

IRIMIYA

Kubayuwa

Ukuna u Katagarda ka nampa

Katagarda ki Irimiya ki ta a Kubayuwa Keniki Irimiya u yongo ta a kubana ukocishi wa aya amangatatsunkupa a ugbashi a ugiti wa aya kupa a ugboku u tali Kafu a matsa Yesu (KY). A ayin a na u yongoi u dana ta uma a Kashile atakaci a na i lo a kutawa adama o kutoni ka amali n unushi u na i a kuya'ansa. U yongo ta ali da we enei ili i nampa ya dem i shana ta n uyikpi u Urushelima a ekiye o mogono ma Babila, Nebukaneza ayi da vuza na wu unai likuci i Urushelima n alisa a gbayin n ukuna wu agbashi a ngono n Yahuda n uma n abundai. Da kpamu u doku u ya'in kadanshi tsu na o kubono a ubuta wugbashi n tsu na o bonokoi idika i Urushelima. Katagarda ki Irimiya ki ta a kufuda e pece ka'a tsu nampa. (1) Udeki u Irimiya. (2) Akaka a Kashile a kubana uma a Yahuda nu ngono n ni a ayin o tsugono a ni a ayin a Josiya, Johoyakim, Johoyaki n Zedekiya. (3) Ili i na Irimiya u ya'ankai ulinga i da Baruku feu ya'ankai ulinga ayi kadani ka Irimiya u ya'an ta kadanshi ke kene n abundai n ili i gbagba'in i yoku i na i kuya'an punu a u Irimiya; (4) Akaka kaukau a na a utai u Vuzavagudu adama a uma a idika kaukau i na yi da'in. (5) U dansai mayin tsu na likuci i Urushelima i kuyikpa n kubana ugbashi a Babila. Irimiya vuma da vi cico'o wi ta kpamu n ucigi u uma a ni, u iwan ta kpamu tsu

na u kudana ili ya atakaci a kubana u uma a ni. Ubuta n abundai u ya'an ta kadanshi n asuvayali a kaɗu ka ni n ili i na u so'i atakaci adama a Kashile ka'a ke dekei ni wo okpo keniki. Kadanshi ka Kashile ki ta tsa akina a kaɗu ka ni wi a kufuɗa wo fobo ka'a ba. Kadanshi ka gbagba'in ko yoku ka laza ta ayin a Irimiya ali a kubana anana, a ayin a na a kuya'an uzuwakpani u savu, u na uma a Kashile e kureme babu malum ma na ma kucibaka le, adama a na i ta a kudana u ɗa aɗu e le 31:31; 34.

¹ Kadanshi ki Irimiya maku ma Hilikiya, Ganu vi yoku a likuci i Anatotu e kure'e ki idika i Bayami.

² Ayi na Vuzavaguɗu u ya'in kadanshi n ayi. A ayin o tsugono tsu Josiya kolobo ka Amuno, mogono ma Yahuda, a kaya ka kupa n ka tatsu ko tsugono tsu ni.

³ Da kpamu u doku u ya'in kadanshi n ayi a ayin o tsugono tsu Johoyakim kolobo ka Josiya, mogono ma aza a Yahuda, a kubana a ukoci u kaya ka kupa n kete ko tsugono tsu Zedekiya, kolobo ka Josiya, mogono ma Yahuda ali a kubana a ayin a tsugbashi tsa a aza a Urushelima o wotoi u tawun.

Uɗeki u Irimiya

⁴ Da Vuzavaguɗu u ya'in kadanshi nu mpa, u danai,

⁵ <<N yeve wu ta babu a ya'an katsuma ka nu, kafu kpamu a matsa wu ɗa merengi nu, ɗa n zagbai nu vo okpo keniki ka uma aduniyan.>>

⁶ Da n danai, <<A'a, Vuzavaguḍu Kaṣhile. Laṇa, mpa n fuḍa kadanshi ba, adama a na mpa maku ma kenu ma'a.>>

⁷ Ama ḍa Vuzavaguḍu u danai mu, <<Kaṭa vu dana, <Mpa maku ma kenu ma ba,> adama a na u yaba dem vu na baci n suki nu, mayun ḍa vu bana, Kpamu i na baci de dem n danai nu, i ḍaḍa va kudansa.

⁸ Kaṭa vu pana wovon u le ba, adama a na mpa mi ta koḅolo n avu, mi ta kpamu a kisa wu.>> Mpa Vuzavaguḍu, mpa ḍa n dansai.

⁹ Da Vuzavaguḍu u ḍengusaṅi kukiye ku ni ḍa u sa'wai una u va. Da u danai mu, <<Laṇa, gogo na, n zuwa ta kadanshi ka va a una u nu.

¹⁰ Laṇa, anana n zuwa wu ta gaḍi va aduniyan n tsugono,

adama a na vu muḍa kaṭa kpamu vu faḍa, adama a na vu una, kaṭa kpamu vu vakangu, adama a na vu ma'a kaṭa kpamu vu faḍa.>>

¹¹ Da Vuzavaguḍu kpamu u doku u ya'in kadanshi nu mpa, u danai, <<Irimiya, yiḍai vi enei?>> Da n danai, <<Me ene ta kacaka ka maḍanga ka alumo.>>

¹² Da Vuzavaguḍu u danai, mayun ḍa, <<Ve ene ta mayin, adama a na mpa mi ta a kinda i na ya kutawa ya gita.>>

¹³ Da Vuzavaguḍu u doku u ya'in kadanshi nu mpa kpamu ire, u danai, <<Yiḍai ve enei?>> Da n danai ni, <<Me ene ta mogbodo a kupuna a kinda ubon u gadi.>>

¹⁴ Da Vuzavagudu u danai mu, <<A ubon u gadi, atakaci a da a kuta, kata a takacika aza a na i punu a idashi a idika ya raka.

¹⁵ Lana, mpa da na e medevile ma kumaci n tsugono tsa aza ubon u gadi raka, adama a na a tawa a shikpa akuba o tsugono e le a utsutsu u Urushelima, a kanza nshilya n ni kobolo n likuci i Yahuda i na i buwai raka.

¹⁶ Kata n dansa atakaci a na n kuya'anka le, adama asuvawuya a na a ya'ankai mu, a na a kasukpai mu, da o songuki amali ili magulani, da kpamu a ya'ankai amali a na a ya'in n ekiye e le tsugbashi.

¹⁷ Ama avu danga vu ya'an ofobuso adama a ulinga, kata vu dana le ili raka i na n danai nu. Kata vu pana wovon u le ba, ta lo mpa n ku zuwa wu vu pana wovon a ashi e le.

¹⁸ Mpa tana anana m bonoko wu ta likuci yi ukanji m mashilya mi iyum, n asaka a iyum i shili adama a idika raka, nu ngono ma Yahuda, n aza a gbara-gbara a ni, n anan ganu kobolo n uma a likuci a ni raka.

¹⁹ Pana, i ta a kuya'an tsurala n avu, ama a kuciya ulya'i ba, adama na mi ta kobolo n avu, mpa da Vuzavagudu mpa da n dansai.>>

2

Aza a Isaraila a kasukpai Kashile

¹ Da Vuzavagudu u ya'in kadanshi nu mpa, u danai,

² <<Bana vu dansa ukuna wi ili i nampa a atsvu a aza Urushelima, vu dana le, Vuzavaguđu u dana ta,

<<N ciba ta nu usubi u nu a ayin a udengani u nu, tsu vu cigai mu tsu vuka vu savu, da vu tonoi mu e meremune a idika i na a ca'i ba.

³ A ayin a nanlo aza a Isaraila o yongo ta cida u Vuzavaguđu, o yongo ta wa ni ci ili i kashina i na i gitai kuge'we.

Vuza na baci dem u lya'i ili a katsuma ki ili i kashina yu ugiti i nanlo u ronoko ta kaci ka ni unushi, wi ta tana a kutakacika, mpa Vuzavaguđu, mpa da n dansai.>>

⁴ Panai kadanshi ka Vuzavaguđu ada kpa'a ku Yakubu, ada kumaci ki Isaraila raka.

⁵ Vuzavaguđu u dana ta,

<<Unushi we ene u dai ikaya i da i ciyai mu n uda ali da a banai da'angi nu mpa, da a kanai kutono amali? Da kpamu okpoi ili kavama?

⁶ Ele e ece ba, <Tedai Vuzavaguđu, ayi na wu utakai tsu a idika i Masar, da u tonoi n atsu e meremune, a idika ya agbata n enle, a idika yu dekpu n kayimbi, a idika i na vuza u tsu wala ba, ubuta u na uma a ci yongo ba?>

⁷ Da n tukai da a idika i mani'in,

adama a na i pana uyo'o wu umaci wu
ndanga n ili i singai i ni.
Ama a na i tawai da i langasai idika i va
da i bonokoi ili yi ukani i va yi okpoi ili yu
unata.

⁸ Anan ganu e ece ba, <Tefai Vuzavagudu wi.>
Eyevafada e yeve mu ba,
ngubi n uma a va a iwain mu,
Eneki a ya'in kene n utsura u Ba'alu,
da a kanai kutono amali a na a kubanka le ba.

⁹ <<Adama a nannai mpa Vuzavagudu n kubanka
da ta a ubuta wa afada,
Vuzavagudu da u dansai,
ada m muku n da nu ntsukaya n da.

¹⁰ Pasai a kubana a upashi u Kitimu n kalivi yi
ene,
ko kpamu i suku a kubana Kedaru, kata i lana
mayin,
kata yi ene ko a ayin a cau a sa'wa ta kuya'an ili
tsu nampa.

¹¹ Uma a sa'wa ta kusaba'a amali?
Ko an wo okpoi ele ili da ba?
Ama uma a va a saba'a ta tsugbayin ci le.
adama a ili i na i ga'in ba.

¹² Da Vuzavagudu u danai, ada gadi padai bini
adama a ili i nampa,
kasukpai ikyamba i da i kuwa, kata yo okpo
ukuna u gbani.

Vuzavagudu u danai

¹³ Adama na uma a va a ya'an ta unushi ure,
a kasukpa mu ta,
mpa na mi kashi ka mini ma wuma,
da a ma'akai kaci ke le ogbodo,

ogbodo a na a batsai a na a kukaṇa mini ba.

14 <<Isaraila kagbashi ka'a? Ko a matsai ta a tsugbashi?

To yidaṁ i zuwai ḡa vo okpoi ucanuku u gbani?

15 Kawu u ya'an ta yura adama a ni,
a ya'an ta yura kau.

Adama na a langasa ta idika i ni.

Likuci i ni yo okpo ta agali, babu ili punu.

16 E ta nannai, aza a Memfisu kobolo n aza a Tafanesu,
a puna ta kaci ka nu.

17 Ada ḡa i ronokoi kaci ka ḡa ili i nampa ba?
Ana i kasukpai Vuzavagudu Kashile ka ḡa,
a ayin a na u tonoi n ada a uye wu nwalu?

18 Gogo na yidaṁ i ciyai an i banai a Masar
adama na i so'o mini mo kudolu ma Nilu?
Ko yidaṁ kpamu i ciyai a na i banai a Asiriya,
adama a na i so'o mini mo kudolu ku Yu-
fretu?

19 Mpa Vuzavagudu Mala'imili Kashile n dansai.
Asuvawuya a ḡa a ḡa i a kutakacika ḡa,
kata unambi wu usubi u ḡa u foro ḡa.
kata i yeve a na kagbanigbani ka kpamu n okono,
ada i kasukpai kutono Vuzavagudu Kashile
ka ḡa,
yi n wovon u va a adu a ḡa ba, mpa Vuzav-
agudu Mala'imili Kashile mpa ḡa n dansai.

20 <<Adama a na ali ḡe m megeshe ḡa n kodoi
kaburakpatsu ka madanga ka ḡa,
ḡa mu utukai ḡa ubuta wa atakaci,

ama ɗa i danai, <Atsu tsa kutono wu ba!>
Mayun, yi o kutono aṁali
a ubon wa aginda dem,
n ubuta u ulu a ndanga feu.

21 N nannai dem, ɗa n shikpai nu ci itacishi i
singai,
i na i tsu okpo ili yu usubi.

Nini ɗai ɗa i bonoi i zuwakai mu kucina,
ɗa yo okpoi itacishi i gbanigbani?

22 Ko a na i za'i kaci ka ɗa m mazumaṁ ma singai
ko a na i sumbai m mazumaṁ ma aḅundai,
kalana ku unushi ka ɗa ka buwa ta wa va, mpa
Vuzavaguḁu mpa ɗa n dansai.

23 Ninidai i kudana, <Mi n unata ba,
mpa n tono kaṁali ka Ba'alu ba>?

Lana bi'i urotu u na vu walai a kara'a,
Yevei i na i ya'in de,

yi ta tsu maku ma karakuma ma na mi a kubana
m mo bonoi,

24 tsu majaki ma kakamba mana ma kiwanai
n kakamba,

ma na ma cikalai mazama,

Yayi vuza na u kusaṅka yi?

U yotso vuza vu na wi a kulansa yi u takacika ba,
adama a na o wotoi u mazama u ni u ɗa a
kuciya yi.

25 Aḁa Isaraila kata i kasukpa ene a ɗa babu ataka
ba,
kata i kasukpa igboroli i ɗa i dekpei ba.

Ama ɗa i danai, <Nannai va u ga'an ba,
adama a na n ciga ta omoci a aṁali,
ele ɗa kpamu n kutono.>

26 <<Tsu na koboki ka tsu pana wono ayin a na baci e remei ni,
nannai da kpa'a ki Isaraila ka kupana wono,
ele nu ngono n le, kobolo n aza gbagba'in e le,
anan ganu kobolo n eneki e le dem,

27 ele na a tsu dana madanga, <Avu da eshekpu a tsu.>

katali tamkpamu, <Avu da vu matsai tsu,>
Adama na a shirikpaka mu ta kucina,
e neke mu ashi e le ba.
Ama ayin a na baci atakaci a ciyai le kata a dana,
<Danga vu wawa tsu!>

28 Ama tedai amali a da a,
a na i ya'ankai kaci ka da ka?
Kasupai le a danga, i baci a kufuda a kisa da,
a ayin atakaci a da,
adama na tsu na kabundai ka likuci i da yi,
ta amali a da i nannai, ada aza Yahuda.

29 <<Yidai i zuwai da yi a kuya'anka mu ugba-
mukaci?

Yevei a na raka vu da da i nusakai mu.

Mpa Vuzavaguđu n dansai,

30 Gbani da n takacikai uma a da,

ele a saba'a ba,

otokobi a da a da a unai eneki a da,

otokobi a da a lya'a ta eneki a da dem

tsu kawu na vi n kambulu.

31 Ada uma o gogo na a nampa, panai kadanshi
ka na mpa Vuzavaguđu mi a kudansa.

Mpa mo okpo ta tsu kakamba wa aza a Isaraila
da?

Ko ci idika i kabundai ka gbayin?

Adama a nannai, yidaj i zuwai da uma a va i a kudana,

<Atsu ci ta bari,

ci o kudoku kutawa wa nu kpamu ba>?

³² Mekere mi ta a kucinukpa n vudolu vi singai vi ni,

ko kpamu vuka vu savu vu cinukpa m motogu mo tsuzogu ma ni?

Dem n nannai uma a va a cinukpa ta nu mpa, ayin n abundai.

³³ <<Ama da i yevei tsu na, i kuzagba ncigi n da!

ali n amaci a gbani-gbani, da i pi'isakai le uye u da.

³⁴ Da kpamu a cinai a nyaga n da mpasa ma aza unambi n aza a babu unushi, i cina le feu tana a uboki a kpa'a kuda ba, ko n nannai dem,

³⁵ da i danai, <Mpa mi n unushi ba, mayun wupa u ni u buwa a kaci ka va ba.>

Ama mpa n kuya'anaka da ta afada, adama a na i dana ta, <Mpa n ya'an unushi ba.>

³⁶ Yidaj i zuwai da vu kpadaj kushamgba mejege, a kusaba'asuka nwalu u nu?

Vi ta o kokpo n wono adama aza a Masar, uteku tsu na vu ya'in wono a ekiye aza a Siriya.

³⁷ Vi ta feu a kukaşukpa ubuta u nanlo, n ekiye a nu a kaci, adama a na Vuzavaguđu u iwan ta aza a na i nekei katsura,

yi kpamu a kuciya ubanki we le ba.

3

- ¹ <<Da baci vuza u lokoi vuka vi ni,
 da vuka va vu kasukpai ni
 da vu banai vo oloi vali vi yoku,
 wi ta kpamu a kufuda kudoku kubonoko yi?
 Nannai va wa kuzuwa idika yo okpo n unata
 ba?
 Vi ya'an ta cishakanlai n ncigi n abundai,
 ninidai kpamu gogo na vi a kuciga kubono
 wa va?
 Mpa Vuzavagudu mpa da n dansai,
² Dengusa ashi a nu gadi avu Isaraila, vu lana
 aginda a na i babu mita vu ene.
 Te dai vu kpadai kuvaku kuya'in cishakanlai?
 A uye wu nwalu, ta de vi ci shamgba a kuvana
 ncigi nu,
 an vuza va aza a Araba a kakamba.
 Vu langasa ta idika ya
 n tsugbani tsu nu.
³ Adama a nannai i dafa i zuwai da a kpadai
 kuyo'o mini ma Kashile,
 kpamu o doku o yo'o mini ma lyushi ba.
 Ama n nannai dem da vu lya'i kelime n cishakan-
 lai,
 vu kpadai kupana wono.
⁴ Gogo na da vi a kudana,
 <Avu da esheku a va, vu ciga mu ta ali mpa
 bi'i maku,
⁵ mayun, va kulya'a kelime n kuya'an wupa a
 makyan dem ba?>

Mayun wupa u nu wi ta a kuzuwaka uteku
Ta vi ya'in kadanshi nannai,
Ama vi ya'an ta de kagbanigbani ka na va
kuya'an dem.>>

A deke ta aza Isaraila n aza Yahuda o bono

⁶ A ayin a na mogono Josiya wi o tsugono da
Vuzavagudu u danai mu, <<Vu ene ta ili i wasasa
i na Isaraila u ya'in? Tsu na u kumbai gadi vu
nsansa n nlulu a ndanga raka a kuya'an tsugbani?

⁷ Mpa nsheshe ta, <Ayin a na baci de dem u
kotsoi iya'anishi i nampa raka wi ta o kubono,>
ama da u kpaɗai kubono, kpamu toku ni Yahuda
n unambi wu usubi u ni we ene ta.

⁸ Yahuda ta na we ene ta tsugbani tsu na
Isaraila u ya'in, da n lokoi ni, n nekei ni katagarda
ku uloki. Ama dem n nannai, ayi toku ni nanlo
Yahuda u pana wovon ba, da u lya'i kelime n
kuya'an tsugbani ci ni.

⁹ Adama a na we ene ta tsugbani a ubuta u ni
ili i gbani i da, da u langasai idika ya. U kanai
kuya'an tsugbani n atali nu ndanga.

¹⁰ Ko n nanai dem toku ni Yahuda u bono wa
va n kaɗu kete ba, ama n kagbanigbani, mpa
Vuzavagudu mpa da n dansai.>>

¹¹ Da Vuzavagudu u danai mu, <<Ko a na wo
okpoi Isaraila u kasukpa ta kutono mu, dem n
nannai u dika ta unushi u ni, u yawa u Yahuda
ba.

¹² Bana vu dansa akaka a nampa a ubon wa aza
a gadi, vu dana le,

<< <Bono avu Isaraila vu babu usubi, mpa Vuzav-
agudu n dansa ta,

Mpa n doku n ya'an wupa n ayu kpamu ba,
adama a na mpa vuza va asuvayali da, mpa
Vuzavagudu n dansa ta,

Mpa n kulya'a kelime n kuya'an wupa n ayu ali
babu uteku ba.

¹³ Ili ite koci i da da, ada de ushuki n unushi u da,
I yeve a na i nusakai Vuzavagudu Kashile ka
da,

i vakangi tsugbayin tsu da a ubuta wo omoci n
ululu a ndanga dem,
da i iwain kutono kadanshi ka va, mpa
Vuzavagudu mpa da n dansai,

¹⁴ Bono, ada uma a babu usubi,
adama a na mpa da Kashile ka da,
N kudika ta vuma vu te a katsuma ka likuci, n
uma e re a katsuma ka kpa'a dem,
Kata n tuka na a Sihiyona.

¹⁵ << Kata n neke da ngu bi, n na n kuneke da
kuyeve n ugboji.

¹⁶ Kata ayin a na baci i yimkpai n kabundai a
idika ya, kata i kpa da kudoku kuya'an kadanshi
ka <<Akpati vu uzuwakpani vu Vuzavagudu.>>
Yi o kudoku kuciba n vu da ba, ko tana i cikala
kudoku kuya'an vi yoku ba.

¹⁷ A ayin a nanlo a da e kudeke Urushe-
lima kakuba ko tsugono ka Vuzavagudu, Kata
uduniyan raka u bolongu e kelime ka Vuzav-
agudu a Urushelima adama a kula ku va, kata a
kpa da kudoku kutono ucigi u gbani-gbani wa adu
e le.

¹⁸ A ayin a nanlo kata kpa'a ku Yahuda ku
bolongu kaci ke le m kpa'a ki Isaraila, kata a uta

a idika yi ubon ugadi kobolo, kaṭa a bana a idika
yi ukaṇi i na n nekei ikaya i le.

19 << <Da n danai,
Nini dai mpa n kudika da yo okpo a katsuma
ka muku n va,
adama a na n neke da idika i singai,
ili yi ukaṇi i singai i na i la'i a aduniyan raka,
N sheshe ta ya kudeke mu ta, Dada vu va,
kpamu yi a kukpatala i kasukpa kutono mu
kpamu ba.

20 Mayun, uteku tsu na vuka vu gbani-gbani vu
tsu kasukpa vali ni,
ta feu vu kasukpai mu nannai avu Isaraila,
mpa Vuzavaguḍu mpa da n dansai.> >>

21 A pana ta alakatsu a mashi a nsansa,
a mashi n o folonoi aza a Isaraila,
adama a na a kasukpa ta uye u le,
a cinukpa ta n Vuzavaguḍu n Kashile ke le.

22 <<Bonoi ada muku m gbani-gbani,
mpa n kupotsotongu ta unambi wu usubi u
da,>>

<<Lana, ci ta a kutawa wa nu,
adama a na avu da Vuzavaguḍu Kashile ka
tsu.

23 Mayun, kutono ka amali a gadi vu nsasan ili i
gbani i da,
kucikpa ku na ci a kuya'an a aginda
modoruko ma'a.

Mayun, u Vuzavaguḍu Kashile ka tsu ka'a koci,
aza Isaraila a kuciya wishi.

- 24 <<Adama a na kutono ka amali Ba'alu kukotso
tsu ta ili i na ikaya i tsu i takacikai adama
a tsu, ali a tsu muku, kukotso tsu ta ushiga
wu nlala n wu nradika n wa anaka m muku
n tsu nkere n olobo.
- 25 Kasukpa tsu vaku n wono u tsu, kata unambi
wu usubi u tsu u pala tsu. Adama na
tsu nusaka ta Vuzavagudu Kashile ka tsu,
atsu n ikaya i tsu, ali atsu muku a kutawa
anana, tsu tonon kadanshi ka Vuzavagudu
Kashile ka tsu ba.>>

4

- 1 Vuzavagudu u dana ta, <<Ada aza Isaraila,
yi baci a kukpatala kata i bono wa va,
yi baci a kutakpa ili yi unata i da kelime ka va,
kata kpamu i doku i ciba n i da ba,
- 2 kpamu da baci i kucinai, <N Vuzavagudu vu
wuma,>
n kamayun, n kasingai kobolo n usubi,
nannai, idika yi uduniya raka i ku zuwakpanai ta
unasingai adama a ni,
kata a ciya tsugbayin wa ni.>>
- 3 Adama na Vuzavagudu u dana ta aza Yahuda
n aza Urushelima:
<<Kparai apulaka a da,
kata i ya'in vica'a a ubuta wa awana ba.
- 4 Cidatangi kaci ka da u Vuzavagudu,
takpai unata wa adu a da,
ada aza Yahuda n Urushelima.
talo wupa u va wa danga wada tsa akina,
kata u kula tsu na vuza u kufuda kukima ba,
adama a kagbanigbani ka da.>>

Atakaci a ubon u gadi

⁵ Dansai a Yahuda kaṭa i salaka aza a Urushe-
lima, i dana.

<<I lika ishiyaun a kaṭsuma ki idika dem

Lapai una kau, kaṭa i dana,

<Bolongi ubuta ute, kaṭa tsu suma a kubana
asuvu a likuci yi ukanji.>

⁶ Dengusa urotu a kubana Sihiyona,

Sumai, adama a wuma u ḏa, kaṭa i shamgba
ba,

adama a na mi ta a kutuka n atakaci a ubon gadi,
m munuka ma abundai.

⁷ Kawu wu uta ta a kura ku ni,

vuza munuka vu idika kakau u fobuso ta
kuta,

wu uta ta u kasukpa ta ubuta u ni

adama a na u langasa idika i ḏa
likuci i ḏa yi ta o kokpo agali
babu vuza.

⁸ Adama nannai ukai akashi a kpalu,

ya'in kpalu n i shikai,

adama na wupa u gbangam u Vuzavagudu
wi a kukpatala ku kasukpa tsu ba.>>

⁹ Vuzavagudu u dana ta<<A kanna ka nanlo.
Ngono n aza a gbagba'in i ta a kunamba utsura
wa adu. Kaṭa anan ganu a dagaza, kaṭa eneki
tamkpamu a ya'an mereve.>>

¹⁰ Da n danai, <<Vuzavagudu Kashile mayun vu
doro ta uma a nampa n Urushelima, ana vu
danai, <Wi ta a kuga'an ḏa,> wannai dai tana
otokobi ka gbatya de edeku e le.>>

11 A ayin a nanlo, i ta a kudana uma a nampa n aza a Urushelima, <<Wunlai u gbani-gbani wi ta a kuta a idika kata u lapa uma a va, ba adama a na u yelekpe le ko u bonoko le cida ba,

12 wunlai u gbangam tsu nampa wi ta a kuta wa va. Gogo na mpa da vuza na u kukidaka le afada.>>

13 Lana bi'i, wi ta a kutawa an keleshu.

Ekeke odoku a ni an kabatalikpau,

odoku e le a la'a ta mashangi iladi,

ili ya atakaci i da wa atsu, adama a na o kotso ta n atsu.

14 Avu Urushelima takpa kagbanigbani ka na ki a ka du ka nu,

adama a na vi ciya wishi.

Ali wannai dai va kulya'a kelime n kusheshe kagbanigbani ko yongo

a ka du ka nu?

15 Adama a na kalakatsu kuta ta u Dan,

da ka dansai ukuna u wuya u na wi a kuta a kusan ku Ifiraimu.

16 Dana uduniyan an wi lo a kutawa,

Dana aza a Urushelima,

<<Aza a na i a kutuka yi n kuvon ka, i ta a kuta a idika i da'in,

kata a kana ku ya'anka aza a Yahuda kaca'a.

17 Kata a kanza Yahuza a kukara'a an kapulaka,

adama a na u ya'anka mu ta ugbamukaci,

Vuzavagudu da u dansai.

18 Ukuna u da u da n kawuya

u ronokoi da atakaci a nampa.

Na da ukoci u da, kpamu wi ta o kokpo n okono, a da uwa ta ali a ka du.>>

Irimiya u namgbai katsuma adama a uma a ni

19 Atakaci a va, atakaci a va, mpa n shedeku ta a katsuma ka atakaci.

Kai! kadu ka va ki ta a kumuda,
Kadu ka va ki ta a kulapa n abundai,
mpa n kufuda kupada bini ba,
adama a na m pana ta ciliki ci vishiyaun,
m pana ta izumgbi i kuvon

20 Atakaci o kutono atakaci,
likuci ya raka yo okpo ta unamgbi.
nvali n va dem n ya'an ta unamgbi
akashi a utsutsu a va feu nannai.

21 ali wannai dai ma kushamgba a kinda eleje o kuvon?
N ciliki ci ishiyaun?

22 <<Adama a na uma a va alau a da,
kpamu e yeve mu ba.

muku n kavama n da,
Ele i n kuyeve ba.

<E yeve ta kuya'an kawuya.>

Ama e yeve tsu na a kuya'an kasingai ba.>>

23 Ana n lanai aduniyan, da me enei a da babu ili,
a da lekedi,
gadi kpamu, da me enei babu kutashi.

24 Ana n lanai nsansa, da me enei n da a kugbadasa,
aginda kpamu a kubana n o bonoi.

25 Ana n lanai, da me enei ko vuma te u buwa lo ba,
nnu kpamu feu n suma de.

26 Ana n lanai idika i singai, da me enei i da raka
yo okpoi de akamba,
da likuci raka yo okpoi agali
e kelime ka Vuzavagudu adama a wupa u ni.

27 Ili na Vuzavagudu u danai i dafa na.
<<Idika raka yi ta o kokpo agali, ama mi a ku
una i da raka-raka ba.

28 <<Adama a ili i nampa uduniya wi ta a kuya'an
kpalu,
kata gadi u limana,
adama a na n ya'an ta kadanshi, ta tana ka ki
nannai,
N sheshe ta de i na ma kuya'an, mi tana o
kubono n kucina ba.>>

29 Nu upani u kaca'a ko odoku n ka atain
kata likuci raka i suma,
Aza o yoku i ta a ku'uwa a ara'a, kata aza o yoku
kpamu a kumba a nsansa,
kata likuci raka i boso,
babu vuza na wi o kuyongo punu.

30 Ama avu, agali,
yi dai i zuwai da vu ukai ucanuku u singai mayin
nannai,
ali da vu kalai kaci ka nu n ucanuku wa
azanariya,
ali da vu dakakai kushinuku atanzari a ashi
a nu?

Gbani da vu lapulai kaci ka nu,
ncigi n nu n goyo wu ta,
ita a kulansa wuma u nu.

31 M pana ta malapa mu una tsu vuka va aganda
 a limata,
 a ci'inki tsu vuka va aganda a maku ma iyain,
 mas̄hi ma nkere n Sihiyona a ku'inka n utsura,
 U barukpai ekiye a ni a mas̄hi n u danai,
 <<Bobou, mi ta a ku'uwa e kelime ka aza a
 magalaka.>>

5

*Aza Urushelima a iwain ku kas̄ukpa unushi u
 le*

1 Da Kashile ka danai, kara'i uye wu Urushelima
 raka,
 yi indana kata i lana.
 i lana ubuta raka, ye ene
 ko ya kuciya vuma,
 vu usubi,
 vuza na u tsu ya'an kasingai,
 adama na n cinukpaka yi unushi u le.
 2 Ko a na a tsu dana, <<N kucina ta n Kashile>>
 mayun da ba, a kucina a uwa da le.
 3 Vuzavaguđu āshi a nu kamayun ka'a i a kulansa
 ba?
 Avu vu lapa le ta,
 ama a pana usuđukpi ba,
 vu gbara le ta,
 ama da a iwain kusaba'a. Ele a iwain kula-
 pula idāshi i le.
 da a kpanduki ađu e le an katali,
 da a iwain kushika unushi u le.
 4 Da n danai, <<Uma a nampa aza a unambi a da,
 ele alau a da,
 adama a na ele e yeve uye u Vuzavaguđu ba

e yeve tana feu kasingai ka Kashila ba.
5 Adama a nannai mpa n kubana ta wa aza a
gbara-gbara
kata n ya'anika le kadanshi,
adama na ele e yeve ta uye u Vuzavagudu,
e yeve ta kasingai ka Kashile.>>
Ama raka le da o bolongi una da o kodoi kogboro
ka,
da a badai ikani ya.

6 Adama a nannai kawu wi ta a kuta a kutsun kata
u takuma le,
kanama ki ta a kuta e meremune kata wu una
le.
makunzukurunzu mo bopo ta a kinda likuci i le,
Yaba dem na wu utai a katsuma ke le, i ta a
kukara yi kata e wejeleshe yi,
adama a na unushi u le u yimkpa ta n abundai.
ushirikpi u le u tsurakpa ta.

7 <<Nini dai n kucinukpaka da unushi u da?
Muku n nu n kasukpa mu ta
kpamu da a kucina n amali a na i n wuma
ba.
cina tana n nekei le ilikulya a lya'a a cuwa,
n nannai dem da o tonoi amali o yoku
da a uwai a i'uwa ya a shakanlai.

8 Da ucuwi u la'i le abundai da okpoi a maza-
manai ma amaci.

Yaba dem u bonoi a kuzama vuka vu toku.

9 Ashe u ga'an n neke le atakaci adama a ili i
nampa ba?

Vuzavagudu u dansai,
Ashe mpa ma kutsupaka kaci ka va

adama a icu'u yi uduniyan i nampa ba?

- ¹⁰ <<Kumbai, kaṭa i gaḍukpa gaḍi va acaka a ni
kaṭa i kapa a ḍa,
ama kaṭa i kotso a ḍa raḱa-raḱa ba,
kapai acaka a ni,
adama na ele aza a Vuzavaguḍu a ḍa ba.
- ¹¹ Adama na kpa'a ki Isaraila n kpa'a ku Yahuda
a ya'an ka mu ta unambi wu usubi n aḅundai,
mpa Vuzavaguḍu mpa ḍa n dansai.
- ¹² Adama na a ya'an ka ta Vuzavaguḍu a'uwa,
a danai <Wi a kuya'an ili ba,
babu atakaci a na a kuciya tsu,
ko tana tsu ene kotokobi ko maḍukpa.
- ¹³ Eneki a raḱa i ta o kopko wunlai,
kadanshi ka Kaṣhile ki punu we le ba.
Nannai feu a kuya'an ke le.> >>

Vuzavaguḍu u salai afada

- ¹⁴ Adama a nannai, ḍa Vuzavaguḍu Kaṣhile
Mala'imili u danai,
adama a na uma a ya'an ta kadanshi ka
nampa,
lana n kuzuwa ta kadanshi ka va a una u nu kaṭa
kokpo akina,
kaṭa uma a nampa a okpo ndanga, ndanga n
na akina o kusongu.
- ¹⁵ Lana aḍa aza a Isaraila, mi ta a kutuka ḍa
n uduniyan na ḍe da'angi u na u kuṣhiliḱa n
aḍa, ḍaḍa i na Vuzavaguḍu dansai,
uduniyan u ḍa u na wi n ugbami wa asuvu
uduniyan u ḍa u na wi ali ayin a tsukaya,
uduniyan u ḍa u na i yevei kelentsu ka ni,

babu kpamu vuza na wi e kuyeve i na i a kudansa.

¹⁶ Majiki me le mi ta u baiwi an kasaun,
dem vule afudi o kuvon a da.

¹⁷ I ta a kulya'a ashina a da n ilikulya'a i da,
kata a una muku mo olobo n da n nkere n da,
kata o kotso ushiga wu nlala n da n wa anaka a da,

kata a lya'a itacishi ya ashina a ndanga a da,
kata likuci yi nshilya n da n na i nekei adu
a una i da n otokobi.

¹⁸ <<Ama ko a ayin a nanlo, mi a kuna da raka-
raka ba. Vuzavagu du u dansai,

¹⁹ Ama da baci uma a da ecei da, <Yidai i zuwai
da Vuzavagu du Kashile ka da ki a kuya'anka tsu ili
i nampa raka?> Kata i dana le, <Tsu na i kasukpai
mu da i kana kutono omoci a amali a idika i da,
nannai da i kugandaka omoci a na i a idika i na
yi i da ba.> >>

²⁰ Dansai ukuna u nampa a kpa'a ku Yakubu,
Salai ka a likuci i Yahuda.

²¹ <<Zuwai atsuvu i pana ukuna u nampa,
ada alau n ajarishi a uma,
aza a na i n ashi e kene ama e ci ene ba,
aza a na i n atsuvu a kupana ama a tsu pana
ba.

²² Da Vuzavagu du u danai, ashe u ga'an i pana
wovon u va ba?
Ashe u ga'an i je'eke ikyamba e kelime ka va
ba?

Mpa da n zuwai kayala kokpoi kure ku mala,

kure ku na kokpoi mayun a kufuda kupasa
ku da ba,
ko abau a danga baci, a kufuda a pasa ba,
ko an wo okpoi a tsu kana ta yura, ama i
kufuda a pasa ba.

23 Ama uma a nampa i ta n ugbamiwasuvu n
ugbamukaci kpamu akarashi ada,
ele a kasukpa mu ta, da a ya'in nwalu n le.

24 Adu e le a tsu dana
<Ya'an tsu pana wovon u Vuzavagudu
Kashile ka tsu ba,
ayi na u tsu neke tsu mini ayin
a lyushi n irana,
kata u neke tsu kpamu ayin a vukya'a.>

25 Unushi u da u pece da ta n ili i nampa.
Unushi u da kpamu u sanku da ta kasingai.

26 Adama a na uma a kavama i ta punu a katsuma
ka uma a va,
o tsu bopo ta an aza na a zuwakai maza
adama a na e reme nnu.

A zuwai maza,
da e remei uma.

27 An mabana tukpa nu nnu,
ta feu i'uwa i le yi tukpa m modoruko nannai,
i dada i zuwai da okpoi aza a uciyi wa abundai,

28 da a ya'in ikyamba da a tasai.
kagbanigbani ke le ki n uteku ba,
a ci kida afada a usubi ba,
kata a langasa mkpan adama a na a lapula kaci
ke le,
kpamu a tsu banka aza a unambi a ubuta wa
afada ba.

29 Da Vuzavagudu u danai, ashe u ga'an n
takacika le adama a ili i nampa ba?

Kpamu ashe u ga'an n tsupaka kaci ka va
ukuna
adama uduniyan tsu nampa ba?>>

³⁰ A ya'an ta ili i gbani-gbani n ili wovon
a idika

³¹ Eneki a ya'an ta kene ka a'uwa,
anan ganu kpamu a kulya'a tsugono n utsura
u kaci ke le,
uma a va kpamu ta a cigai nannai,
ama yidaï ya kuya'an da baci ukoci u tawai?

6

A kanzai Urushelima

¹ A da aza a Bayami, sumai adama a na i la'aka n
wuma u da,
sumai i kasukpa Urushelima.

Kata i lika ishiyaun a Tekowa,
kata i dengusa urotu a Betu-hakeremu,
adama a na mada ka ma uta ta ubon ugadi u kana
ta uye a kutawa,
kobolo n atakaci abundai.

² Avu ka du kava Urushelima,
avu da ubuta u singai u kaguba,
ama mi ta a ku una wu.

³ Ngubi mi ta a ku uta kobolo n ushiga wu nlala u
le adama a ni,
kata a shikpa apam e le wa ni,
kata a lina, yaba dem n ubuta u ni.

⁴ <<Fobuso kuvon adama a ni,
dangai, adama a na ci shilika n ele kanna a
kaci.
ili ya atakaci i da wa tsu, adama a na kanna ka ka
yikpa ta,

ubuta kpamu a yimba.

⁵ Dangai, adama a na tsu bankai kuvon n kayin
kata tsu langasa nshilya n ni.>>

⁶ Adama a na Vuzavaguđu Mala'imili u dana ta.
<<Kapai ndanga n ni i taduku a idika,
dangusa nshilya n kayala adama a Urushe-
lima.

mayun da a takacika likuci i nampa,
adama a na ko koyoku i punu n ka'a ba, sai
modoruko.

⁷ Uteku tsu na kayinva ka tsuwa mini ma ni,
ta feu u tsuwa ka gbani-gbani ka ni nannai,
uma a pana ta arabali a vishili, n munuka ma ni
kanna lakam mi ta e kene untsu a ni e kelime
ka va.

⁸ Pana odoki a va, avu Urushelima,
ta lo ma kutawa ma shirikpaka da adama a
unata u da,
ta lo ma kutawa mo bonoko da agali,
idika i na yi ko vuza.>>

⁹ Vuzavaguđu Mala'imili u dana ta,
<<I ta a kudaya kagimi ka aza a Isaraila a na a
buwai
tsu na a tsu daya kashina ki itacishi,
u barakpa kukiye ku ni
a acaka.>>

¹⁰ U yayi ma kuya'an kadanshi kata m barangu,
adama a na a pana?
Adama a na atsuvu e le a kpanduku ta,
a tsu pana ba,
kadanshi ka Vuzavaguđu ko okpo ta ili yi
ishikushi we le,
ka buwa le ili i mali kpamu ba.

11 Adama a nannai, mi ta tukpa n wupa u Vuzav-agudu,
mo'uta n kukana uda.

<<Tsuwan ta u da a muku n na mi a uye,
n ubuta u kobolo ka adangani feu.

I ta e kureme ali n amaci,
aza gbaragbara nu nkoshi raka.

12 I ta e kuneke aza a yoku i uwa i le,
n ashina le kobolo n amaci e le,
adama nampa mi ta a kubarukpa ekiye ava,
n ya'in tsurala n aza a idashi i likuci,>>
mpa Vuzavagudu mpa da n dansai.

13 <<Ili i na i gitai a vuza kenu, ali a kubana a
vuzagbayin,
yaba dem wi ta a mali ma kalya,
i na i gitai a eneki ali kubana u anan ganu,
yaba dem kaya'in ka uwa ka'a.

14 O potsotongu ta untsu a uma ava gadi-gadi,
kata a kana kudana,<Matana, matana,>
kpamu babu matana.

15 A ya'an ta ili i wono, da kpamu a ya'in ili yi
unata.

A a, a pana wono ba, ko kenu.
ele e yeve uteku tsu na a ku zalikaci ba.

Adama nannai i ta a kuyikpa a katsuma ka aza a
na a yikpai,
a makyan mana baci n takacikai le i ta
kuya'an uvakangi,>>

mpa Vuzavagudu mpa da n dansai.

16 Vuzavagudu u dana ta,
<<Shamgbai a nsanji ma uye i lana,
kata ye ece uye u kuku,

ubuta u na uye usingai wi, kata i tono uda,
adama a na i ciya wuvuki adu ada.

Ama da a danai <Atsu ci o kuto no u da ba.>

¹⁷ Da n zuwakai da aza kindi, da n danai le,
<zuwai atsuvu, i pana ciliki tsu vi vishiyaun.>

Ama da a danai, <A tsu ci a kuzuwa atsuvu tsu
pana ba.>

¹⁸ Adama a nannai panai, ada uduniya,
kata ada uma i yeve i na ya kutawa ya kuciya
ada.

¹⁹ Panai, ada aduniyan, lanai, mpa mi ta a kutuka
n uma a nampa n atakaci,
adama a katsupu ka ili gbani-gbani i na a
ya'in,

adama a na a iwan ta kupana kadanshi kaya,
kpamu da a iwain ku tono wila uva.

²⁰ Tedai uga'in wi ili magulani i na yi utai a likuci
i Sheba,

ko kpamu nkungu ma uyo'o a likuci i da'in?

Kune'e ku kusongu ku da mi a kisa ba,
alyuka ada kpamu n ciga ba.

²¹ Adama nannai, Vuzavaguđu u dana ta
<Lana, mpa n kuzuwa ka ta uma a nampa,
ili matafa i na ya kuzuwa le a yikpa,

kesheku n maku ma ni,
toku n kaja'a ka ni i ta a ku kuwa kobolo.> >>

²² Vuzavaguđu u dana ta, <Lana, uduniyan u
yoku u da lo a kutawa a idika yi ubon u gadi,
uduniyan u gbayin u yoku u da u dangai a
uteku wa aduniyan adama a kuvon.

²³ A dika ta utan kobolo nsara,
uma agbanigbani ada i n asuvayali ba,
yura i le yi ta adanshi yura i mala i da,

i ta_gadi vo odoku,

ufobushi an aza a na o fobushi kuvon,
adama a_nu avu Sihiyona.>>

24 Tsu pana ta_arabali e le,
da_ikyamba i tsu i kuwai,

atakaci a kana_tsu ta,
n mbala_tsu vuka va_aganda.

25 Kata_tsu uta_a kubana ashina ba,
kata_tsu wala uye wa nwalu ba,
adama a na vurala va vita_n kotokobi,
wovon kpamu u kana_ta ubuta_dem.

26 Ada_uma ava, ukai aminya a kpalu,
kata_i pudala_kaci kada_n kokomo,
shikai wuya wuya tsu na a tsu shika_adama a
maku mete,
namgbi katsuma_kau,
adama a na babu uyevi da vuza munuka,
u kutawa_da.

27 <<Avu Irimiya n bonoko wu ta_vuza vu na u
kukondo uma_ava,
adama a na vu yeve usubi u uma_ava.

28 Ele raka_aza ugbamukaci ada,
a_kukarasa_n a dansai kavama,
i ta_n utsura an vuyum vishili n vu lima,
dem vu le uma a kavama_ada.

29 A_falai akina kau,
adama na utuka_dalma,
na lo dem atakaci a gbani_ada,
adama a na utuka_aza agbanigbani a
katsuma_ka uma_a va_ba.

30 E ci deke le ta_azurufa agbanigbani,
adama a na mpa Vuzavagudu iwan le ta,>>

7

Ka gbani-gbani a idika

¹ Vuzavaguḁu u ya'in kadanshi n Irimiya, u danai,

² <<Bana vu shamgba a utsutsu u kpa'a ku Vuzavaguḁu, kaṭa vu salaka le kadanshi ka nampa, vu dana. Panai kadanshi ka Vuzavaguḁu aḁa aza a Yahuda raḁa a na a tsu uwa n utsutsu u nampa adama a na a cikpa Vuzavaguḁu.

³ Na ḁa ili i na Vuzavaguḁu Mala'imili Kaṣhile ki Isaraila ka danai. Lapulai uye u ḁa n kuyongo ku ḁa, mi ta a ku kaṣukpa ḁa ta i ḁaṣangu punu a ubuta u nampa.

⁴ Kaṭa i zuwa katsura n kadanshi ka mayansaḁa ka nampa, i a kudansa. <Na ḁa A'isa a gbayin a Vuzavaguḁu, A'isa a gbayin a Vuzavaguḁu, A'isa a gbayin a Vuzavaguḁu.>

⁵ <<Mayun ḁa baci i lapulai uye u ḁa n kuyongo ku ḁa, i ya'ankai itoku i ḁa afada e mejege,

⁶ ḁa baci i doroi omoci, nu mkpan n agapa ba. Da baci i tsuwain mpasa ma aza a babu unushi a ubuta u nampa ba, ḁa baci kpamu i tonon aṁali a na a ku uka ḁa usan ba,

⁷ mi ta a ku kaṣukpa ḁa i ḁaṣangu a ubuta u nampa, idika i na n nekei ikaya i ḁa ko wannai.

⁸ <<Ama, ḁanna i zuwai katsura n kadanshi ka mayansaḁa ka na ki ukuna u gbani.

⁹ Yi ta a kuya'an uboki, n munuka, i ya'an tsugbani n a'uwa, yi ta o kusongu ku kaṁali ka Balu ili i magulani, i kanai kutono aṁali a na i yevei ba,

¹⁰ kaṭa i taṭa i shamgba e kelime ka va a kpa'a ku nampa, ku na e ci deke n kula ku va, i dana, <Ci ciya ta wishi.> Adama a na ci lya'a kelime n kuya'an ili yu unata koci?

¹¹ E kene ku da kpa'a ku nampa ka, ku na e ci deke n kula ku va ku bono ta ubuta u kushedeke wo oboki? Lana, mpa n ka ci ka va me ene ta, Vuzavaguḍu u dansai.

¹² Banai gogo na a kpa'a ku va Shilo, ubuta u na n zuwai kula ku va kuyongo n ugiti, kaṭa ye ene i na n ya'ankai ku da adama a ka gbani-gbani ka uma a Isaraila.

¹³ Vuzavaguḍu u danai, ana yi a kuya'an ili i nampa raṭa, n kana ta kuya'anka da kadanshi, ama i panaka mu ba, n deke da ta ama yu ushuku mu ba,

¹⁴ adama a nannai, ili i na n ya'anka Shilo daḍa n kuya'anka kpa'a ku na e ci deke n kula ku va, ku na i zuwakai katsura, ubuta u na n nekei da n ikaya i da.

¹⁵ Mi ta o kuloko da e kelime ka va, tsu na n lokoi i toku i da raṭa, kumaci ku Ifiraimu.

¹⁶ <<Avu tankpamu Irimiya, kaṭa vu ya'anka uma a nampa avasa ko vu ya'an ufolu adama e le ba, adama a na mi a kupanaka wu ba.

¹⁷ Vi e kene i na i a kuya'an a likuci kakau i Yahuda n uye ugbain wu Urushelima ba?

¹⁸ Muku o kubolongu ndanga, isheku a kuzuwa akina, ama ci a kusatara kiya adama a na a ya'anka kaṃali ka na e ci deke Egbere vu gadi, emeshe. kudarukpaka ama li o yoku maṭyan, adama a na a zuwa mu wupa.

¹⁹ Vuzavaguḍu u danai, ama mpa da yi a

kuzama vishili ba? Kaçi ke le ka i a kuya'anka ba, adama a na i ta o ko okpo n wono.

²⁰ Adama a nannai, Vuzavaguđu Kaşıla u dana ta, n kutsuwan ta wupa u va n asuvusuđukpi a va a ubuta u nampa, u vuma m manama, a ndanga n kakamba n ili i kashina. Yi ta a kukaņa akina kpamu ko vuza na u kukima a da.>>

²¹ Vuzavaguđu Mala'imili, Kaşile ki Isaraila ka danai. <<Doki kune'e ku kusongu ku da, i takuma inyama.

²² Adama a na a kannna ka na mu utaķai ikaya i da a idika i Masar, n ya'an ka danshi n e le ko n neke le kadanshi a ukuna u kune'e ku kusongu ko alyuka ba.

²³ Ama n dana le ta ukuna u nampa,<Tonoi kadanshi ka va, kaķa mpa mo okpo Kaşile ka da, ada tankpamu yi okpo uma a va. Kaķa i wala a uye u na n danai da dem, adama a na uga'an da mayin.>

²⁴ Ama da a iwain kupana, a kpađai kuzuwaka mu atsuvu, da a kaņai kutono kusheshe ku le n uye wu ugbanukaci u le, da a kucikpa o bonoi kaķapa a na a kubana kelime.

²⁵ Ali kannna ka na ikaya i da i kaşukpai idika i Masar a kutawa anana, n su'uku le ta eneki aya raka a kannna lakam.

²⁶ N nannai dem a panaka mu ba, ko a zuwaka mu atsuvu, ama da a kpanduki ađu e le a ya'in ka gbani-gbani ka na ka la'i isheku i le.

²⁷ <<Adama a na, vi ta a kudana le ukuna u nampa raka, ama a kupana ba. vi ta a kudeke le, ama i a kushuku ba.

²⁸ Kātā vu dana le, <Nava e le ḡa uduniyan u na u kpaḡi kushuku n kadanshi ka Vuzavaguḡu Kashile ke le, kpamu ushuku n ugbari ba, ḡa a iwain kamayun, kamayun ki unaḡ le ba.

²⁹ << <Punai aṅji aci aḡa i taḡuku,
kaṡa i ya'an kpalu a aginda a na i ni ili ba,
adama a na Vuzavaguḡu u iwan ta
muku n ayin a nampa, adama a wupa u ni.>

Kaṡa'a ka makidaka

³⁰ <<Adama a na aza a Yahuda a ya'an ta ka gbani-gbani a aṡhi a va. Vuzavaguḡu u dansai. A shikpai ili yu unata i le a kpa'a ku va ku na a ci ḡeke n kula ku va, adama a na a langaṡa ku ḡa.

³¹ ḡa a ma'in katalikalyuka ka na e ci ḡeke Tofetu punu a kaṡa'a ko kolobo ka Hinomu adama a na o songu muku n le, nkere n olobo akina, mpa n zuwa le a ya'an ili i nanlo ba. Ko yi a kaḡu ka va ba.

³² Adama a nannai laṅa, kanna ki ta lo a kutawa, ka na o kudoku e ḡeke ubuta u nanlo Tofetu ba, ko tana odoku e ḡekei kaṡa'a ko kolobo ka Hinomu ba, ama i ta e ku ḡekei kaṡa'a ka makidaka, adama a na ta punu a kuciḡangu uma n aḡundai a Tofetu, ali a namba ubuta.

³³ Kātā even a ikyamba i uma a nampa okpo ilikulya'a yi nnu n nyama i kakamba, kpamu babu vuza na u kuloko le.

³⁴ Kātā n saṅka maṡaṅga mi ishipa, m maṡaṅga ma vuza vuka vu savu m mavuka vu savu a iḡika i Yahuda n uye u Urushelima, adama a na iḡika ya yi ta o kokpo agali.

8

¹ <<A ayin a nanlo, Vuzavagudfu u dana ta, kanna ki ta lo a ku tawa, ka na a kutuka n etele o ngono ma Yahuda, n etele aza a gbara-gbara a ni, n etele a anan ganu a ni, n etele e eneki a ni kobolo n etele aza a na i punu idashi a Urushelima asaun e le.

² @@@@Kata ecikpe a da a kanna, n wotoi, n e keteshe ki ili gadi raka, i na i a kuciga da kpamu a ya'in kai a ganda, i na o tonoi, ni i na kpamu a lansa da kpamu o tonoi. I a ku bolongu a da ba bele a cidangu a da. Ama i ta a ku kasukpa le okpo tsa a wuyan.

³ Aza na a buwai n wuma a katsuma ka aza gbani-gbani a nam pa i ta a kudana u lata tsu kuwa a ubuta dem u na n lokoi le, mpa Vuzavagudfu Mala'imili mpa da n dansai.

Unushi n afada

⁴ <<Kata vu dana le, Vuzavagudfu u dana ta Da baci vuma u yikpai, u tsu danga kpamu ba?

Da baci vuza u dasapai uye, u tsu bono kpamu ba?

⁵ Yidai i zuwai da uma a na mpa a dasapai uye o bonoi n kacapa rakuraka?

Ushuki n ka uwa, da a kpadai ku bono.

⁶ N mpa da ta bini da n zuwai atsuvu n pana, ama babu vuza na u dansai kamayun, babu vuza na wushuki n unushi u ni, u dana, <Yidai n ya'in?>

Yaba dem wi ta a malaki ma kaci ka ni, an kodoku kana ka sapai kaci a ku uwa ubuta u kuvon.

- 7 Ko koborou a ci imkpi gadi ke yeve ta
ayin a ni,
n modoi, n mashangi kobolo n matapambara,
ma tsu yeve ta ayin o kubono e le,
Ama uma a va e yeve ba.
e yeve wila u Vuzavagudu ba.
- 8 <<Nini da i kudana,<Ya kudana tsu danga,
kpamu wila u Vuzavagudu u dana kobolo n a
tsu>?
Wa de tana macaka mi idani ma aza uwa
mo bonoko ka ukuna wa a uwa.
- 9 A za ugboji wono i ta okokpo n wono,
I ta a kudagaza, kata a laza n a le,
Adama na a iwan ta kadanshi ka Vuzavagudu,
nannai va ugboji we ene u da i nu da?
- 10 Adama nannai, n ku dika ta amaci e le n neke
aza yoku,
ka ashina e le kpamu n neke a da i rala i le,
adama na i na i dikai a vuza kenu ali a kubana a
vuzagbayin vu le,
yaba dem vuza kalya a da,
i na i dikai a eneki ali a kubana i ganu i le,
yaba dem ka ya'in ka uwa ka'a.
- 11 O potsotongu ta untsu a uma a va gadi,
kata a kana kudana <Matana, matana,>
Ashe tana matana mi lo ba.
- 12 A pana ta wono an a ya'in ka gbani-gbani ka?
A a, ko kenu a pana wono ba,
e yeve ma uteku tsuna a tsu zalika aci adama
o wono ba.
Adama nannai i ta a kuyikpa kobolo n aza na a
yikpai,
ayin a na baci n tecengu i le, kata a vakangu
le,

Vuzavagudu da u danai.

13 Da Vuzavagudu u danai, kata ayin a na baci ma
kubolongu le,
kata m kpaḍa kuciya u maci u mambulu a
ndanga mi itacishi ba,
kata m kpaḍa kuciya umaci u maḅiri a
maḍanga ma maḅiri ba,
ayuku feu e dekpe de,
i na n neke i le i puwanka de ekiye e le.>>

14 Yidaḅi i zuwai da ci idashi na?

Bolongi ubuta ute, kata tsu bana a likuci yu
ukanji,
adama na tsu kuwa de,
adama na Vuzagudu u ḍaṣkpa tsu ta adama a na
tsu kuwa
da u nekei tsu mini ma yaza tsu so'o,
adama na tsu ya'in kai ta Vuzavagudu u
nushi.

15 Tsu lansa ta an ci ciya mataṇa, ama ci ciya ba,
tsu lansaḅi ta upoci, ama da ce enei vishili.

16 <<A pana ta ilama ya odoku i rala a Dan,
n upani u kaca'a ka nwalu ka ene ko odoku e
le
da idika raka i dagazai.

A tawai da una idika n i na yi punu raka,
likuci ya kobolo n aza na i punu idashi i da.

17 Lana, n kusu'uku da ta n oko,
agbaji a na i n aguma ba,
kata a luma da,>>

mpa Vuzavagudu n dansa ta.

Irimiya u Shikai adama Uma a ni

18 Maṇaṅa ma a va mo kotso ta, unamgbi u
kaṭsuma u da wa kuna mu,

- kaḍu kava ka kuwa ta.
19 Pana maṣhi ma uma a va
 ḍe a likuci ya n da'in.
<<Vuzavaguḍu wi ḍe a Sihiyona ba?
 Mogono ma ni ma ba ḍe ba?>>
<<Yidaḯ zuwai ḍa a zuwai mu wupa n nlulu n le,
 kobolo n aṃali a kavama e le?>>
20 <<Makapa mo kotso ḍe, lyushi i kotso ta,
 dem n nannai tsu la'aka ba.>>
21 Adama na uma a va a ya'an kai muna, mpa ḍa
 n ya'ankai muna,
 Mi ta a kpalu, ḍa wovon kpamu u ka ni mu.
22 aguma a ba ḍe a Giliyadu ba?
 Vuza va aguma feu wi ḍe ba?
Yidaḯ i zuwai ḍa a kpaḍai ku potsotongu
 uma a va?

9

- 1 Ishi baci a dana kaci ka va mini ma'a,
 aṣhi a va kpamu aṣhi a mini a ḍa,
Mishi a kushika kanna n kayin, adama uma a va
 a na irala i le yu unai.
2 Ishi baci a dana mi a kufuḍa n laza n kaṣukpa
 uma a va kaṭa n cinukpa n ele,
 kaṭa m bana n sheḍeku a kakamba,
adama na a iwain ku tono wila u Vuzavaguḍu,
 ḍa okpoi ashakanlai a na o tsu doro uma.
3 A ci ya'an ta ulinga n elentsu e le a dansa ka uwa,
 an uma a na a tsu taḍuku aya'a a utan.
adama a ukuna wa a uwa u le u ḍa u zuwai ḍa
 okpoi aza u tsura a i ḍika i nampa,
 e le tana e yeve mu ba.
4 Kaṭa vu ushuku n toku nu na yi ḍe ḍevu ba ko
 toku nu ba.

adama a na ra_{ka} aza a modoruko a ɗa u teku
tsu na Yakubu wi,
o tsu doro_{noi} ta_{ka}ta_{ka} k_{pa}mu a ya'in k_{pa}nai a uwa.

⁵ o tsu doro ta a_{ja}'a le,
ka_{ta} a iwan kudansa kamayun,
ayin tutu a uwa a ɗa le u linga, a dama nanai, i ɗa
ɗa i zuwa ɗa okpoi a fudai a uwa,
ka_{ta} a ka_{na} ma ya'in mu unushi babu ku
kotso, a li uteku tsu na a ku fuda a ɗask_{pa}
ba.

⁶ Ka_{ta} gangai a ka_{na} ma ya'in k_{pa}nai m a uwa n
o odoronsonoi,
a li uteku tsu na a ku namba vuza na wa a ku
dana mpa ɗa Vuzavagudu.

⁷ Adama nannai, Vuzavagudu Mala'imili u dana
ta,
<<La_{na}, mpa n ku luwa le ta_{ka}ta_{ka} n kondo le,
adama na mpa mene i na i buwai ma kuya'in
adama a uma a_{va} ba?

⁸ Elentsu e le aya'a a tsukono a ɗa,
a ma dansa mu ukuna wa a uwa,
yaba dem utsu dansa ta_{ka}ta_{ka} u kasingai n toku
ni,
ama a ka_{ɗu} ka_{ni} ka_{ta} u sheshe kei ka gbani-
gbani ufobi.

⁹ Ashe ugan n takacika le adama i li na mpa ba?
Vuzavagudu u danai,
ashe ugan n ya'anka ka_{ci} ka_{va} katsupu
adama icu'u yu uduniya i na mpa ba?

¹⁰ <<Mpa n kushika ta_{ka}ta_{ka} n ya'in k_{pa}lu adama
nsansa,

kaṭa kṗamu n ya'an kṗalu adama ubuta u
kalina,
adama a na u dekpṗu ta da wokpoi ukuna u gbani,
u teku tsu na babu vuza na u ku tonon de,
babu tana odoku a pana maṣhi ma anaka de,
n nnu dem kobolo n ili kakamba
raṭa i suma de.

¹¹ N kubonoko ta Urushelima kotomo ka agali,
ubuta u kalina wa nshe'e n kakamba,
kaṭa kṗamu m bonoko Yahuda lekedī,
babu vuza.>>

¹² Ya yi vuza na wi n ugboji u na wi a kuyeve ili
i na mpa? Vuza na Kaṣhile ka ya'in kai kadanshi
adama na u dana uma ka'a? Yida i zuwai da o
bonokoi idika ya agali an kagbata, tsu na babu
vuza na u ku tonon punu?

¹³ Da Vuzavaguḍu u danai. <<Adama na a
kaṣukṗa ta wila u va u na n zuwakai le, kṗamu
da a iwain ku tonon kadanshi ka va ko kṗamu a
iwain ku ya'in u linga n ka'a,

¹⁴ ama da a ya'in ugbamukaci da o tonoi ucigi
wa aḍu e le a kaṇi kutono kaṃali ka Balu, uteku
tsu na eshekpu e le i yotsongi le.

¹⁵ Adama nannai, da Vuzavaguḍu Mala'imili
Kaṣhile ki Isaraila ka dana. Lana, mpa n ku
lya'atangu ta uma a na mpa n ilikulya'a ya okono
m mini mo tsukono o so'o.

¹⁶ N kuwacuwa le ta a idika yu uduniya e le
ko ikaya e le i yevei ba, kaṭa n zuwa una le n
otokobi.>>

¹⁷ Vuzavaguḍu mala'imili u dana ta.

<<Ya'in cico, kaṭa i deke amaci a na e yevei maṣhi
ma kpalu a tawa,

su uki e deke amaci a na a fudai a tawa,

18 Daṣkpai a dakaka a dangusa alakatsu a maṣhi
e le tsu pana,

adama na aṣhi a tsu o doro n kujilya,

kaṭa igapalyawu i tsu i doro mini.

19 Adama na uma a pana ta edeku a uma a maṣhi
a Sihiyona,

a kudana, <Lana, uteku tsu na tsu namgbai,

Tsokpoi ta i li wono,

adama na o loko tsu ta tsu kaṣukpai idika ya,

adama na a langasa ta ubuta wi idashi i tsu.>

>>

20 Da Irimiya u danai, ada amaci panai kadanshi
ka Vuzavagudu

kaṭa i kaṣukpa atsuvu ada ushuku n kadanshi
ku unau u ni,

yotsongi nkere n da maṣhi ma kpalu,

kaṭa yaba dem feu u yotsongu toku ni vishipa
vu kpalu.

21 Adama na ukpa u uwa ta atusu i iwa i tsu,

uwa ta a efeku a tsu,

a ku una muku uye ugbain,

a dengani kpamu an nsanji n likuci.

22 Vuzavagudu u dana ta, <<Dansa,

<Even ikyamba a uma i ta a ku kana ku
yikpasa,

tsa awiyan e keteshe,

ci ishina i na aza makapa a kapai,

kaṭa a namba vuza na u ku bolongu le.> >>

23 Vuzavagudu u dana ta, <<Kaṭa vuza vu ugboji
u lapa apa adama ugboji u ni ba, kaṭa kpamu

vuza vu tsura u lapa apa adama u tsura u ni ba,
kaṭa kpamu vuza vu ciyi u lapa apa adama u ciyi
u ni ba,

²⁴ ama kaşukpa yaba dem na u ku lapa apa u
lapa adama ili i na mpa, an u ciyai kuyeve ḡa u
yevei mu an mpa ḡa Vuzavagudu na u tsu ya'in
kasingai, n kamayun n ku usubi u duniya. Adama
na i ḡa ḡa i ci neke mu yo'o, mpa, Vuzavagudu
mpa ḡa n dansai.>>

²⁵ Vuzagudu dana ta, <<Laṇa, kanna ki ta lo a
kutawa, kana n ku takacika aza na i nu ukidi wa
avaja i kyamba koci.

²⁶ Wa ta, aza Masar, n aza Yahuda, n aza Edom
olobo a Amuno, n aza Moba kobolo n aza na i
idashi agbata, aza na a tsu puna anji e le an ca'an,
adama na uduniya u na mpa raḡa aza ofoto a ḡa,
kobolo n aza Isaraila raḡa aza unambi wa avaja
u ḡa, a aḡu.>>

10

Amali n Kashile ka wuma

¹ Aḡa aza Isaraila panai kadanshi kana Vuzav-
agudu wi a ku u dana ḡa.

² Vuzavagudu u dana ta,
<<Kaṭa i tono i na aza aduniyan i a kuya'in sa ba,
kaṭa kpamu i pana wovon wu urotu u na wi
gaḡi ba,

adama na uduniyan wi ta a kupana wovon u le,

³ adama na kutoni ka amali kuma ili i gbani i ḡa.
A ka kamba ka a ci kapa maḡanga,

kaṭa keshe'wi ashewi ma n kushe ka alyu.

⁴ kaṭa u paḡara ka na azurufa kobolo n azanariya,
kaṭa u vara ka n ikusa m matalaka

adama na ka ka yikpa ba.

⁵ Amali e le, i ta ci ili wovon a kashina kagbani,

a tsu dansa ba,

kpamu sai uma a dika le,

adama na a tsu wala ba.

Kata i pana wovon u le ba,

adama na a tsu takacika vuza ba,

be le tana a ya'in kasingai.>>

⁶ Babu vuza na wi tsu nu, Vuzavagudu,

A vu vuzagbayin da, kula ku nu kpamu ku

gbayin ku da kobolo n utsura.

⁷ Ya yi wa ku kpa da kupana wovon u nu, a vu

mogono mu aduniyan?

Adama na vu yawa ta a pana wovon u nu,

adama a na a katsuma ka aza ugboji aduniyan

raka,

n tsugono tsu le raka

babu vuza na wi tsu nu.

⁸ Raka vu le, alau a gbani-gbani da,

ku yotsongu ka amali e le, i yoku i da ba,

ndanga n da koci.

⁹ Kuluwa ka azurufa ku uta ta a Tarishi,

ka azanariya kpamu a Ufazu.

Ulinga u keshe'wi u da kobolo n kukiye ku

kawakana ka azanariya,

ucanuku u le, usumbi u ma diya u da n usuni,

raka vu le ta na u linga u keyevi u da.

¹⁰ Ama Vuzagudu ayi da Kashile ka mayun,

ayi da Kashile ka wuma m mogono mana me

geshei.

U ya'in baci wupa u ni kata idika i jengede,

aduniyan tana u kufuda a gbama asuvu n

wupa u ni ba.

11 Nanai da yi a kudana le, <<Amali a na a ya'in gadi n idika ba, i ta a ku takacika uduniya n daka vu Kashile.>>

12 Ayi da vuza na u ya'in idika n utsura u ni,
da kpamu ya'in uduniya n ugboji u ni,
n kuyeve ku ni kpamu da u barukpai gadi.

13 Da baci wu utakai kalakatsu ka ni, kata a pana yura i mini gadi,
u tsu zuwa ta eleshu a denga a u koci wu aduniyan.

kata u zuwa uladi adama a mini,
kata u tuka n wunla a katsama ki uwa i le.

14 Uma raka alau a da kpamu e yeve ili ba,
Kaluwai ka kazanariya dem ka tsu okpo ta n wono adama a kamali kana u yimai,
adama na kamali ka na u ya'in va, ka uwa ka'a,
kpamu ka ki n wuma ba.

15 E le ili yoku i da ba, ukuna u modoruko u da koci,
ayin atakaci a yawa baci i ta a ku kuwa.

16 Ama ayi Kashile kana a tsu aza Isaraila ci o ku tonon ki tsa amali a nanlo ba,
adama na ayi da vuza na u ya'in i li raka,
kpamu aza Isaraila e le da kumaci ka a gadu ku ni,
kula ku ni ku da mogono mo ovonshi.

17 Bolongi ucanuku u da,
ada na yi idashi a ubuta wu ugbashi.

18 Adama na Vuzavagudu u dana ta,
<<Lana, da na mita a ku vakangu kumaci ku uduniya
a ayin na mpa,
kata n tuka le n atakaci,

kaṭa tana a takacika.>>

19 Mpa, kaṭa ka kotso ta,
adama muna ma va ma yimkpa ta.
Ama ḁa n danai, <<Mayun na va ugbari u ḁa,
mayun ḁa n gbama asuvu.>>

20 A laṅaṣa ta kapam kaṭa,
ḁa a kasai awin a ni,
muku n va raḁa, n iwan mu ta,
kpamu a buwa o kubono ba.
Babu vuza na u buwai an wa shikpa ka mu
kapam kpamu,
be le tana u saku mu a kakashi utsutsu a.

21 Adama na ngubi ma alau a ḁa,
e le a laṅsa Vuzavaguḁu ba,
i ḁa ḁa i zuwai ḁa a nambai unaṣingai,
ḁa a wacuwai ushiga wu nlala u le raḁa.

22 Panai, kaḁuwi, laṅai, ka ḁa tana ka yawai,
atakaci a gbayin a na utai ubon u gadi,
adama na o bonoko likuci i Yahuda a gali,
n ubuta ku yongo wa nshe'e n kakamba.

23 N yeve ta, Vuzavaguḁu, wuma u vuma u ni u
ḁa ba,
Ba ayi ḁa vuza na wi a kinda kudasa ku ni ba.

24 Lapula mu, Vuzavaguḁu, ama a kaṭsuma ku
usubi,
ba a kaṭsuma ka wupa u nu ba, ta lo mo
kokpo i li gbani.

25 Vama wupa u nu ubuta wu uduniya u na u
kpaḁai ku yeve wu,
n ubuta uma a na a tsu kpaḁa ku ḁe ke kula
ku nu,
adama na a takuma ta kumaci ka aza Yakubu,
a takumai ta ḁa o soḁongi ni,

ɗa o bonokoi ubuta wi idashi u ni agali.

11

O kodoi uzuwukpani

¹ Vuzavagudu ya'in kadanshi n Irimiya u danai.

² <<Pana kadanshi ku uzuwukpani ka na mpa, kata vu dana aza Yahuda n aza na i idashi a Urushelima.

³ Kata vu dana le Vuzavagudu Kashile ki Isaraila u dana ta, unau wuya wi ta a ku kana yaba dem na u kpaɗi kupana kadanshi ku uzuwukpani ka na mpa,

⁴ u na n danai ikaya i ɗa a ayin a na mutukai le a ɗika i Masar, a ubuta wa ebelu iyum, n danai le, panai kadanshi ka va, kata i tono ili raka i na n danai ɗa i ya'in. Nanai ɗa ya kokpo uma a va, kata mpa kpamu mokpo Kashile kaɗa.

⁵ Adama na n shatangu a kucina a na n kucinakai ikaya i ɗa, an maku neke e le idika i na yi a kuwa mani n ishigi, uteku tsu na ka ki anana.>> Da mushuki, <<Daskpa ka kokpo nannai, Vuzavagudu.>>

⁶ Da Vuzavagudu kpamu danai mu, <<Dansa ukuna u na mpa raka a likuci ya a Yahuda n uye wu Urushelima. Panai kadanshi ku uzuwukpani ka na mpa kata i tono ka.

⁷ Adama na n dansa ka ta ikaya i ɗa mayin ayin a na mu utukai le idika i Masar, n kana ta ku dansa ka le ka a li a kutawa anana, mpa a ku dana le, tonoi kadanshi ka va.

⁸ Dem n nannai o tono kadanshi ka va ba, be le tana a zuwa atsuwu a pana ka a, ɗa yaba dem u tonoi kusheshe ku kaɗu ku gbanigbani ku ni. A

dama nannai da n tukai le n ukuna u kadanshi ku uzuwukpani ka na mpa raka, kana n danai le o tono, ama da a iwain.>>

⁹ Da kpamu Vuzavagudu u doku u danai mu, <<A ciya ta o fobo so a kavama a katsuma ka aza a Yahuda n aza Urushelima.

¹⁰ O bono ta a katsuma ku unushi wi ikaya i le, i na a iwain kupana kadanshi ka va. Da a kana i mo tono ma amali e le. Aza Isaraila n aza Yahuda o kodo ta uzuwukpani u va, u na n ya'in n ikaya i le.

¹¹ Adama nannai, Vuzavagudu u dana ta, Lana, n ku tuka le ta m maduka ma na a kupasa ba. Ko da baci o folonoi mu, mpa n kupana ba.

¹² Yeve kata likuci ya aza Yahuda kobolo n aza na i punu idashi a Urushelima a suma a bana a shika amali a na i a ku bansuka n kune'e ku le, ama i a kisa le a ayin atakaci a nanlo ba.

¹³ Adama na kabundai kama- e le ka yawa ta kabundai ka likuci i le, kabundai ka atalialyuka a na a shikpai kpamu ka yawa ta kabundai ku uye wu Urushelima, i li i wono, atalialyuka a adama na o sonku kama- ka Balu kune'e.

¹⁴ <<Adama nannai kata vu ya'in ka uma a na mpa kavasa ba, ko kpamu vu shika ko vu ya'in kavasa adama e le, adama a na ko o folono baci a ayin atakaci e le mpa n kupanaka le ba.

¹⁵ Tedai ugain u macigi ma va a kpa'a ku va, an u ya'in ka gbani-gbani ka abundai? E kene ku da alyuka an nyama mita a ku takpa ka wuya? A li da vi a mazanga?

¹⁶ Mi shi a ku deke wu <Madanga ma zaitu n umaci usingai.> Ama n wunla u gbangam u da

a ku dyaba akina, kaṭa tana acaka a ni a lebece akina.

¹⁷ Vuzavaguḍu Kaṣhile ko ovonshi, ayi na u shikpaḍi ḍa u dansa ta ukuna wa atakaci adama aḍa, adama unushi u na aza Isaraila n aza Yahuda a ya'in, a zuwai mu n ya'in wupa, adama a kune'e ku na a ya'in sakai kaṃali ka balu.>>

¹⁸ Vuzavaguḍu ḍa u yotsongi mu, ḍa n ciyai ku yeve,
ḍa u yotsongi mu ukuna u gbanigbani una a ya'an sai.

¹⁹ Ama ḍa n yongoi an mokyon ma singai
ma na agubai a ku banka ubuta u ku kida.
Mpa tana n yeve a na mpa ḍa i o kufobusoko ba,
a na a danai,
<<Kaṣukpa tsuna maḍanga ma kobolo n umaci u
ni raḱa,
kaṣukpa tsu gbatya ma tsu utuka a kaṭsuma
ki idika i wuma,
adama na a cinukpa n ayi.>>

²⁰ Ama, a vu Kaṣhile ko ovonshi, a vu na vu ci ya'in afada usubi,
a vu na vu tsu kondo kaḍu n cico,
kaṣukpa mene atakaci a na va ku ya'in ka le,
adama na a vu ḍa n tukai n kadanshi ka va.

²¹ Adama nannai, Vuzavaguḍu ya'in ta kadan-shi adama uma Anatotu, aza na i a ku laṃsa wuma u nu, a ku dana, <<Kaṭa vu ya'in kene n kula ku Vuzavaguḍu ba, ta ba nannai ba ci ta a kuna wu.>>

²² adama nannai, i na mpa Vuzavaguḍu vo ovonshi n dansai i ḍana, <<Lana, mita a ku takacika le. Olobo e le i ta a ku bana u kpa'a u

kotokobi, kaṭa amaci e le n muku n le, kambulu kuna le,

²³ babu ko za te vu le na wa kubuwa. Adama na n ku tuka ta aza Anatotu n atakaci a kaya ka atakaci e le.>>

12

Irimiya u Dansai

¹ Vuzavaguḍu, a vu vuza singai ḍa, ayin a na baci de dem n tukai nu n kadanshi. Dem n nanai kaṣukpa mu n doku mece wu i li te.

Yi ḍai i zuwai ḍa vuma gbani-gbani u tsu yongo n uciyi?

Yi ḍai i zuwai ḍa uma a gbani-gbani a tsu la'a yaba dem ku yongo n maṭana?

Kaṭa kpamu a kana ku lya'a kelime n ku ciya u ciyi?

² A vu ḍa vu shikpai le, ḍa a zuwai aralu, ḍa o gbonguroi ḍa tana a matsai umaci, o tsu yongo ta n kula kunu unau le, ama aḍu e le i ta dangi n avu.

³ Ama a vu, Vuzavaguḍu, vu yeve mu ta, vene mu ta, ḍa kpamu vu kondoi kaḍu ka va, vu yeve ta an ka ki devu n avu.

Adama nannai, rono mu an mokyon ma na o fobusoi adama a ku kida, kaṭa vu zuwa ma kau adama a kanna ka ku kida.

⁴ Ali wannai ḍa uduniya u ku kaṣukpa kuya'an kpalu?

Kaṭa mita ma ashina ma kaṣukpa ku dekpe?

Adama a kagbanigbani ka aza na i punu idaṣhi i
ḡa
n nnu n inyama n kakamba n kotsoi,
adama a na a dana ta, <<Wi a kuna tsu raḡu
raḡa ba.>>

Vuzavagudū wu ushukī Irimiya

- 5 <<Da baci a vu n uma i ya'in malamanai mi ilaḡi
i e ene ḡa o otongi nu,
nini ḡa va ku fuḡa malamanai n odoku?
Kpamu ḡa baci vu yikpaḡi a iḡika i singai,
nini ḡa va ku ya'in iḡika ya a wana i Urdu?
6 Adama na, ko aza nu, n aza kpa'a ku dada nu,
e le feu a ya'in ka wu taḡa gbani-gbani,
o ku tono wu n a lapakai nu una,
kaḡa vu ushuku n a le ba.
ko nini ḡa baci ḡe vu panai a dansai kasingai
a dama nu.>>
7 <<N kaṣukpaḡ taḡ kpa'a ku va,
n varuku taḡ ili yu ukaḡi i va,
N neke taḡ macigi maḡ va
e kiye a vurala vu ni.
8 I li yi ukaḡi i va,
yokpo taḡ an kawu a kakamba,
u dengusaḡ taḡ kaḡaḡatsu ka tsurala n m mpa,
adama nanai ḡa n iwain ni.
9 Ili yu ukaḡi i va, yokpo mu taḡ an kuraḡ ku
aḡunzu?
Ḋaṣkpaḡ asakali a na tsu takuma i nyama uta
a kaḡaḡi.
Bana, vu ḡe n nyama n kakamba raḡa,
tukaḡ n a le a takuma.
10 Ngubi n aḡundai a langaṣaḡ taḡ kashina ki itacishi
kaḡ va,

a dasa ta ugboku va,
da o bonokoi kashina ka singai ka va
kapulaka ka gbani-gbani

¹¹ O bonoko ta ka kagali,
kagali, wita a kuya'in ka mu kpalu.

Da idika raka yokpoi agali,
kpamu babu vuza na u kebecei.

¹² A gadi vu nsansa n na mpa raka,
aza munuka uta ta,
adama na kotokobi ka Vuzavaguđu ka kana ta
munuka
daga uteku wu idika u na mpa a kubana u na
n de,
a katsama ki ili ya mpasa raka babu vuza na
wi m matana.

¹³ A ca'a ta alkama, ama da a kya'i awana,
a takacika ta kaci kale gbani.

I ta a kupana wono wi i na a cimbai,
adama wupa ugbain u Kashile.>>

¹⁴ I na Vuzavaguđu u dansai adama itoku i
gbani-gbani raka i na i sawai ili yu ukani i na u
nekei uma a ni aza Isaraila i da na.<<Lana, mpa n
ku utuka le ta a katsama ki idika i le, kata kpamu
mu utaka aza Yahuda a katsama ke le.

¹⁵ Kpamu ayin a na baci mu utukai le, kata n
kucikpa m pana asuvu ayali e le, kata n bonoko
le, yaba dem a ubuta wu ukani u ni, n idika i ni.

¹⁶ Kata wokpo, a li da baci o bonoi da o tonoi
kuyotsongu ku uma a va, tsu na a kuya'in a
kucina n kula ku va, <N kucina ta n Kashile ka
wuma,> e le feu i ta a ku ciya upeci u le a katsuma
ka uma a va.

¹⁷ Ama ḏa baci likuci a kaṭsuma_ka aduniyan a iwain kupana, kaṭa_mu utuka_ a i ḏa muna raḱu raḱa.>>

13

Kadambura ka Irimiya

¹ Da Vuzavaguḏu u danai mu, <<Denga_vu bana vu tsula kaḏambura ka kukyun, kaṭa_vu shiya a kukyun, ama kaṭa_vu pitiku ka a mini ba.>>

² Da n tsulai kaḏambura, ḏa n shiya a kukyun ku va_ uteku tsu na Vuzavaguḏu u danai mu n ya'in.

³ Da Vuzavaguḏu doku ḏa u ya'in kadanshi m mpa i re, u danai,

⁴ <<Dika kaḏambura ka na vu tsulai va, kaṭa_vu bana o kudolu ku Yufiriti vu sokongu ka a kungu ku katali.>>

⁵ Da m banai o kudolu ku Yufiriti ḏa n sokongi ka, uteku tsu na Vuzavaguḏu u danai mu n ya'in.

⁶ A na a ya'in ayin e re, ḏa Vuzavaguḏu u danai, <<Denga_vu bana o kudolu ku Yufiriti vu dika kaḏambura ka na n dana nu vu sokongu va.>>

⁷ Da n ḏangai_ḏa m banai o kudolu ku Yufiriti ḏa n gavai, ḏa n dikai kaḏambura ka punu ubuta_u na n sokongi va. Ama kaḏambura ka ka namgba_ḏe, ka ka buwa u teku tsu na a ku ya'in ka ili ba.

⁸ Da Vuzavaguḏu doku ḏa u ya'in kadanshi m mpa kpamu, u danai,

⁹ <<Nanai ḏa n kulangaṣa, wi ta_o ku yotsongu an ma ku langaṣa_i li i na aza Urushelima n aza a Yahuda i a ku ya'in ka araḏi.

¹⁰ Ta uma a gbani-gbani a na mpa, a na a iwain kupana kadanshi ka va, aza ugbamukaci a na o tsu tono ucigi wa aḏu e le, n o tonoi aṃali o yoku, o kokpo tsu kaḏambura ka na mpa, kana kokpoi i li gbani.

¹¹ Adama na uteku tsu na kaḏambura ka na mpa ka ci shiya kukyun ku vuma, ta m bonokoi aza Isaraila n aza a Yahuda raḓa wa va nannai, adama na okpo uma a va, uma a na a kucikpa mu kaṭa a neke mu tsugbayin. Ama ḏa a kpaḏi kupana.

Madiki u Shatangi m Maḓyaṇ

¹² <<Kaṭa vu dana le kadanshi ka na mpa. <Vuzavaguḏu Kashile ki Isaraila u dana ta, <<Madiki dem i shatangu ma m maḓyaṇ.>> > I ta a ku dana wu, <A tsu ci yeve an a kushatangu madiki dem m maḓyaṇ ba?>

¹³ Kaṭa vu dana le, <Vuzavaguḏu u dana ta, laṇa, mita a kuzuwa uma a ubuta u na mpa raḓa o so'o maṛa mala'a le, ngono n na n ḏaṣangi a kakuba ko tsugono ka Dawuda, a na n ganu, n eneki kobolo n uma raḓa a na i punu a idaṣhi a i ḏika i Urushelima.

¹⁴ Kaṭa n zuwa le a kaṇa magamansanai, kolobo n dada ni, ko asuvu ayali aḏa n kupana ba, be le tana n sa'a le uteku tsu na n ku kpaḏa kuna le raḓa.> >>

O ronoi atsuvu aza a Yahuda ta lo a ku bana Ugbashi

¹⁵ Panai, kaṭa i zuwa atsuvu i pana, adama na Vuzavaguḏu dansa ta.

16 Nekei Vuzavagudu Kashile kada tsugbayin, kafu na ene'e ada a tadatsa atali adama kayimbi, kata a ayin a na baci yi a ku lansa kutashi kata u bonoko ku da kayimbi, kayimbi kagbayin.

17 Ama i dana baci i kupana ba, mpa n ku shika ta u sokongi adama aradi ada. Mita a kushika wuya wuya, kata o doro kujilya, adama na a dika ta ushiga u Vuzavagudu a kubanka ugbashi.

18 Dana mogono n anaku a suruniya, <<A cipa a kakuba ko tsugono, adama na a cipuka ta oroli a singai o tsugono a kaci ke le.>>

19 A gbagura ta likuci ya aza Negebu, kpamu babu vuza na u ku baiwai le, a dika ta aza Yahuda a ku banka a ubuta u tsugbashi, a dika le ta raka a ku banka tsugbashi.

20 <<Dangusai ashi ada gadi,
kata i lana yene aza na a utai ubon u gadi.
Te dai ushiga u uma u na e nekei da,
ushiga usingai u da wa?

21 Yedei i ku dana da baci a zuwakai da aza e kelime, aza na ada n kaci kada i ci yotsongu adama a na okpo aja'a ada? Yi a kutakacika u teku tsu u na vuka va a ganda vu tsu takacika ba?

22 Ama da baci i danai adu ada, <Yi dai i zuwai da i li i na mpa i ciyai tsu?> Adama a unushi wa abundai u da, u zuwai da kagbanigbani kada ka utai e keteshe, da katakaciki da.

23 Vuza va aza Habasha wi ta a kufuda kusaba'a i kyamba i ni? Ko kpamu kawu wi ta a kufuda kusaba'a usumbi wi i kyamba u ni? Ta ba nannai,

aḏa feu yi ta a kufuḏa ku ya'in kasingai, aḏa na i kiwanai n kuya'in ka gbanigbani.

²⁴ Mita a kuwacuwa ḏa ta a na akpan a na wunla u tsu pura a ku banka a kakamba.

²⁵ Na va ḏa ḏa upeci u ḏa, upeci u na n gisanki nu, adama na vu cinukpa ta m mpa, ḏa vushuki na uwa. Mpa Vuzavaguḏu mpa ḏa n dansai.

²⁶ Mpa n kaḑi ka va n ku dengusa ta kalaba ka nu ali ka pala aḑi a nu, kaṭa ene cishombodi tsu nu e keteshe. Kaṭa wono u kana wu.

²⁷ Mene ta i li yi unata i nu, n ukuna u tsugbani tsu nu, n ukuna u cishakanlai tsu nu an kodoku a keteshe. I li ya atakaci i ḏa a vu Urushelima. Wannai dai va kushuku o bonoko wu vuza ciḏa?

14

Kambulu, m Munuka kobolo n atakaci

¹ Kadanshi kana Vuzavaguḏu ya'in kai Irimiya adama unambi u mini.

² <<I ḏika i Yahuda yita a maḑi ma kpalu, efeku a likuci gbagbain i ni i ta a ku namgba, uma a ni a vaku ta idika adama a kpalu, Maḑi mu Urushelima kpamu ma yimkpa ta.

³ Aza gbara gbara a likuci a suku ta agbashi e le a kenu ku le mini, a na yawai o kogbodo a ciya mini ba, ḏa o bonoi n diki n le lekeḏi, ḏa wono u kanaḑi le, ḏa a palai aci e le.

⁴ Adama a u dekpū u na idika ya i dekpēi, adama a unambi u mini a idika, acimbi okpo ta n wono, ḏa a palai aci e le.

⁵ Ali mere'e a kakamba, ma kaḑupai maku manḑi adama a unambi u mita.

6 N jaki n kakamba feu n shamgba de aginda, ayinviki an nshe'e n kakamba, ašhi e le uyimba adama unambi wi ijanu.

7 <<Da Irimiya u danai, <<Vuzavaguđu, ko an wokpoi unushi u tsu yimkpai n kabundai, banka tsu adama a kula ku nu, adama a na u boni u kacapa u tsu u yimkpa ta, mayun tsu nusaka wu ta.

8 A vu, kapam ka aza Isaraila, ki ishi ka va a ayin atakaci, nini da da vokpoi an komoci a idika, an komoci kana ka shamgbai uye adama a na wu asa kata, mka u kana uye.

9 Nini da vokpoi an vuma na u ripulai, an kovonshi kana ka ku fuda kisa vuza ba? N nannai dem, a vu Vuzavaguđu a vu da na e mere ma tsu ma. Kpamu e yeve de an a tsu va uma a nu a da, Vuzavaguđu tsu folono wu ta, kata vu kasukpa tsu ba.>>

10 I na Vuzavaguđu u dansai adama a uma na mpa i da na, <<Uma a lata n kuciga a karaša gbani, a ci dašangu a ubuta u te ba. Adama nannai mpa Vuzavaguđu mushuku n e le ba, n ku ciba ta n unushi u le kata n takacika le.>>

11 Da Vuzavaguđu u danai mu. <<Kata vu ya'an kavasa adama matana ma uma a nampa ba.

12 Adama a na da baci a ya'in kakuli, mpa mi a kupana mašhi me le ba, ko da baci e nekei kune'e ku kusongu n kune'e ki ishina, mpa mi a kisa ku da ba. Ama mita a ku una le n kotokobi, m madukpa kobolo n atakaci.>>

Eneki a'uwa

13 Da n dana, <<Vuzavaguḏu Kaṣhile, ḏa na eneki a dana le ta, <A ḏa yi a kene kotokobi ko kambulu, ama mpa miṭa a ku neke ḏa ta iḏaṣhi i maṭana a ubuta u nampa.> >>

14 Da Vuzavaguḏu danai, <<Eneki a ukuna wa a'uwa u ḏa i a kudansa n kula ku va, Mpa n su'uku le ba, n dana le feu a dana le feu kakuna ba. Kene ka uwa ku ḏa i a kuya'in ka ḏa, kindana ka a uwa, n kusheshe ka aḏu e le.

15 Adama nannai, i na Vuzavaguḏu dansai adama eneki a na a ya'in kene n kula ku va ka, ko an wokpoi mpa n su'uku le ba, n aza na a danai <Kotokobi n kambulu ki a ku tawa a i iḏika i na mpa ba. N kotokobi n kambulu ka a ku kuwa.

16 Kaṭa uma a na kpamu a ya'in kai kene ka, a taḏuku le u pula, uye wu Urushelima, ka a u koci una le n kambulu n otokobi, kaṭa a namba vuza na u ku ciḏangu le, e le kobolo n amaci e le n muku n e le. Adama na mpa miṭa e kuneke le unushi u le.

17 <<Vu dana le kadanshi ka nampa.

<Ya'an aṣhi a va a kana kuḏoro kujilya kannu n kayin, kaṭa kpamu ku jikpa ba. Adama na a lapa ta mekere ma kaḏu ma va, ḏa a ya'in kai ni muna n ulapi wuya wuya.

18 Da baci m banai a kashina, kaṭa n cina aza na a kapai n otokobi. Kpamu ḏa baci n uwai asuvu a likuci, kaṭa n cina aza na i atakaci n kambulu. Adama a na eneki n anan ganu, ukuna u kaṭi ka le u ḏa e yevei iḏika ya koci, e yeve koyoku ba.> >>

19 Vu iwan ta aza a Yahuda nannai? Kaḏu ka

nu feu ka kana ta kene unata u Sihiyona?
 Adama a yidai a da vu lapai tsu ali idika,
 uteku tsu na tsu kokpo babu kupotso? Tsu
 lansai matana, ama tsu ciya ba. Tsu zuwai
 adu a tsu an tsa ku potso, ama da vishili vu
 dangai.

²⁰ Vuzavaguđu, gogo na ci yeve ka gbani-gbani
 ka tsu, n unushi wi isheku i tsu, adama a na tsu
 nusuku ta.

²¹ Kata vu takacika tsu ba, Vuzavaguđu adama a
 kula ku nu, kata vu natukpa tsugbayin tsu kakuba
 ka tsugono tsu nu ba, ciba n uzuwakpani u na vu
 ya'in n atsu, kata vu dangusa u da ba.

²² A katsuma ka amali aduniyan, kamali ki ta lo
 kana ka ja'asai? Kata kpamu u u yo'o? Ashe a
 vu da ba, Vuzavaguđu Kashile ka tsu? Adama
 nannai, a vu da tsu zuwakai apa, adama na avu
 da vu ci ya'in ili na mpa raka.

15

*Vuzavaguđu u dansai i na ya ku ciya aza a
 Yahuda*

¹ Da Vuzavaguđu u danai, ko da baci Musa n
 Samaila a dangai da a shamgbai e kelime ka va
 ufolu adama uma Isaraila, kadu ka va ki a kutana
 ba. Loko le a wu e ni u ashi a va, kata vu kasukpa
 le a laza.

² Da baci kpamu e ecei nu, <Tedei tsa kubana?
 > Kata vu dana le, <Vuzavaguđu u dana ta,

<< <Aza na i adama madukpa, a bana ubuta u
 madukpa, aza na kpamu i adama kotokobi,
 a bana ubuta u kotokobi, aza na kpamu i

adama kambulu, a bana ubuta u kambulu,
kata aza na tankpamu i adama ugbashi, a
bana ubuta wugbashi u le.>

³ Mita a ku ushuku n unushi u na ya kuna le. I
inya, i da kotokobi, i ire itatsu i da da nshe'e
kobolo n nnu n na n ku saza vuma, i nashi i
da da n nama n kakamba adama a na a una
kata a takuma.

⁴ Kata n zuwa le okpo ili yi unata o tsugono
tsu aduniyan raka adama ili i na Manasa kolobo
ka Hizekiya mogono ma a Yahuda ma ya'in a
Urushelima.

⁵ <<Ya yi wi a kupana a suvu ayali a nu Urushe-
lima, ko kpamu u shika adama a nu? Ya yi u
kukpatala, kata wece mata na ma nu?

⁶ Ada da i iwain mu, i lya'i kelime n kubono
kacapa, adama nannai n zuwa ta tsurala n ada,
ita ku una da. Mo n kugbama asuvu n ada.

⁷ N yelekpe le ta m moko ma kuyelyukpu efeku a
likuci a idika. Ada uma a va i iwan ta ku kasukpa
ukuna wu unushi u da. Adama nannai, mita a ku
una da, kata kpamu n zuwa a una muku n ada.

⁸ N doku ta kabundai ka agapa e le, kokpoi an
kayala ka mala'a, da n tukai inaku ya olobo vuza
munuka kanna a kaci. Da n zuwai atakaci n
wovon u kanai gogolo.

⁹ Kata, ayi vuka vu na vu maci muku n cindere
ikyamba i ni i kuwai, kata u lima, kata kanna ka
yikpa babu kanna ka kotso, e nekei ta wono, da a
takacikai ni. Kata aza na a buwai tankpamu irala
i le yuna le n otokobi, mpa da Vuzavagudu mpa
da n dansai.>>

Irimiya u dansai

¹⁰ Ili ya atakaci i ɗa mpa, a vu anakpa an vu maci mu, ayin tutu a morono ma adama, a mawasan n yaba dem idika. Mpa n neke kutan ba, mpa feu n kopuku vuza ba, ama dem n nannai ɗa uma raka i a ma shika ma va.

¹¹ Ama ɗa Vuzavagudu wushuki, u danai, <<Irimiya mpa n ku kanza wu ta, kata n zuwa irala i nu i folono wu vu banka le a ayin a na i atakaci.

¹² Vuma wi ta a kufuda wa kodo vuyum ko vuyum vishili ubon u gadi?

¹³ N ku neke ta uciyi kobolo n udukuyan u ɗa wokpo ili yu puri gbani, babu ikebe, adama unushi u ɗa a idika ya raka.

¹⁴ Kata n zuwa ɗa i ya'an ka irala i ɗa tsugbashi a idika i na i kpaɗaj kuyeve, adama na wupa u va u kana ta tsa akina a na a ku kana ku kula ko wannai.>>

¹⁵ Da Irimiya u danai, <<Vuzavagudu, vu yeve ta ili dem,

kasukpa vu ciba m mpa, kata vu tawa wa va.
Kata vu ya'in ka mu katsupu wa aza na i a ku takacika mu.

Kata vu cinukpa n uremi u kaɗu u nu ba,

kata kpamu vu yeve adama a nu a ɗa mi a kuso'o atakaci.

¹⁶ A vu Vuzavagudu Kashile ka va, a vu ɗa vuzagbayin vo ovonshi a lingata,
a na vu ya'in kadanshi m mpa, ɗa m pana yi u yo'o u kadanshi ka nu, ɗa ka'a ka zuwai mu mazanga,

adama na a ci deke mu ta n kula ku nu,
avu Vuzavagudu Kashile ku Ubangari.

¹⁷ N dasangu o kobolo ka aza u ciyi ba, be le n ya'in mazanga, n dasangi an da'in va adama na vi ta kobolo m mpa, adama na vu zuwa mu ta n shana n wupa.

¹⁸ Yi dai zuwai da atakaci a va a kpaɗi ku kotso, untsu a va feu o potso ba, da a da a kpaɗai kutana? Vi ta a kushamatangu mu an kudolu ku kpaɗai kudekpe, ko ci kayinva ka mini ma na ma ci dekpe?

¹⁹ Adama nannai, i na Vuzavaguɗu u dansai i da na, <<Da baci vu kpatalai da vu bonoi wa va, mita a kubono ku wu, kata n kasukpa wu vu shamgba e kelime ka va. Ali da baci vu dansai ili i singai, n ili ya uwa ba, vi ta o ku okpo una u kadanshi u va. I ta a kubono wa nu, ama a vu kata vu bono wa le ba.

²⁰ Kata m bonoko wu vokpo an mashilya ma vuyum vishili we e le. I ta a ku shilika n avu, ama a kufuda wu ba, adama na mpa mita kobolo n na vu, adama na n banka wu kata kpamu misa wu, mpa Vuzavaguɗu mpa da n dansai.

²¹ Mayun, n kisa wu ta e kiye a uma a kavama a nanlo, kata n shiba wu ekiye a uma unambi wa asuvu ayali a na mpa.>>

16

Kambulu, Kotokobi n Ukpa

¹ Da Vuzavaguɗu kpamu u doku ya'in kadanshi m mpa, u danai,

² <<Kata vu ya'in yolo, vu matsa muku mo olobo ko nkere ubuta u na mpa ba.

³ Adama a na i na Vuzavaguḏu u dansai adama a muku mo olobo n nkere n a matsai ubuta u na mpa, n isheku i na i maci le i idika i na mpa i ḏa na.

⁴ I ta a ku kuwa n mbala n kavama. Babu vuza na u kuya'in ka le kpalu, be le tana a cidangu le. I ta o kokpo keyelekpetei. Kotokobi n kambulu ki ta a kuna le, kaṭa even i kyamba i le okpo ilikulya ya nnu n nama n kakamba.

⁵ Adama na Vuzavaguḏu u dana ta Kaṭa vu uwa a kpa'a ku na i a kuya'in kpalu ko ubuta u na i unamgbi katsuma ba. Kaṭa vu namgba katsuma adama e le ba, adama na mpa mutuka ta ucigi u va ubuta uma a na mpa, ucigi u va n asuvu ayali a va ubuta uma a na mpa.

⁶ Uma n abundai i ta a ku kuwa a idika i na mpa. Aza gbagbain n aza kenken. Kaṭa a namba vuza na u ku cidangu le, kpamu ko vuza u ku shika adama e le ba, be le tana u ḏana kaṭi ke, ko o gbonduwo aci adama e le.

⁷ Babu vuza na u ku yana tsuwa u banka vuza kpalu va, adama a na u sa'a yi adama a ilina i ciyai ni, babu kpamu vuza na u ku neke yi ili kuso'o adama a na u sa'a eshekpu ko anaku a ni a na amaci ni.

⁸ Kaṭa vu bana a kpa'a ku kakuli ali vu ḏasangu kobolo n na le ba a kulya'a n oso'i ba.

⁹ Adama a na mpa Vuzavaguḏu vuzagbayin va ovonshi Kaṣhile ki Isaraila, mita a ku zuwa kaḷakaṭsu ka mazanga, n ka maṭana, n ka vuka n vali.

¹⁰ <<Da baci vu danai uma kadanshi ka na mpa raka, i ta a ku dana, <Yidai i zuwai ḏa Vuzavaguḏu u danai ukuna u gbani-gbani u na mpa raka u

ciya tsu? Yi ɗai ci ya'in kai ni? Unushi wene u ɗa ci ya'in kai Vuzavaguɗu Kašhile ka tsu?

¹¹ Kaṭa vu dana le, <Adama na eshekpu ikaya i ɗa i kaşukpa mu ta ɗa a kaṇai kutono aṃali na ya'in kai le tsugbashi ɗa a kaşukpai mu kpamu a tonon wila u va ba,

¹² kpamu ɗa i kucikpa ɗa i la'i ikaya i ɗa kuya'in unushi, yaba dem vu ɗa o kutono kusheshe ku gbani-gbani ku kaɗu ku ni, ɗa i iwain kupana ka va.

¹³ Adama a nannai, mita a ku utuka ɗa a idika i nampa kaṭa m bono ko ɗa a idika i yoku i na ko ikaya i ɗa i yevei ba, ta ɗe yi o kuyongo o kutono aṃali o yoku kanna n kayin, adama na ko asuvu ayali aɗa mi a kupana ba.>

Vuzavaguɗu wi ta a kusaba'a Isaraila.

¹⁴ <<Ayin i ta lo a kutawa, Kašhile ka dansai, kana uma o kudoku a dana, <N kucina ta n kula ku Kašhile ka wuma ka na ku utukai a za Isaraila i dika i Masar ba.>

¹⁵ Ama i ta a kudana, <N kucina ta n Kašhile ka wuma kana ku utukai n uma Isaraila a na i ubon ugadi n idika dem i na u wacuwai le.> Adama na mita o kubono ko le i dika i le i na n nekei ikaya i le.

¹⁶ <<N nannai dem, Vuzavaguɗu u dana ta, ɗa na mita ofobuso a na n kusuku osoruku adama na e reme le. Kaṭa m megeshe n su uku le na n aza a kutambu a na a kutamba le an nsansa, n akamba, n a suvu a kpanlai atali dem.

¹⁷ Adama na mita e kene i na i a kuya'an sa raka. Ko i te i le yi mu sokongi ba, kagbanigbani ke le raka ki ta a ashi a va.

¹⁸ Ama a ugiti mita bi'i o kudoku le kabundai ka atakaci adama a ka gbanigbani nu unushi u le, adama na a langasa mu ta idika n amali unata a babu wuma e le, da a shatangi ubuta wu ukani u va n ili yu unata i le.>>

¹⁹ Vuzavagudu, utsura u va m mashilya mu utsura ma va, n ubuta u kushedeku u va a ayin atakaci, a nu da aduniyan a kutawa kata a dana, <<Ikaya i tsu i ciya ili yi ukani ba, banda amali a uwa, n ili gbanigbani i ya'in ki le mariki ba.

²⁰ Vuma lima, wi ta a kufuda wa ya'an ka kaci ka ni amali? Ama e le Ashile a mayun a da ba.>>

²¹ <<Adama nannai, lana, mpa n kuzuwa le ta e yeve, kute ku na mpa, n kuzuwa le ta e yeve ili mereve i va n utsura u va, ta lo a kuyeve an kula ku va ku da Vuzavagudu.>>

17

Unushi wa aza Yahuda

¹ <<Unushi wa aza Yahuda a dana ta u n da m macaka mi idani ma vuyum, n unau utsura, a kara ka le ta a da a magbaganla ada u e le, n gadi va avana a katalikalyuka,

² muku n le feu n tsuya'an ta mazanga ma a na a bana ubuta wa atali a lyuka amali e le, n ubuta u kululu ku Asheru ku na ikaya e le i ci tono, a kakambu ka ndanga n aginda ugadi,

³ n ubon wa a nsansa a keteshe ka likuci. Kata n neke udukuyan u da n kuzuwa ku da raka, gbani adama a ubuta unushi u kara'i idika i da raka.

⁴ Kata i namba ucanuku wu ukani u n nekei ekiye ada, kata n zuwa da i ganda ka irala i da a idika i na i nambai ku yeve, adama na a katsuma

ka wupa u va, da akina a tsuta_kaṭa_a kana_ku kula_ali uteku n uteku.>>

⁵ Vuzavaguḍu u dana ta,

<<Una u wuya u ḍa, u vuma na u nekei kaḍu ka_ni u vuma.

Ayi na n ayi derere ḍa i, ayi na u kpatalakai Kashile kucina.

⁶ Adama na wi ta an muratai a kakamba, wi a kene kasingai ka na ka ku tawai ba. Wi ta a kudasangu agbata a kakamba, a ḍika ya mkpaḍi i na yi babu vuza.

⁷ <<Vuza vu unasingai ḍa vuza na u nekei kaḍu ka_ni u Vuzavaguḍu.

⁸ U tsu yongo ta an madanga ma na a shikpai a ubuta u mini, a yi u tsu zuwa ta aralu a ni a kubana o kudolu, kaṭa u kpaḍa kupana wovon u kpandari, adama na avuku a ni o tsu yongo ta taku, u tsu pana wovon a ayin unambi u mini ba, u tsu kasukpa kumatsa umaci ba.

⁹ Kaḍu ka la'a ta ili raḱa asuvawuya, ama tukpa n kagbanigbani, ya yi u kufuḍa ku yeve ka'a?

¹⁰ <<Mpa Vuzavaguḍu n lana ta kaḍu, ḍa n kondoi ka'a, adama na n neke yaba dem uteku ci ili na u ya'in, n uteku tsu kutoni ku ni.>>

¹¹ Uteku tsu na maroni ma tsu vaku okowo a na u zuwai ba, ta vuza vu uciyi vu na u ciyai udukuyan n uye u singai ba wi nannai, a katsuma ka utsura u wuma u ni, u ḍa wi ta o kukotso, kaṭa a ukocishi wokpo kalau.

¹² Kakuba ka singai kana a shikpai ḍe n ugiti, kada ubuta u ciḍa u na ci shi ya'in kutoni.

¹³ O a vu Vuzavaguđu, katsura ki Isaraila, yaba dem na u kaşukpaĭ nu wi ta o kokpo n wono, aza na a kpatalai ɗa a kaşukpaĭ nu aduniyan, i ta a ku kece le idika, adama na a kaşukpa Vuzavaguđu, kayinva ka mini ma wuma.

¹⁴ Vuzavaguđu, potsotongu mu, isa mu, mpa tana mita a ku ciya wishi, adama na a vu ɗa i li kucikpi i va.

¹⁵ Lana, a tsu dana mu ta, <<Te ɗai kadanshi ka Vuzavaguđu ka ki? ɗaskpa ka ka tawa.>>

¹⁶ Mpa n suma ubuta u kokpo magubi ma nu ba, ko n cikala ke ne kanna ka atakaci. Kpamu vu yeve ta i na de raka yi utai una u va, e keteshe ka i ɗa yi.

¹⁷ Kata vokpo mu ili wovon ba, adama a na a vu ɗa ubuta u ku shedeku u va a kanna a atakaci.

¹⁸ Kaşukpa aza na i a kutakacika mu okpo n wono, ama kata vu kaşukpa mu mokpo n wono ba, kaşukpa wovon u kana le, ama kata vu kaşukpa m mpa na wovon ba. Su'uku le kanna ka atakaci kata vuna le ali kure'e.

Lana kanna ka Ashibi, cida

¹⁹ ɗa Vuzavaguđu u danai mu, <<Bana vu shamgba a utsutsu a utsutsu uma a tsu uwa, u na ngono ma aza Yahuda a tsuwa n utai, kobolo n tsutsu u Urushelima n na ubuwai raka,

²⁰ kata vu dana, <A ɗa ngono ma a Yahuda, n uma aza Yahuda, kobolo n aza na i punu idaşı a Urushelima, a na o tsu tonu u tsutsu na mpa, panai kadanshi ka Vuzavaguđu.

²¹ Vuzavaguđu u dana ta, i lana mayin, adama a wuma u ɗa, kata i dika ucanuku a kanna ka Ashibi ko i uka n ili n tsutsu Urushelima ba.

22 Kaṭa i dika ucanuku u ḏa yi utaḱa pulai vi uwa i ḏa a kanna ka Ashibi ba, ko kpamu i ya'an ulinga u yoku a kanna ka ba, ama lanai kanna ka Ashibi ka, ciḏa, uteku tsu na n tonokoi ikaya i ḏa.

23 N nannai dem ḏa a iwain kupana, ko a zuwa asuvu le a pana. Ama ḏa a votsuki atsuvu e le adama a na a kpaḏa kupana a.

24 << <Da Vuzavaguḏu u danai, ama ḏa baci i zuwai atsuvu ḏa i panai kana n dansai, ḏa i kpaḏai ku uwaka n ucanuku a utsutsu u likuci i na mpa a kanna ka Ashibi, ama ḏa i dikai kanna ka Ashibi ka okpoi kanna ka ciḏa kpamu ḏa i kpaḏai ku ya'an u linga a kanna ka,

25 a ayin a nanlo ḏa ngono n na n kudaṣangu a kakuba ka tsugono ka Dawuda, a kuwa n tsu tsutsu likuci u na mpa wa, kaṭa a kumba i keke ya odoku e le n ngono n le, kobolo n uma Yahuza n aza na i punu idashi a Urushelima. Kaṭa a ḏaṣangu a likuci i na mpa a li a kubana uteku.

26 Kaṭa uma uta a likuci i Yahuda n ubuta u na wi u karai n Urushelima, a likuci ya aza Bayami, n Shefela vu likuci va nsansa, kobolo n Negebu, kaṭa a kana ku utuka n alyuka a kune'e ku kusongu ku le, n alyuka o kuso'o, n atsakana, kaṭa kpamu a tuka n alyuka a kucikpa a Isa a Vuzavaguḏu.

27 Ama ḏa baci i iwain kupana, ḏa i kpaḏai ku dika kanna ka Ashibi ciḏa, ḏa i dikai u canuku ḏa i ukai utsutsu wu Urushelima a kanna ka Ashibi, n ku dyaba ka ta utsutsu wu Urushelima akina, kaṭa a ḏa o songu efeku a Urushelima, kpamu a ḏa i a ku kima ba.> >>

18

Ka ma'in ko mgbodo n ci'in

¹ Vuzavaguđu ya'in kadanshi n Irimiya u danai,

² <<Danga vu bana a kpa'a ku kama'i ko mgbodo. Ta de n kuya'in kadanshi n ayu.>>

³ Da m banai a kpa'a ku kama'i ko mgbodo, da n cinai ni ubuta wu ulinga u ni.

⁴ Da madiki ma na wi a kuma'a va mo bosoi e ekiye a ni, da u bonoi da u ma'asakai ili yoku kau n ci'in tsa, tsu na ugain i ni.

⁵ Da Vuzavaguđu u danai mu,

⁶ <<O'o ada aza Isaraila ashe n kuya'in n ada uteku tsu na kama'i ko mogbodo ka na mpa ka ya'in ba? Lana, uteku tsu na ci'in ci ekiye a kama'i ko mogbodo ka, ta ada aza Isaraila yi nannai ekiye a va.

⁷ A ayin a na baci de dem n ya'in kadanshi ka aduniyan u yoku ko tsugono, n danai n ku utuka le ta, kata m bosoi le muna le,

⁸ da baci aduniyan u na n ya'in kadanshi adama le a, a kpatalai da a kasukpai unushi u le, nannai va, u kuzuwa mu ta n saba'a kadu ubuta wu ukuna u wuya mi ishi n fobusoi ku ya'in ka le.

⁹ Kpamu a a ya'in a na baci de dem n ya'in kadanshi ka aduniyan u yoku ko tsugono, n danai n kuma'a ta i da kata kpamu n shikpa i da,

¹⁰ da baci a ya'in unushi a ashi a va, da a iwain kupana kadanshi kava, nannai va wi ta a kuzuwa mu n saba'a kadu a ubuta u kasingai ka na mishi n fobusoi ku ya'an ka le.

¹¹ Adama nannai, gogo na dana aza Yahuza kobolo n aza na i punu idashi a Urushelima, ili na

Vuzavaguđu u danai i ɗa na, <N fobusoi ka gbani-gbani adama aɗa, n fobusoi kawuya kana ka kuciya aɗa. Yabadem u kaşukpa kuya'an gbani-gbani ka ni, kaɗa u bono u lapula kaćikani.>

¹² Ama ɗa a danai <Na lo va u kuna u gbani u ɗa, a tsu kusheshe ku tsu ku ɗa tsa kutono, yaba dem vu tsu ku ya'in ili u teku tsu na kaɗu ugbamukaci ka ni ko tonoi.>

¹³ <<Adama nannai, ɗa Vuzavaguđu u danai, ecei bi'i aduniyan u na u buwai. Ya yi u sa'wai kupana vu cu'u vu kuna tsu na mpa? Mekere ma aza Isaraila ma ya'in ta ili gbani-gbani ka.

¹⁴ Mini ma atali ma sawa ta ku kotso a nsansa n Lebano? Ko kpamu mini mu utani n kuyene n na mi a katali ma kotso?

¹⁵ Ama uma a va a cinukpa ta m mpa, ɗa e nekei nlulu ma amali le atsaƙana, ɗa a zuwai le a taɗatsai u ye u le, u ye u tsukaya, ɗa o bonoi o kutono u ye u kavama, ba u ye usingai kpamu ba,

¹⁶ ɗa o bonokoi idika i le ili i wovon, ili i ku meɗe ku una ali uteku. Yaba dem na u wali lo sai u rikpa kaɗa u jengede kaci ka ni.

¹⁷ Tsu na wunla u kasana u tsu uta u Betuwe, ta mi a kuwacuwa le e kelime ka irala i le nannai. Kaɗa a kanna ka atakaci ke le n kpatala ka le kucina, n saƙa le kene aşi a va.>>

¹⁸ ɗa a danai <<Tawai tsu foboi adama a Irimiya, adama na ana n ganu a ku kaşukpa kutono wila u Musa ba, ta feu aza ugboji nannai i a ku kaşukpa ku ya'in odoki ba, ta feu keniki nannai wi a ku kaşukpa ku kadanshi ba. Tawai tsu kidikai ni afada, kpamu kaɗa tsu zuwakai atsu i na wa ku dansa ba.>>

¹⁹ ɗa Irimiya u vasai u Vuzavaguđu, ɗa u danai,

<<Vuzavaguđu pana i na irala i va_yi a kudansa adama a_va.

²⁰ Mayun da a tsupa kasingai n ka gbani-gbani? Demu n nannai a gava ta kpenle adama a_va. Ciba n tsuna n shamgbai a kelime ka nu n ya'in kadanshi kasingai adama e le, adama na vu cipuka wupa u nu wa_e le.

²¹ Adama nannai, tuka muku n le n kambulu, kasukpa le adama na una le n otokobi, kasukpa amaci e le okpo babu muku kata okpo agapa. Kasukpa madukpa muna ali e le, kata una olobo e le ubuta u kuvon.

²² Kasukpa a pana mas̄hi i uwa i le, adama irala i na vu bankai le gogolo. Adama na a gava ta kpenle adama na n yikpa punu, da a ya'in maza a ene a_va.

²³ Ama a vu Vuzavaguđu vu yeve ta o fobuso e le raka adama na una mu. Kata vu cinukpa ka le unushi u le ba, kata kpamu vu ura unushi u le wa nu ba. Kasukpa a taduku le a kelime ka_nu, takacika le a ayin a wupa a_nu.

19

Madiki ma na mo bosoi

¹ Da Vuzavaguđu u danai mu, <<Danga vu bana vu tsula madiki ubuta u kama'i ka n mgbodo, kata vu dika nkoshi mgbara-gbara n uma n nkoshi mgbara-gbara n na ganu,

² kata i bana a kara'a ka likuci i kolobo ka Hinomu a utsutsu wu uboshi, kata vu dansa ili i n danai nu.

³ Kata vu dana, <Panai kadanshi ka Vuzavaguđu, ada ngono ma a Yahuda, n ada na yi punu

idashi a Urushelima, Vuzavaguđu va ovonshi Kašhile ki Isaraila ka dana ta, n ku utuka ta n vicu'u vu mađukpa ubuta u na mpa, mana yaba dem na u panai ka a, atsuvu a ni ita a ku je'e.

⁴ Adama na uma a kašukpa mu ta da a natukpai ubuta u na mpa, ubuta u ku neke kune'e ki ili magula ni amali o yoku a na e le, ko i eshekpe i le, be le ngono ma a Yahuda n yevei ba, da a shatangi ubuta u na mpa n mpasa n uma a babu nushi,

⁵ da a ma'akai kamali ka Balu a A'isa adama na a ya'in sakai yi kune'e ku songu n muku mo olobo n le, i na mpa n dansai, be le tana n nekei kofon, mpa ma n sawa ku ya'in cico ci ili i nannai ba

⁶ adama nannai, kannu ki ta lo a kutawa, kana o kudoku ku e deke ubuta u na mpa Tofetu, ko kara'a ku lobo ka Hinomu ba ama kara'a ka makidaka.

⁷ A ubuta u nanlo wa, ta de n kubonoko aza Yahuda n aza Urushelima u kuna u gbani, kata n zuwa una aduniyan u le n otokobi e kelime ki irala i le, ekiye aza na i a kulansa wuma u le. Kata n neke even i kyamba i le okpo ilikulya ya nnunu n nama n kakamba.

⁸ Kata n bonoko likuci i nanlo yokpo ili yi unata, n ili i kugoyi, kata yaba dem vu na wi a ku wala i da u ya'an mereve, kata u mede una adama a ka gbani-gbani kana ka ciyai likuci ya raka.

⁹ Kata n zuwa le a takuma i nyama i muku i le, kata yaba dem u takuma inyama i vutoku vu ni a katsuma ka atakaci a ayin a na a kandarangi le n kuvon, kata u so'o atakaci ekiye i rala i ni n aza na i a kulansa wuma u ni.>

¹⁰ <<Yeve, kaṭa vu boso maḍiki ma e kelime ka aza na a banai kobolo n a vu va,

¹¹ kaṭa vu dana le, <Vuzavagudu va ovonshi u dana ta, nannai da wa ku boso uma, n likuci i na mpa nannai, uteku tsu na o bosoi maḍiki ma kama'i, kpamu kaṭa a namba uteku u na a ku lapula ma'a. Ta i a kucidaṅgu ma'a Tofetu nannai, adama na i ta a ku namba asaun a na i a kucidaṅgu le.

¹² Ta wa kuya'in n ubuta wa n uma a na i punu idashi ubuta nannai, kaṭa u bonoko ubuta wa tsu Tofetu.

¹³ Kaṭa i uwa ya aza Urushelima ni uwa ya ngono ma aza Yahuda, ni uwa i na a gadi vu kukpa ku le ku da i tsu songu ili magulani azangata a gadi, kaṭa i tsunku amali ada kune'e ki ili kuso'o, i ta a ku natukpa an Tofetu.> >>

¹⁴ Da yeve, Irimiya u bonoi Tofetu, a ubuta u na Kashile ka su'uki ni u ya'in kene, da u shamgbai a e keteshe ka A'isa a Kashile, da u danai uma raka,

¹⁵ <<I na Vuzavagudu va ovonshi Kashile Isaraila kadansai i da na, n ku tuka ta idika i na mpa, n likuci i na mpa raka u wuya u na n dansai, adama na a kpanduku ta adu e le, da a kpadai kupana kadanshi ka va.>>

20

Irimiya kobolo n Pashuru Ganu

¹ An Pashuru ganu kolobo ka Imeru vuzagbayin va Isa a Vuzavagudu, u panai Irimiya a kuya'in kene adama ili na mpa.

² Da Pashuru u lapai Irimiya keneki, da u shiyai ni o kogboli ka utsutsu u kaginda ka kpa'a ku Bayami, a Isa a Vuzavaguđu.

³ An kayin ka'asa yi, an Pashuru shikpai Irimiya o kogboli ka, da Irimiya u danai ni, <<Vuzavaguđu ðe ke wu kula Pashuru ba, ama u neke wu ta kula Magoro-misabibu ða ða ili i wovon a ubuta ðem.

⁴ Adama na Vuzavaguđu u dana ta Lana, mita o ku bono ko wu vokpo ili wovon a ka ci ka nu, n wa aja'a nu dem. Irala i le yi ta a kuna le n otokobi a vu a kinda. Kata n neke a za Yahuda raka e kiye o mogono ma aza Babila. Kata u ðika le u banka tsugbashi idika i Babila, kata kpamu wu una aza a yoku n kotokobi.

⁵ Kata kpamu, n neke aza Yahuda udukuyan u likuci u le, n uciyi u le, n tsulaga ci le, kobolo n kuzuwa ku le raka, kata isa le i ða gbani, kata a ðika i ða a kubanka Babila.

⁶ Kata a vu Pashuru kobolo n yaba dem na wi punu a kpa'a ku nu, a ðika ða a banka ugbashi. Idika i Babila i ða a kubanka ða, kpamu ta ðe a kuna ða, ta ðe kpamu a kucidangu ða, a vu kobolo n aja'a nu raka, aza na vu ya'in kai kene ka uwa.>>

⁷ Vuzavaguđu, vu doro mu ta, n ya'an ta kpamu n modoko, vu la'a mu ta utsura, kpamu ða vu lya'i mu. Da mokpoi ili yi zo'oshi i uma a kanna lakam, yaba dem o kugoyo mu.

⁸ Ayin na baci de dem n ðangai kadanshi, n ci ðangusa ta kalakatsu kata n ya'in kadanshi n utsura, n dana, adama <<Vishili n munuka>> Da ða i zuwai kadanshi ka Vuzavaguđu ko bonokoi mu ili yi izoshi n ili kugoyi a kanna lakam.

⁹ Da baci n danai, <<Mpa n ku kebece adama u kuna u ni ba, ko kpamu n deke kula ku ni Vuzavaguđu ba,>> kaťa kadanshi ka ni kokpo adanshi a akina a da i a kutasa a kađu ka va, adanshi akina ada i a kutasa etele a va. Kaťa mo'o ku reme ka a kađu ka va, kpamu kaťa n kpađa kufuđa kugbama asuvu.

¹⁰ Adama na m pana uma n aḅundai a kadanshi a dama a va, a kudana, <<Ili wovon i kara'a ta akambu dem, a kudana, <<Tsu bankai ni ubuta u kukida ka afada,>> aja'a va raťa a kuvana ene uyikpi u va, a kudana, <<I ta a kufuđa o doroi, adama na tsu fudai kaťa, kaťa tsu tsupa.>>

¹¹ Ama a vu Kaṣhile, vi ta kobolo m mpa, an kovonshi ko o wovon, adama a nannai aza na i a ku a ko'uso mu i ta a ku yikpa, i a kufuđa mu ba. I ta a ku ya'in wono kau, adama na i a ku ciya u lyai ba. Kpamu i a kucikpa n e le ba.

¹² A vu Vuzavaguđu Kaṣhile ko ovonshi, a vu na vu tsu kondo aza usubi, vu yaťa ili na yi ađu e le, ni na a sheshei. Đaṣkpa mu mene katsupu ka na va kuya'in ka le, adama na a nu da mpa mi a ku tuka na afada a va,>>

¹³ Ya'ankai Kaṣhile ishipe. Cikpai Kaṣhile. Adama na wi'isa ta wuma wa aza unambi n ofoloni e kiye aza a gbani-gbani.

¹⁴ Ama, n cikala ta, a ya'an ka kanna ka na amaci mu una. Kaťa vuza u ciba n ka ba.

¹⁵ Kpamu, n zuwa ka ta vuma na u bankai Dada vu va n kadanshi una u wuya, u danai, <<Vuka vu nu vu matsa ka wu ta maku ma kolobo,>> Adama na u ya'in maṣaṅga.

¹⁶ Đaṣkpa vuma nanlo u namgba kaťa wokpo

an likuci i na Vuzavaguđu langasai babu asuvu ayali a ayin a cau. Daskpai u pana mas̄hi n usana kaṭa n kanna tamkpamu pana kaca'a ka kuvon.

¹⁷ Mishi ta a ku la'a n kuciga a ya'an ka yi nannai, adama na u fuda wu una mu a ayin a na mi merebu. Wishi u la'a n kugan n kuwa a kaṭsuma ka anaku a va, adama na kaṭsuma ka anakpa a vu kokpo mu kasaun ali uteku.

¹⁸ Adama n ya'in a da anakpa a va amaci mu, adama na mene atakaci n u namgbi u kaṭsuma, a li n kotso wuma u va a kaṭsuma ko wono?

21

Adanshi ka kuna adama a Uyikpi wu Urushe-lima

¹ Na da kadanshi ka na Vuzavaguđu u danai Irimiya a ayin a na mogono Zadakiya u suki Pashuru kolobo ka Malikiya kobolo n Zafaniya ganu, kolobo ka Ma'aseya a bana u Irimiya, u danai.

² <<Ece ka tsu Vuzavaguđu, adama na Nebukanezaru mogono ma Babila ma tuka tsu n kuvon. Ko Vuzavaguđu ku ya'in ka tsu ili mereve i ni, tsu na u kiwanai ku ya'in sa, adama a na u zuwa mogono ma Babila ma kasukpa kaṭa u laza u raba n a tsu?>>

³ Da Irimiya u danai le, <<Banai i dana Zadakiya,

⁴ <<Vuzavaguđu, Kašhile ki Isaraila ka dana ta, <<N kuzuwa ta ucanuku u kuvon u da u na yi a kuya'in ka mogono ma Babila vishili kobolo n osoji a ni a na n tsupulai tsu mashilya ma

Urushelima. Miṭa a kuzuwa le a uwa e mere ma likuci ma na mpa.

⁵ Kaṭa mpa n kaṭi ka va, n shilika n avu kobolo n utsura u va raṭa, n wupa adama na n ya'in ta wupa kau.

⁶ Kaṭa muna aza a likuci a na mpa m maḍukpa ma wuya vuma n manama dem.

⁷ Da baci n kotsoi kaṭa n dika Zadakiya mogono ma a Yahuda n abara a ni kobolo n aza likuci a na a lakai ubuta u maḍukpa n ukpa u kotokobi, n kambulu, kaṭa n neke le ekiye a Nebukanezaru mogono ma aza Babila, n ekiye irala i le, n ekiye aza na i a kulansa wuma u le. Kaṭa wu una le n otokobi, ko asuvu ayali e le wi a kupana ba be le u jebe ke le.>

⁸ <<Da Vuzavaguḍu danai mu, n dana uma a, <Ili i na Vuzavaguḍu u dana i ḍa na, n zuwa ta uye ure e kelime kaḍa, ḍaḍa uye u wuma n wu ukpa. Yaba dem u zagba u na wi a kutono.

⁹ Yaba dem na a ku kaṣukpa a Urushelima, wi ta a kubana ukpa u kotokobi, n kambulu, n ubuta wa atakaci. Ama yaba dem na baci utai ḍa u nekei kaṭi ka ni wa aza Kaldiya a na i u karai n aḍa adama kuvon na, wi ta a ku kisa kaṭi ka ni kaṭa u la'aka n wuma u ni.

¹⁰ Adama a na mpa Vuzavaguḍu, n fobuso ta kuya'in tsu rala n likuci i nanlo adama na n tuka n atakaci ba ugain ba. Kaṭa n neke yi e kiye o mogono ma Babila, kaṭa ayi tamkpamu songu yi n akina. Mpa Vuzavaguḍu mpa ḍa n dansai.> >>

Akaka adama a kpa'a ku Dawuda

¹¹ <<Adama a kpa'a ku tsugono tsu Yahuza tankpamu da u danai, <Panai kadanshi ka Vuzav-agudu,

¹² A da aza kpa'a ku Dawuda, Vuzavagudu u dana ta

<<I ya'in kasingai usana lakam,

ka ta isa ada ekiye aza modoruko

n ekiye aza vuza na o doroi,

ta lo wupa u va u kudenga a na akina,

ka ta a da a kula babu tana vuza na u ku kima
a da,

adama a ka gbani-gbani ka ada.> >>

¹³ <<Lana, mpa mita a tsurala n ada, ada na yi idashi a kara,

o'wo ada na yi idashi a kabanga ka atali,

ada na i ci dana, <Ya yi u kufuda ku shilika n atsu,
ko kpamu uwa ubuta wi idashi u tsu?>

¹⁴ Mpa, n kutakacika da ta, derere n ka gbani-gbani ka na i ya'in,

n ku dyaba ta akina a kakamba kada,

ka ta ada a e lebece ili raka i na yi u karai n
da.>>

22

Akaka a Irimiya adama a kpa'a ku tsugono ka a Yahuda

¹ Da Vuzavagudu u danai, <<Danga vu bana a kpa'a ku mogono ma a Yahuda vu dansa kadanshi ka na mpa,

² ka ta vu dana, <Pana kadanshi ka Vuzavagudu, a vu mogono ma a Yahuda, a vu na vu dasangi a kakuba ka tsugono tsu Dawuda, a vu n ana n taji

a nu kobolo n uma a nu a na a tsu tono n utsutsu na mpa.

³ Vuzavaguḏu u dana ta ya'in ka usubi n kasin-gai, adama na i ciya wishi ekiye a vuza na o doroi. Kaṭa i nusaka komoci kana ka tawai limoci a wu a ḏa ko i takacika yi ba, m mkpan kobolo n agapa, kaṭa yuna vuza gbani ubuta u na mpa ba.

⁴ Adama na, ḏa baci i tonoi kadanshi ka na mpa, ngono n na n ḏasangi a kakuba ka Dawuda, i ta a kuwa n utsutsu na mpa gaḏi va a keke odoku, n gaḏi va odoku, e le n a na taji e le kobolo uma e le.

⁵ Ama ḏa baci i iwain ku tono kadanshi ka na mpa, n kucina ta n ka ci ka va, kpa'a ku na mpa ki ta o kubono agali. Mpa Vuzavaguḏu mpa ḏa n dansai.

⁶ Adama na Vuzavaguḏu dansa ta ukuna adama a kpa'a ku mogono ma a Yahuda, u danai.

<<<A ḏa yi ta an Giliyadu wa a va,

n tsu na kaginda kagbayin ka Lebano ki,
dem n nannai mayun ḏa m bono ko aḏa kakamba,
likuci babu vuza.

⁷ n ku fobuso ta vuza munuka adama a ni,

yaba dem n ucanuku munuka u ni,

kaṭa a kapa ndanga n singai n sida

kaṭa a varuku le akina.

⁸ <<<Kaṭa uduniya wa abundai u na wi a kutono n likuci i nanlo u danannai, <<Yi ḏai i zuwai Vuzavaguḏu takacikai i ḏika i gbangam i na mpa? >>

⁹ Kaṭa ushuku a dana, <<Adama a kasukpa ta Vuzavaguḏu Kaṣhile ke le ḏa o bonoi o kutono amali n a ya'in kai le tsu gbashi.>>>>

¹⁰ Kaṭa i shika i yi na u kuwai ḏe ba,

kaṭa i ya'in kai kpalu ba,
ama shikai wuya wuya adama ni a yi na u lazai,
adama na u buwa a kubono
we ene idika yi ukani i ni ba.

Akaka adama muku mo olobo n Josaya

¹¹ Adama na Vuzavagudu dansa ta kakuna
adama Shallum kolobo ka Josaya, mogono ma
a Yahuda ma na ma lya'i tsugono unau dada ni
Josaya, a yi da vuza na a dikai a lazakai a kubanka
i dika i Babila, <<Kpamu wi a kudoku ku bono
ubuta u na mpa kpamu ba.

¹² Ama de ubuta u na a dikai ni a bankai
tsugbashi, ta de u ku kuwa, wi a kudoku kene
idika i na mpa kpamu ba.>>

¹³ <<I li ya atakaci i da u vuza na u ma'in kpa'a n
uye u modoruko,

anu a gadi a ni kpamu n uye wa uwa,
ayi na u tsu zuwa toku linga kata u kpaḍa ku
tsupa yi,

kaṭa u kpaḍa kutsupa yi atakaci ulinga a ni,

¹⁴ a yi na u tsu dana kasukpa n maka kaci ka
va kpa'a ku gbayin

n unu a gbagbain a gadi,>

kaṭa u ya'in ka le atusu,

kaṭa u padara a da n ndanga n sida ni,
yeve kaṭa u sura ku da mini mashili.

¹⁵ A vu, vu sheshe ta kudana mogono ma vi,
an vu kalai kpa'a ku nu n ndanga n sida?

Esheku a nu a lya'a ta n u so'i,

adama a kasingai n usubi

da tana u ciyai idashi matana.

¹⁶ U bankai mkpan n aza unambi,

- da tana ugain i ni.
Ashe na va daḁa kuyeve ku va ba?
Mpa Vuzavaguḁu mpa da n dansai.
17 Ama a vu zuwa ta aṣhi n kaḁu ka nu
ubuta u kalya'a,
n ubuta u munuka ma uma a gbani
n ubuta u modoruko n vishili.>>
18 Adama a nannai Vuzavaguḁu dansa ta u
kuna adama Johoyakim kolobo ka Josaya mogono
ma a Yahuda.
u danai, <<Kaṭa a shikaṭi kpalu,
a dana, <Ai mokoshi ma tsu ma,> ko <Taku tsu
da ba.>
Kaṭa a shika yi, a dana.
Vuzavaguḁu.> ko <Vuzagbayin ba.>
19 Tsu na a ci ciḁangu majaki ta a ku ciḁangi
nannai,
i ta o ku rono i a vakangu a kucina ku utsutsu
Urushelima.>>
20 <<Bana kumba gaḁi vu Lebano kaṭa vi shika ḁe,
kaṭa a vu utuka kaḁaṭsu a nu a likuci i
Basha,
i shika a likuci i Abarim,
adama na ncigi n nu raḁa n kuwa ta.
21 N dansa ka da ta a ayin uciyi u da,
ama da <I iwain kupana,>
Tsu na mpa tsu da i kiwanai, tun ḁe a ayin u ḁanga
ni u da,
i tsu tonon kadanshi ka va ba.
22 Wunla wi ta a kupurangu tsugbayin tsu da
raḁa,
kaṭa a ḁika ncigi n da a banka tsugbashi,
kaṭa vokpo n wono,
adama ka gbani-gbani kaḁa raḁa.

23 Aḏa aza Lebano,
aḏa na yi idashi punu a kaṭsuma ka ndanga
n sida,
i cu'u yi inka ye ne i ḏa ya kuya'in ḏa baci atakaci
a tawai ḏa
an baḷa an vuka va aganda.>>

24 <<Mpa Vuzavaguḏu n kucina ta n wuma u
va, ko an wokpoi Jokoniyan kolobo ka Johoy-
akim mogono ma aza Yahuda, makawani ma
kaṭambari ma a kajivu ka kukiye ku usingai ka
va, dem n nannai mita a ku utuka wu

25 kaṭa n neke wu ekiye aza a na i a kulansa
wuma u nu, ekiye aza na vi a kupana wovon u
le, wa ta Nebukanezaru mogono ma aza Babila
kpamu n ekiye aza Kaldiya.

26 Kaṭa n taduku kobolo n anaku a na amaci nu
a idika i yoku kau i na vu nambai kuyeve, ta ḏe
va ku kuwa.

27 Vi a ku doku ku bono a idika i na mpa i na vu
cikalai ba.>>

28 Da vuza yoku u danai, <<Na va, Jokoniyan ka
ḡoshi ka mogbodo ka,
madiki ma na vuza u buwai a ku cikala ba?
Yidai zuwai ḏa a taduki ni kobolo n muku
n ni
a idika i na eyevi ba?

29 O'o idika, idika, idika,
pana kadanshi ka Vuzavaguḏu.

30 Vuzavaguḏu u dana ta,
<<Dana vuma na mpa madari,
vuma na wa kusuba a wuma u ni ba,
adama na babu matsukaya ma ni ma na ma ku
ciya u lyai

u na wa ku daṣangu a kakuba ka tsugono tsu
Dawuda
be le tana u lya'aka Yahuda tsugono.>>

23

Kasabu ku usubi

¹ Vuzavaguḍu u dana ta, <<I li ya atakaci i ḍa a kubana ngubi n na n wacuwai nlala n kaguba n kajanu ku va.>>

² Adama nannai, Vuzavaguḍu Kaṣhile ki Isaraila ka dansa ta u kuna adama ngubi n na m baṅkai uma a va. <<I wacuwai ushiga wa nlala u va ḍa i lokoi le, ḍa i iwain kubanka le. Lana mita kutakaci ḍa adama a ka gbani-gbani kaḍa. Mpa Vuzavaguḍu, dana ta.

³ Kaṭa n bolongu ushiga wa nlala u va u na wi a ubuta raka, kaṭa m bonoko le a ubuta u kalina u le, kaṭa a matsasaka a yimkpa.

⁴ Kaṭa n zuwa ka le ngubi n na kulana le, i a kudoku kupana wovon ba, be le tana a rikpa, i tan feu a kupuwanka kpamu ba. Mpa Vuzavaguḍu mpa ḍa n dansai.

⁵ <<Lana, Vuzavaguḍu u dana ta, kanna ki ta lo a kutawa, kana n ku dengusa ka Dawuda kacaka kaṭa u lya'a tsugono, kaṭa tana u lya'a tsu ḍa mayin, n usubi kpamu n kasingai a idika.

⁶ A ayin o tsugono a ni a ḍa Yahuda u kuciya wishi, kaṭa Isaraila tankpamu yongo m matana. Kula ku na a ku dekei ku dana: Vuzavaguḍu ḍa, usubi u tsu.>

⁷ <<Adama nannai, Vuzavaguḍu u dana ta, lana, kanna kita lo a kutawa, kana uma a kudoku a

dana, a kucina ta n Kaṣhile kana ku utukaḡ na aza Isaraila a i dika i Masar ba,>

⁸ ama i ta a kudana, akucina ta n Vuzavaguḡu vu na wu utukaḡ n aza Isaraila a idika yi ubon u gaḡi, a idika raḡa i na uwaciwi le.> Kaṡa yeve a doku a daṡangu idika i le.

Eneki a uwa

⁹ Adama eneki tankpamu,
ekyamba i va i kuwa ta,
ḡa etele i kyamba a va raḡa a gbaḡai,
ḡa mokpoi an ko oso'i ka maṡa,
an ko oso'i ka maṡa kana maṡa ma la'a ni u so'i,
adama a Vuzavaguḡu,
adama kadanshi ka ciḡa ka ni.

¹⁰ Adama a na idika ya i shana ta tukpa n cishakanlai,
adama unaḡ, idika ya yi ta a kuya'in kpalu,
kpamu a ubuta u kalina a kakamba u ḡekpe ḡe.

Kusheshe ku le ka gbani-gbani ka a,
a kuya'in u linga n kusheshe le ubuta wa a uwa.

¹¹ <<A na n ganu kobolo n eneki dem vu le i n wovon u Kaṣhile ba,
ko punu a kpa'a ku va n cina ta ka gbani-gbani ke le. Mpa Vuzavaguḡu mpa ḡa n dansai.

¹² Adama nannai, uye u le wi ta okokpo n kederi a ubuta u kayimbi
ubuta u na o kutono kaṡa a yikpa,
adama na n ku tuka le ta m maḡukpa,
a kaya ka a takacika ke le, Vuzavaguḡu ḡa u dansai.

- 13 A kaṣama ka eneki aza Samariya
mene ta i li gbani-gbani
n kula ku kaṃali ka Balu ku ḡa i a ku ya'in
kindana
a ku zuwa uma a va aza Isaraila kupuwanka.
- 14 Ama u eneki a za Urushelima
ḡa mene ili yi unata i na kpamu i lya'i i na
mpa
a ma ya'in ma tsugbani n adanshi ka uwa,
a kudoku aza a gbani-gbani u tsura,
adama na kaṭa vuza u kpatala u kaṣukpa ka
gbani-gbani ka ni ba,
raḡa vu le ḡa okpoi mu tsu Sodom,
aza na i punu idaṣhi kpamu tsu Gomora.>>
- 15 Adama a nannai, Vuzavaguḡu va ovonshi u
dansa ta u kuna adama eneki a nanlo.
<<Laṇa, ilikulya'a ya okono i ḡa n ku zuwa le a
lya'a,
kaṭa n neke le mini mo okono o so'o,
adama a na ubuta u eneki wa aza Urushelima u
ḡa
kutoni kaṃali ku karai idika raḡa.>>
- 16 I na Vuzavaguḡu vo ovonshi u dansai i ḡa na,
<<Kaṭa i pana kadanshi ka eneki a uwa a na mpa
ba, adama na ku kparasa ku ḡa koci i a kukparasa
aḡa. Kusheshe ka aḡu kuci ke le ku ḡa koci i a
kudana aḡa, ba u kuna u Kaṣhile u ḡa ba.
- 17 A tsu dakaka ta kudana uma a na o goyoi mu,
<Vuzavaguḡu u dana ta yi ta o kuyongo m
maṭana.>
wa aza ugbamukaci na tamkpamu o tonoi le,
kaṭa a dana, babu atakaci a na a kuciya aḡa.>
- 18 A dama na, babu vuza na u sawai kudaṣangu o
kobolo ka odoki gaḡi,

adama na wene ko u pana kadanshi ka ni.
Ya yi u daşangi da u panai kadanshi ka ni da
u tonoi ka'a?

19 Lāna, keleshu ka wupa ka Vuzavagudu,
ko o boso ta da kutai n wupa
uteku tsu na kabatalikpau ka tsu danga
a kaci ka aza gbani-gbani.

20 Wupa u Vuzavagudu wi a kutana ba
sai u da u kotso raka
ukuna u ka adu ka ni
a ayin a na a kutawa
ta lo ya ku yeve ili ya mayin.

21 Mpa n su'uku eneki a na mpa ba,
dem n nannai da a karai n akaka e le,
mpa n ya'in kadanshi n a le ba,
dem n nannai da i a kuya'in kene.

22 Ama ishi baci a daşangu a katsuma ko obolo a
uma a va,
ashi ta a kudana uma a va kadanshi ka va.
kata a zuwa le a kpatala a kasukpa u nushi u le
n ka gbani-gbani ke le.

23 Vuzavagudu u danai <<Mpa da Kashile kana ki
ubuta dem,>>
<<ba kubuta ute ba.

24 Vuzavagudu u danai, vuza wi ta a kushedeku a
ubuta
kata n kpa da kenei?>>
Ashe mpa da n shatangi gadi n idika ba?>>

25 <<Ai, mpa na ta i na eneki a uwa a na mpa i
a kudansa adama a kula ku va. A tsu dana ta, <N
ya'in ta alatani. N ya'in ta alatani.>

26 Ali wanai da eneki a uwa a na mpa a ku
kasukpa u kuna wa a uwa, e le na a tsu kana
kudoro uma n ukuna wa uwa u na wi adu we ele?

27 E sheshe ta, kudana uma a va i ta a kucinukpa m mpa, ubuta wa alatani u le u na i a madanansanai, uteku tsu na ikaya i le i cinukpai m mpa a ayin a na a gitai kutono ku balu.

28 Da Vuzavaguđu u danai, kasukpai keneki ka na de dem ki na alatani ka dansa alatani a ni, ama a kasukpai aza na i n kadanshi ka va, a dansa ka mayin. Yidai i gbabai mita n ishina?>>

29 Da Vuzavaguđu u danai<<Ashe, kadanshi ka va ki uteku tsa akina ba?>>an, kalapatsu ka na ka ka bosoi katali ba?

30 <<Adama nannai,>> Vuzavaguđu u dana ta, <<Mpa mita a tsurala n eneki a na i a mobokoko ma kadanshi ka va a katsuma ke le.

31 Mayun,>> Vuzavaguđu u dana ta <<Mpa mita a tsurala n eneki a na a tsu bayuwa unau le, kata a dana, <Vuzavaguđu da u dana ta.>

32 Mayun, mpa mita a tsurala n eneki a na a tsu dansa alatani a uwa,>> Vuzavaguđu da u dansai, <<Kata a kana kudana le ukuna wa uwa, kata a zuwa uma a va a puwanka, mpa n suku le, be le tana n zagba le. I tana a ku ciya u lyai uma nanlo ba ko kenu,>> Vuzavaguđu da u dansai.

Kene ka a uwa n eneki a uwa

33 <<Da baci vuza a katsuma ka uma a na mpa, ko keneki, ko ganu wecei nu, <Yedei yi a kutakacika Vuzavaguđu?> Kata vu dana le, <Ada da atakaci a ni, kpamu mita a ku kasukpa da, mpa Vuzavaguđu n dansa ta.>

34 Ama da baci keneki, ko ganu, ko vuza yoku a katsuma ka uma, u dansai ukuna wa a uwa da u danai, <N ciya ta kene u Vuzavaguđu,> Mpa n kutakacika ta vuma nanlo kobolo n kpa'a ku ni.

³⁵ Ama i na yi a kulya'a kelime m madananai i ɗana, Yedei wushuki u Vuzavaguɗu?> Ko kpamu <Yidaj Vuzavaguɗu dansai?>

³⁶ Ama, Ɗaskpaj kudansa ukuna wa atakaci a Vuzavaguɗu,> adama na akaka a yaba dem i ta o kokpo atakaci a kaɗikani. Lana, aɗa ɗa na yi a ku langasa kadanshi ka Vuzavaguɗu Kaɗhile ka wuma, Kaɗhile Mala'imili, Kaɗhile ka tsu.

³⁷ Uteku tsu na ya kudana eneki u ɗa na<Yedei wushuki u Vuzavaguɗu?> Ko kpamu <Yidaj Vuzavaguɗu dansai?>

³⁸ Da baci wushuki, <I na mpa n danai ɗa, kene ku ɗa ku Vuzavaguɗu,> kata i dakaka kudana, <<N ciya ta kene u Vuzavaguɗu>>ko a na n danai ɗa kata i dansa u kuna an i ciyaj kene u Vuzavaguɗu ba.>

³⁹ Adama nannai, mpa Vuzavaguɗu n ku vakangu ɗa ta eneki a uwa. Kata n loko ɗa a e kelime ka va, aɗa n likuci i na n nekei ɗa, aɗa ni ikaya i ɗa.

⁴⁰ Kata n zuwa ɗa yokpo ili yi unata n ili wono ali uteku. Kpamu i a kucinukpa n ka ba.>>>

24

M bana n ere ma epeshe

¹ An Nebukaneza mogono ma aza Babila u re-meɗi Jokoniyan kolobo ka Johoyakim va a Yahuda, n nkoshi gbara gbara, n aza ulinga wa ekiye kobolo n awakana a Urushelima, ɗa u bankai le tsugbashi idika i Babila. Da Vuzavaguɗu yotsongi mu kene ka m bana n ere ma epeshe n na a zuwai a Aisa a kelime ka Vuzavaguɗu.

² Mabana mete mita n epeshe a singai, n tsuloboi an epeshe ugiti u ku ge'ewe. Ama a mabana ma ere, mita n epeshe a gbani-gbani, a namgba ta n abundai tsu na vuza wa kufuda wa lya'a ba.

³ Da Vuzavagudu wecei mu, u danai, <<Yidai venei, Irimiya?>> da n danai, <<Epeshe, a na aga'in mayin, n a na a kpaɗai kugan tsu na babu vuza na wa kufuda wa lya'a a da.>>

⁴ Da Vuzavagudu u danai mu.

⁵ <<I na Vuzavagudu Kašhile ki Isaraila kadan-sai i da na. Tsu na epeshe asingai a na mpa i ta n kukanza aza Yahuda a na o loko i a ku banka tsugbashi a idika ya Kaldiya nannai.

⁶ N kulana le ta mayin, kata m bonoko n ale idika i na mpa. Kata n zuwa le o gbonguro, n kpaɗa ku langasa le. Kata n shikpa le, kata n kpaɗa kudoku kumuda le.

⁷ Kata n neke le kaɗu, adama e yeve a na mpa da Vuzavagudu, kata e le kpamu okpo uma a va, kata mpa kpamu mokpo Kašhile ke le, adama na i ta o kubono wa va n aɗu e le dem.

⁸ <<Ama Vuzavagudu u dana ta Tsu na mabana m epeshe ma gbani-gbani ma na mi kulya'a ba va, ta n kutakacika Zedekiya mogono ma a Yahuda nannai kobolo n nkoshi n gbara gbara, n kagimi ka aza Urushelima kana ka buwai punu idika ya, kobolo n aza na a lazai da banai da a daɗangi idika i Masaru.

⁹ Kata n zuwa le okpo ili wovon n ili yi unata i tsugono tsu uduniya raka, ci ta okokpo ili yi ishikushi, n ili ansa, n ili kugoyi, n ili kuya'in ka unau a ubuta dem u na n ku vishuwa le.

¹⁰ Kaṭa n suku le n kotokobi, n kambulu, n maḍukpa ali sai ma muna le raḱa punu a idika i na n nekei le, ele kobolo n ikaya i le.

25

Aya'a amangatatsu n kupa a tsugbashi

¹ Ana Jehokimu kolobo ka Josiya u lya'i tsugono tsa aza Yahuda aya'a naṣhi, ḁa Vuzavagudu nekei mu akaka a na mpa adama aza Yahuda raḱa. A kaya ka ugiti kana Nebukanezaru lya'i tsugono tsa aza Babila.

² Dana aza Urushelima akaka na mpa raḱa n ubuta u na u buwai punu idika ya a Yahuda.

³ Aya'a kamanganatatsu a ḁa na an Vuzavagudu kaṇi kudana mu akaka a na mpa. U gitai kudana mu akaka a na mpa a ayin a na Josiya, kolobo ka Amuno, ki a kulya'a tsugono tsa a Yahuda aya'a kupa n a tatsu. Kpamu n dana ḁa ta a ḁa gbende, ama ḁa i kpaḁai kupana.

⁴ A ḁa i pana ba, i kpaḁai kutono a ḁa, ko n nannai ḁa Vuzavagudu dakaka ku su'uku ḁa n agbashi a ni eneki,

⁵ a kaṇai kudana, <Kpatalai, yaba dem kaṭa i kaṣukpa kavama kaḁa n ka gbani-gbani kaḁa, kaṭa i ḁaṣangu i ḁika i na Vuzavagudu nekei ḁa kobolo n isheku i ḁa tun ḁe a ayin a tsumani n ayin a babu uteku.

⁶ Kaṭa i kaṇa kutono aṃali ni ya'in kai le tsugbashi ba, ko kpamu i zuwa mu n ya'in wupa o kutoni ki ili yi ulinga wa ekiye aḁa ba. Nanai va wa kuzuwa mu n takacika ḁa ba.>

⁷ Demu n nannai ḁa i kpaḁai kupana, ḁa i zuwai mu n ya'in wupa, adama na i kaṇa ta kucikpa ki ili

yi ulinga ya ekiye aḁa. Nanai va tana ḁa u ronokoi ḁa atakaci. Mpa Vuzavagudu mpa ḁa n dansai.

⁸ <<Adama nannai, Vuzavagudu Mala'imili u dana ta. Tun na i iwain kutono kadanshi ka va,

⁹ Lana, n ku su'uku ta irala i ḁa yi uduniya raḁa, aza na a kuta ubon u gadi. N zagba ta mogono Nebukanezaru va aza Babila wokpo kajagaba ke le. N zagbai ta u ya'in u linga u va. N ku utuka ta n irala a na mpa adama na a shilika n idika i na mpa n likuci i na yi ḁedevu. Kata muna le raḁa, n zuwa le okpo agali n ili wovon ubuta uma, n ili memede mu una n wono ali uteku.

¹⁰ Kata kpamu n sanḁa le mazanga n matana, kobolo n mazanga ma kadanshi ma vuka vu savu n vali vu ni. Kata n sanḁa uma kudoku kupana kiya ku kutali n kutashi ku makuni.

¹¹ Kata idika i na mpa raḁa yokpo agali kata i ḁa i namgba, kata uduniya u na mpa u gandaka mogono ma aza Babila aya'a amanga a tatsu n kupa.

¹² Kata ayin a na baci aya'a amangatatsu n kupa o kotsoi, kata n takacika mogono ma aza Babila kobolo n idika ya raḁa, wa ta idika ya Kaldiya, adama u nushi u le. Kata m bonoko idika ya agali ali uteku. Mpa Vuzavagudu mpa ḁa n dansai.

¹³ Kata n zuwa le atakaci ka atakaci raḁa a na Irimiya u dansai a kuciya uduniya u na mpa raḁa.

¹⁴ A dama na uduniya n abundai wi ta a kuzuwa aza Babila a ya'in ka le aganda. Mita a kushika le ta derere vu unushi u na a ya'in, n ulinga wa ekiye e le.>>

Atakaci a na Kaḁhile ka ku ya'in ka uduniya

¹⁵ Vuzavaguḏu Kaṣhile ki Isaraila ka dana mu ta, <<Isa moko'o ma mini mi inabi ma wupa u va ma na mi ekiye a va na, kaṭa vu zuwa uduniya u na raḳa n su'uku wu we ele o so'o.

¹⁶ O so'o baci i ta a ku tangala kaṭa a jara adama o kotokobi kana mi a ku su'uku a kaṭsuma ke le.>>

¹⁷ Da n ḏikai moko'o ma ekiye a Vuzavaguḏu, ḏa n zuwai uduniya raḳa u na Vuzavaguḏu su'uki mu o so'o.

¹⁸ Da n bankai aza Urushelima kobolo n likuci ya Yahuda, ḏa ngono n le kobolo nkoshi n gbara gbara, ḏa o so'o, a kanna ka nanlo ka ḏa utukai le o tsugono, ḏa okpoi ili wono, n ili i kugoyi n ili i kuya'in ka una, uteku tsu na i a na na.

¹⁹ Da kpamu n bankai Firi'auna va aza Masaru n agbashi a ni, n a na taji a ni kobolo n uma a ni raka,

²⁰ kobolo n elentsu kakau a na i punu kobolo n a le, n ngono mi idika n Uzu raḳa, n ngono ma aza Filistina (Ashkelon, n Gaza, n Ekoron kobolo n kabuwi ka aza Ashidodu).

²¹ N Edom, n Moba, kobolo n olobo a Amuno.

²² n ngono n likuci i Taya raḳa n Sidon raḳa kobolo n ngono n na mi a kakina ka mala'a,

²³ n aza Dedan, n Tema, n Buzu kobolo n aza na a tsu puna anji acaṇ e le,

²⁴ kobolo n ngono ma aza Arabiya raḳa n ngono ma elentsu kakau n na mi punu idashi agbata,

²⁵ n ngono ma aza Zimiri n ma aza Elam kobolo n ngono ma aza Mediya raḳa,

²⁶ n ngono ma aza a gadi raḳa, aza na i dedevu n aza na i dangi, vu za te te kobolo n tsugono raḳa tsu na tsu karaḳi uduniya. Kaṭa a ukoci vu neke

mogono ma aza Babila ma so'o.

²⁷ <<Kaṭaṭ vu dana le, <Vuzavaguḍu Mala'imili Kashile ki Isaraila ka dana ta. So'i, a li ma maka ḍaṭ kaṭa i shama, kaṭa i yikpa ama yi a kuḍanga ba, adama na miṭa a kuzuwa a una aḍa ubuta u kuvon.>

²⁸ Da baci vuza a kaṭsuma ke le u iwain kuso'o mini mi inabi ma, dana le, <Vuzavaguḍu vo ovonshi u dana ta, mayu ḍa yaba dem u so'o ma'a.

²⁹ Mpa n gita ta ku tuka n unamgbi a likuci i va. I dana ta ugan atakaci ka ḍa ba? Mayun ḍa atakaci ka ḍa, adama na miṭa a ku su'uku kuvon a iḍika yi uduniya raḱa. Mayun ḍa ukuna u na mpa u ya'in adama na mpa Vuzavaguḍu va ovonshi va alingata, n dansa ta.

³⁰ <<Gogo na, avu Irimiya ya'in kene u tsurala n a le adama ukuna u nampa raḱa, kaṭa vu dana le.

<<<Vuzavaguḍu wi ta a ku inka ḍe gaḍi,
kaṭa a pana i inka i ni ḍe n utsura ubuta wi
iḍaṣhi u ciḍa u ni,
u ku inka ta n utsura adama ushiga wa nlala u ni,
kaṭa usala kau an aza a na i a kuta'a umaci u
mambulu,
wi ta a ku inka kau adama uduniya wi iḍika
raḱa.

³¹ Ulapi wu una u ni wi ta a kuyawa uteku wu
uduniya,
adama na Vuzavaguḍu wi ta n afada n uma
uduniya,
wi ta a kuya'in ka uma uduniya raḱa afada,
kaṭa wu una aza a gbani-gbani n kotokobi.
Mpa Vuzavaguḍu, mpa ḍa n dansai.>

³² <<Vuzavaguḍu va ovonshi u dana ta,

Lana, u namgbi u da a ku kara'a,
a kutono idika, idika,
keleshu kagbayin kpamu ka danga ta
de ubon u dangi a kubana uteku wu idika.

³³ <<A kannu ka nanlo, aza na Vuzavaguđu
kuna, i ta a kuyawa uteku na mpa a kubana uteku
wu uduniya. Babu vuza na wa kuya'in kpalu ku
le, be le tana u bolongu le ko u cidangu le. I ta a
ku kasukpa le okpo a na awiyan i dika.

³⁴ <<Shikai, m malapa mu una ada ngubi,
kata i vaku o kokomo ada aza e kelime
ushiga,
adama na kana ka kukida kada ka yawa ta,
yikpai kata i boso an madiki.

³⁵ Babu ubuta u kushedeku adama an ngubi,
babu ubuta u kula'aka adama aza e kelime
an ushiga.

³⁶ Uma i ta a kupana masshi ma aza a kaguba,
m masshi ma aza kelime ushiga.
adama na Vuzavaguđu wi ta a ku langasa ubuta
u kalina u le,

³⁷ kata ushiga u na wi idashi i matana i ya'in
ulangashi

adama a wupa u gbayin u Vuzavaguđu.

³⁸ Uteku tsu na kawu tsu kasukpa kura ku ni,
adama na idika i le i ya'in u namgbi,
adama o kotokobi ka Vuzavaguđu
kobolo n wupa u gbani-gbani u ni.>>

26

Ofobuso adama a na una Irimiya

¹ An Jehokimu kolobo ka Yosiya kokpoi mogono ma a Yahuda, ɗa Vuzavaguɗu nekei mu a kaka a na mpa. Udanai,

² <<Vuzavaguɗu u dana ta, ɗenga vu shamgba e mere ma kpa'a ku Vuzavaguɗu, kaɗa vu ya'in kadanshi n uma raɗa a na a taɗaj kavasa a kpa'a ku Vuzavaguɗu. Dana le ukuna raɗa u na n danai nu, kaɗa vu sokongu vu buwaka ili ba.

³ U ga'a ba i ta a kupana, kaɗa a kpatala a kaɗukpa uye kavama u na i a kutono, adama na mpa n kaɗukpa ukuna wa atakaci a na mi ishi n sheshei ku ya'in ka le, adama a ka gbani-gbani ke le.

⁴ Kaɗa vu dana le, <Vuzavaguɗu u dana ta, ɗa baci i kpaɗaj kupana kadanshi ka va, ɗa kpamu i kpaɗaj ku tono wila u na n tonokoi ɗa,

⁵ ɗa kpamu n su'uki i ɗa n agbash i a va ayin tutu, dem n nannai ɗa i kpaɗaj kupana,

⁶ adama nannai, n kubonoko ta kpa'a ku na mpa kokpo an Shilo, kaɗa n bonoko likuci i na mpa yokpo ili yi zo'oshi i uma uduniya dem.>>>

⁷ Da a na n ganu n eneki raɗa a panai Irimiya a kudansa u kuna u na mpa a kpa'a ku Vuzavaguɗu.

⁸ An Irimiya u kotsoi kudansa ukuna u na Vuzavaguɗu u danai ni u dana uma raɗa, ɗa a na n ganu kobolo n eneki a raɗa a remei ni, ɗa a danai <<Mayun ɗa vu kuwa.

⁹ Yidaj i zuwai ɗa vu ya'in kene n kula ku Vuzavaguɗu vu danai, <Kpa'a ku na mpa ki ta o kokpo an Shilo, kaɗa likuci i na mpa kpamu yokpo a agali, babu ili punu?>> Da uma raɗa o bolongi ɗa a karaj Irimiya a kpa'a ku Vuzavaguɗu.

¹⁰ A na ngono ma aza Yahuda m panai u kuna u na mpa, da uta_i a kpa'a ku mogono da a banai a kpa'a ku Vuzavagu_{du}, da a da_sangi yaba dem ubuta_i wi ida_shi u ni, da a ya'in kobolo a kefe_{ku} ka kpa'a ku savu ku mogono.

¹¹ Da a na n ganu n eneki a u danai ngono kobolo n uma, a dana, <<Vuma na mpa, ugan ta_i unai, adama u ya'in ta_i kene ku wuya adama a likuci i na mpa, tsu na i panai n atsuvu a_{da}.>>

¹² Da Irimiya u danai aza e kelime n uma a ra_{ka}, u danai, <<Vuzavagu_{du} da u danai mu n dansa kene adama kpa'a ku na mpa n likuci i na mpa u teku tsu na i panai.

¹³ Adama nannai gogo na, lapulai uye u da, n ka gbani-gbani kana yi a ku ya'in sa, ka_{ta} i tono kadanshi ka Vuzavagu_{du} Ka_shile ka_{da}, adama a na Ka_shile ka ka_sukpa ukuna wa atakaci a na wu ishi u fobuso_i ku takacika da.

¹⁴ Ama mpa de, mpa da na e kiye a_{da}. Ya'in n mpa uteku tsu na ugain i da.

¹⁵ Ama, ka_{ta} i yeve, da baci yi unai mu, yi ta_i a ku dika mapasa ma vuza babu nushi a kaci ka_{da} n likuci i na mpa kobolo ni na yi punu dem, adama na mayun, Vuzavagu_{du} da u su'uki mu n dana da u kuna u kadanshi u na i panai n dansai atsuvu a_{da} ra_{ka} na.>>

¹⁶ Da aza gbara gbara kobolo n uma ra_{ka} a u danai a na ganu kobolo n eneki a uwa a, <<Vuma na mpa wi kuna ba, adama na u dana tsu ta_i ukuna a kaka a na Vuzagu_{du} Ka_shile ka_i tsu ke neke ni.>>

¹⁷ Da aza a yoku a ka_tsuma_i ka a za a gbara gbara a da_{nga} ki'ishani da a danai uma,

18 <<Mika va aza Moreshetu feu ya'in ta kene a ayin a tsugono tsu Hezekiya, mogono ma a Yahuda, u danai aza Yahuda. <Vuzavaguđu va ovonshi u dana ta,

<<<I ta a kucimba Sihiyona an kashina,
kaťa Urushelima wokpo kobolo kaķiza,
kaťa kuntsu ku ndanga ma abundai mu'uta
đe a kaginda kana a Isa a Vuzavaguđu i.>

19 Hezekiya mogono ma a Yahuda ma unai ta? U pana wovon u Kaşhile đa u folonoi Vuzavaguđu saba'a kusheshe ka atakaci a na u sheshei kusu'uku le ba? Ama atsu ci ciga ta ku rono ko kaķikaťsu atakaci a gbangam.>>

20 Vuza yoku wi ta lo vuza na feu ya'in kene n kula ku Vuzavaguđu, kula ku ni ku đa a ci đeke Uriya kolobo ka Shemaya a likuci Kiriyaťjerimu. U ya'in a ta kene a dama a likuci i na mpa n idika i na mpa u teku tsu Irimiya u dansai.

21 A na mogono Jehokimu kobolo n ovonshi a ni, n aza gbara gbara ni a panai ka'a, đa u sheshei tsu na wunai. Ama a na Uriya u panai n ofobuso e le, đa u panai wovon đa u sumai u banai a kubana Masar adama u shedeku.

22 Da đa mogono Jehokimu u su'uki Elinata kolobo ka Akubo kobolo n uma yoku a bana a Masar,

23 đa a banai đa e remei Uriya đa o bonokoi ni Urushelima a ubuta u mogono Jehokimu. Da mogono ma zuwai Osoji una Uriya n kotokobi đa a cidangi keven ki ikyamba ka ni đa a cidangi i ni ubuta u na a ci cidangu a za unambi.

24 Ama đa Ahikamu kolobo ka Shafan ka ɓankai

Irimiya, adama nannai a kaşukpa uma una Irimiya ba.

27

Kogboro ka Nebukanezaru

¹ A kaya ku ugiti u tsugono ci Zedekiya kolobo ka Josiya, mogono ma a Yahuda da Vuzavagudu nekei mu a kaka a na mpa.

² Vuzavagudu u danai mu. Ya'anaka kaçi ka nu kogboro n kawin ka ukpan, kaťa vu shiya a kudeku ku nu.

³ Kaťa vu su'uku na kaka a kubana u mogono ma Edom, n mogono ma aza Moba, n mogono ma muku n Amuno, n mogono ma aza Taya, n mogono ma aza Sidon vu neke aza na a tawai Urushelima kene Zedekiya mogono ma a Yahuda.

⁴ Dana le a bana a dana a za gba gbayin e le a kaka a na mpa, <Vuzavagudu va ovonshi, Kaşhile ki Isaraila ka dana ta.

⁵ Mpa da n utsura u va, n utsura wi ikyamba u va n ya'in uduniya, kobolo n uma n nyama n na mi uduniya, kpamu n ci neke ta yabadem n cigai.

⁶ Gogo na n neke ta idika i na mpa raka u kagbashi kaya Nebukanezaru mogono ma Babila, kpamu n nekei ta nyama n kamba raka n gandaka yi.

⁷ Uduniya raka wi ta a ku gandaka yi, kaťa n megeshe a gandaka muku n ni, n tsukaya n ni, ali sapu na ayin a na idika i ni feu i yikpai. Kaťa uduniya raka kobolo n ngono n gba gbayin m bonokoi le a gbashi e le.

8 << < <<Ama ɗa ba ci uduniya ko tsugono tsu yoku tsu iwain ku gāṇḁaḁa Nebukanezaru mogono ma a Babila, a li ɗa u kpaɗaɗi ku neke kaɗi ka ni u mogono tsu na kanaka ka vicimba ka ci neke lidoku i ni a zuwa ka yi kogboro, mpa n ku takacika uduniya u nanlo n kotokobi, n kambulu, n atakaci, ali sapu na irala ya aza Babila kotso n uduniya u nanlo.

9 Adama nannai, kaɗa i zuwa atsuvu aɗa i pana i na eneki, n aza kpalu, n aza aɗabu, n aza alatani, n aza aguma, aza na a tsu dana ɗa, <Kaɗa i gāṇḁaḁa mogono ma aza Babila ba.>

10 Uma a nanlo raɗa a ya'in a uwa a ɗa. Da baci yi ushuki n a le, nannai va wi ta a kuzuwa ɗa i kasukpa i ɗika i ɗa kaɗa m banka ɗa dangi. Kaɗa tana i kuwa ɗe.

11 Ama uma a likuci a na baci de dem o tonoi ɗa i ya'in i na mogono ma Babila ma cigai a ya'in a i ta o kokpo a likuci i le, a li a ya'in ica'ashi ya ashina i le tsu na a kiwanai. Mayun ɗa ili i na mpa i ya'in, a dama na mpa Vuzavaguɗu n dansa ta.>>>>

12 Ndana ta feu mogono Zedekiya va a Yahuda nannai. N dana ni, <<Neke kaɗi ka nu mogono ma Babila. Gāṇḁaḁaḁi kobolo n uma a ni. Adama na vu ciya wuma.

13 Adama ya'in a ɗa a vu n uma a nu ya ku kuwa ubuta u kuvon, ko n kambulu, ko n mbala, tsu na Vuzavaguɗu dansai ukuna wi i na i kuciya likuci dem i na i iwain ku neke kaɗi ka le e kiye a mogono ma Babila.

14 Kaɗa i pana kadanshi ka eneki a na i a kudana ɗa i kpaɗa ku gāṇḁaḁa mogono ma a Babila ba.

Adama na i ta a kudana da ka uwa.

¹⁵ Adama na mpa Vuzavaguđu n dana ta, mpa n su'uku le ba. Kene ka a uwa ku da i a ku ya'in ka da. Da baci yi ushuki n a le, mita o ku loko da kobolo n eneki a uwa a a kuta a katsuma ki idika ya, kata raka vu da i kuwa ubuta wugbashi.>>

¹⁶ Kpamu n dana ta a na n ganu kobolo n uma raka, n danai, <<Vuzavaguđu u dana ta, <Kata i pana kadanshi kana eneki ada i a kudansa ba. Tsu na i kudana da, wi a kugeshe ba, an a kubonoko na a A'isa a Vuzavaguđu a Babila.> Mayun da ba na lo va a uwa a da i a kuya'in ka da.

¹⁷ Kata i pana i na i a kudansa ba. Gandakai mogono ma a Babila. Adama na i ciya wuma. Adama n ya'in a da likuci i na mpa ya kokpo a gali?>>>

¹⁸ Kpamu n dana le ta, <<Mayun da baci i eneki da kpamu Vuzavaguđu ya'in kadanshi n a le, kasukpa avasa n kamayun u Vuzavaguđu vuza na wi a kulya'a tsugono ubuta dem. Daskpa o folonoi a dama a na u sanka kudika ucanuku u singai u na ubuwai a A'isa a Vuzavaguđu, n ana i e kefeku ko mogono, n Urushelima a kubanka Babila.

¹⁹ Adama na Vuzavaguđu vu ubuta dem u dansa de ukuna a dama nshilya n kasasu kag-bayin ki iyum ishili kana a ci deke <Mala'a,> kobolo n ucanuku wi yumu ishili u na a ci dika. U ya'in a de kadanshi a dama u kuna wu ucanuku na ubuwai a likuci ya.

²⁰ U ya'in de kadanshi ka ukuna wi ili na Nebukanezaru mogono aza Babila u kasukpai a ayin a na u dikai Jehoyakim kolobo ka mogono

Jekoniya va a Yahuda kobolo n aza gbara gbara aza Yahuda n Urushelima a kubanka tsugbashi.

²¹ Mayun Vuzavagudu Kashile ki Isaraila ayi na wi a kulya tsugono kpakuru dansa de, ukuna wu ucanuku na ubuwai de a A'isa a Vuzavagudu, n ana i a kefeku ko mogono ma a Yahuda n una wi a Urushelima.

²² U dana ta, <I ta a kufika u da a banka Babila. Kata a kasukpa de u da sapu ayin a na n cikalai kulanasaka le kpamu. Yeve kata n dika le n bonoko ubuta u na mpa.> Mpa, Vuzavagudu mpa da n dansai.>>

28

Hananiyan Keniki ka a Uwa

¹ A kaya ka nanlo ka, a u giti u tsugono u Zedekiya mogono ma a Yahuda, a wotoi u nashi, u da Hananiyan kolobo ka Azuru keniki ka aza a Gibiyon u ya'in kadanshi m mpa a kpa'a ku Vuzavagudu e kelime ka ganu n uma raka, u danai,

² <<Vuzavagudu vo ovonshi Kashile ki Isaraila ka dana ta. Mpa n kodo ta kogboro ka mogono ma aza Babila.

³ A katsuma ke aya'a ere n kubono ko ta n ucanuku kpa'a ku Vuzavagudu na Nebukanezaru mogono ma aza Babila ma dikai da ma bankai Babila raka.

⁴ Kata kpamu m bonoko n Jekoniya kolobo ka Jehokimu mogono ma a Yahuda, kobolo n aza na a bankai Babila ugbashi raka.>>

⁵ Da Irimiya keniki ka ya'in kai keniki Hananiyan kadanshi e kelime ka n ganu kobolo n uma raka a na i kashani a kpa'a ku Vuzavagudu,

⁶ da Irimiya keneki wushuki, <<Tanannai. Daskpa Vuzavagudu ya'in nannai, kasukpa Vuzavagudu zuwa kadanshi ka kene ku na vu ya'ain kokpo mayun, kata o bonoko n ucanuku kpa'a ku Vuzavagudu kobolo na a ghashi a na a bankai Babila raka.

⁷ Ama pana bi'i kadanshi kana n kudana wu a keteshe ka uma a na mpa raka.

⁸ Eneki a na a tawai e kelime ka tsu, a ayin a tsumani, a dansa ta ukuna u kene ku kuvon, n kambulu kobolo m madukpa a likuci ya abundai n tsugono tsugba gbayin.

⁹ Ama a ayin a na baci kadanshi ka keneki kana kadansai ukuna u kene ku matana ku na mpa ku shanai, ta lo ya ku yeve kamayun a na Vuzavagudu da u su'uki ni.>>

¹⁰ Da Hananiyan keneki ka takpai kogboro kana ki a kudeku ku Irimiya da u kodoi ka.

¹¹ Da Hananiyan u ya'in kadanshi a keteshe ka uma, u danai, <<Vuzavagudu u dana ta, nannai da n ku kodo kogboro ka kudeku kana Nebukanezaru mogono ma aza Babila ma zuwakai uduniya raka a katsuma ka aya'a ere.>>Ama da Irimiya keneki u ya'ain nwalu n ni.

¹² M megeshe a na Hananiyan keneki u kodoi kogboro kana ki a kudeku Irimiya keneki, da Vuzavagudu ya'ain kadanshi n ayi, u danai.

¹³ <<Bana vu dana Hananiyan, <Vuzavagudu u dana ta Vu kodo ta kogboro ka madanga, ama vu kucukpa ta vu ya'in ka le ta kogboro ki iyum.

¹⁴ Vuzavaguđu vo ovonshi, Kašhile ki Isaraila, ka dana ta. N zuwa ta kogboro ki iyum e deke uduniya raƙa a dama na a gandraƙa Nebukaneza mogono a aza Babila, kaƙa a gandraƙa yi a dama na n neke ta ali n nyama n kakamba feu.>>>

¹⁵ Da Irimiya keneki u danai keneki Hananiyan, <<Pana, Hananiyan, Vuzavaguđu su'uku ba, ama da na vu zuwai uma a na mpa ushuku n ka uwa.

¹⁶ Adama nannai, Vuzavaguđu u dana ta <Lana, mita a ku utuka wu a kaƙsuma ku uduniya. Lala vi ta a ku kuwa, a dama na vu dansa ta ukuna wu ugbamukaci u Vuzavaguđu.>>>

¹⁷ A kaƙsuma ko owotoi u kaya ka nanlo ka, da keneki Hananiyan u kuwai.

29

Akaka a Irimiya a kubana wa aza na i de ugbashi

¹ A na a dikai anaƙu a mogono Jehokimu kobolo n aza gbara gbara e kefeku a ni, n aza gbara gbara o yoku a Yahuda kobolo na a fudai ulinga kakau a na a purai a kubanka tsugbashi a Babila, da n danai katakarda a kubana a tsugbayin, n i ganu, n eneki, kobolo n uma raƙa a na osoji a Nebukanezaru a dikai a Urushelima da a bankai tsugbashi a i dika i Babila.

² U dana ta katagarda ka wa de mogono Jekoniya kobolo n suruniya anaƙpa a ni, n ndari, n ngono ma a Yahuda m mu Urushelima, n a fudai ulinga wa a ekiye kobolo n awakana raƙa a kaƙupa de Urushelima.

³ Akaka a u neke ta a da Elesu kolobo ka Shafan kobolo n Gemariya kolobo ka Hilikiya, e le da aza na Zedekiya mogono ma a Yahuda ma su'uki Babila u Nebukanezaru mogono ma aza Babila. U u danai,

⁴ <<Vuzavaguḏu vo ovonshi Kaṣhile ki Isaraila, u dana ta a gbashi raḓa aza na u zuwai a ḏikai a Urushelima ḏa u bankai tsugbashi Babila.

⁵ <Ma'akai kaḓi kaḏa i uwa, kaṭa i ḏaṣangu punu i ḏa, ca'a yi ica'aṣhi kaṭa i lya'a umaci u le.

⁶ Ya'in yolo a dama na i ciya muku, ya'in kai muku n ḏa yolo kaṭa kpamu i neke nkere n ḏa yolo a dama na a matsa muku mo olobo n nkere, kaṭa i yimkpa n kaḓundai ḏe, kaṭa i jebe ba.

⁷ Ama laṣai ugain u likuci u na m bankai ḏa tsugbashi, kaṭa i vasa i folono Vuzavaguḏu a dama maṭana mi ḏḏika ya, a dama na maṭana mi ḏḏika ya ma ḏḏa maṭana maḏa.

⁸ A dama na Vuzavaguḏu vo ovonshi Kaṣhile ki Isaraila ka dana ta. Kaṭa i kaṣukpa eneki aḏa n oboci a yaṣa ḏa ba, kpamu kaṭa i tono kusheshe ka alatani e le ba,

⁹ a dama na a ukuna wa a uwa u ḏa kene ku le ki a kudansa n kula ku va, mpa n su'uku le ba. I na Vuzavaguḏu u danai.

¹⁰ <<A dama na Vuzavaguḏu u dana ta Da baci Babila u shatangi aya'a amangatatsu n kupa, n ku kondo ḏa ta, kaṭa tana n shatangu uzuwukpani u va, kaṭa m bonoko ḏa ubuta u na mpa.

¹¹ A dama na mpa n yeve ta kusheshe ki ili i na n fobusokoi ḏa, i na Vuzavaguḏu u dansai. N fobuso ta kasingai, ba ka wuya ba, a dama a na n neke ḏa kofon n apa.

¹² Yeve kạtạ i tạwạ i vasa wạ ạvạ, kạtạ mpa tana n pana.

¹³ I lạnsa mu baci yi tạ a kuciya mu, ẹa baci i lạnsa mu n kađu ke te.

¹⁴ Kạtạ m ẹa kạ ẹa, n sa kạ ẹa ku doku kokpo a gbashi a Babila kpamu. Kạtạ m bonoko n ạpa ẹa, kạtạ n ẹolongu ẹa uduniya raka, n ubuta raka u na n lokoi i ẹa i bana. I na Vuzavaguđu dansai, kạtạ m bono n ẹa a ubuta u na n zuwai a ẹikai ẹa a ku banka tsugbashi.

¹⁵ <<A dama i dana ta, <Vuzavaguđu ẹangusa ka tsu tạ eneki a idika i Babila,>

¹⁶ ama i na Vuzavaguđu dansai a dama a mogono ma na mi idashi a kakuba ka tsugono ka Dawuda, kobolo n uma raka a na i punu idashi a likuci ya, wa ta kumaci ku ẹa, aza na a bankai ubuta u tsugbashi ba.

¹⁷ <Vuzavaguđu vo ovonshi u dana ta, lạna, mita a ku su'uku le kotokobi, n kambulu, n atakaci, kạtạ m bonoko le okpo an epeshe a na a shamai, a na a kufuda ku takuma ba.

¹⁸ Kạtạ n loko le n kotokobi, n kambulu kobolo n atakaci, kạtạ m bonoko le okpo i li yi unata i uma raka uduniya. Kạtạ okpo ili yi izoshi, n ili wovon, n ili kugoyi, n ili i kushika i uma raka, a ubuta u na n lokoi le,

¹⁹ a dama na a kpađạ tạ kupana kadanshi ka va, kana mpa Vuzavaguđu n kanai kusu'uku ẹa a ubuta wa a gbashi a va eneki ayin tutu, ama ẹa i kpađai kupana.>

²⁰ A dama nannai, ẹa aza na a kpa'a kugbashi panai kadanshi ka va, ẹa na n lokoi a idika i Urushelima a kubana a Babila.

²¹ Nanai ḏa Vuzavaguḏu vo ovonshi Kaṣhile ki Isaraila kadansai ukuna a dama a Ahabu kolobo ka Kelaya kobolo n Zedekiya kolobo ka Ma'aseya, aza na a tsu ya'an saka ḏa kene ka a uwa n kula ku va. Lana miṭa a kune ke le ekiye a Nebukanezaru mogono ma aza Babila, kaṭa wu una le a aṣhi aḏa.

²² A dama e le a ḏa agbashi a Yahuda a na a bankai Babila a kuciya unau gbani-gbani u na mpa, u na a ku kana kudansa, <<Kaṣukpa Vuzavaguḏu bonoko wu tsu Zedekiya n Ahabu, aza na mogono ma aza Babila ma zungi a kina.>>

²³ A dama na a ya'in ta ukuna u gbani-gbani a Isaraila, a dama na a vaku ta n amaci a i toku ile, kpamu ḏa a kanai kudansa u kuna wa a uwa n kula ku va, i na mpa n dana ni le ba. Mpa ḏa koci zana u yevei kpamu n mpa ḏa magan ma kaṣi ka va, Vuzavaguḏu ḏa u dansai.>>>

Kene ka a uwa ku Shemaya

²⁴ I na va ku dana Shemaya va aza Nehelamu i ḏa na,

²⁵ <<Vuzavaguḏu vo ovonshi Kaṣhile ki Isaraila ka dana ta. Vu ḏana ta kaka a katagarda n kula ku nu ḏa vu bankai uma a na i a Urushelima raḳa, n Zefaniya kolobo ka Ma'aseya ganu, n ana n ganu raḳa, vu danai,

²⁶ Vuzavaguḏu zuwa wu ta vokpo ganu, u nau Jehoyada ganu, vu ya'in ulinga a Aṣisa a Vuzavaguḏu, vuka kajarishi dem kana ka ya'in kene o kogboli kugbashi n ikani yi iyum.

²⁷ Ama yi ḏa i zuwai ḏa vu kpaḏai ku dansuka Irimiya va aza Anatotu a yi na wi a kuya'in ka wu kene?

²⁸ A dama na u su'uku ta de a Babila u danai, <<Yi ta a kugeshe a katsuma ki idashi i tsugbashi, a dama nannai, ma'in i uwa kata i dasangu punu i da, ca'a yi ica'ashi kata i lya'a umaci u le.>>>>

²⁹ Da Zafaniya ganu kecei a kaka a na mpa e kelime ka keneki Irimiya ganu.

³⁰ Da Vuzavaguđu ya'in kadanshi n Irimiya u danai.

³¹ <<Su'uku a banka aza na i ugbashi raka, vu dana le, <Vuzavaguđu dansa ta ukuna a dama Shemaya va aza Nehelamu. A dama na Shemaya u ya'in ka da ta kene babu tana n su'uki da u zuwai da yi ushuki na uwa,

³² a dama nannai, Vuzavaguđu u dana ta, lana, mpa n kutakacika ta Shemaya va aza Nehelamu kobolo n otoni a ni. Mi a ku kasukpa kai wuma ko ute a katsuma ka uma a ni ba, kpamu ma ku kasukpai wene kasingai kana n kuya'in ka uma a va ba, a dama a na u ya'an ka ta Vuzavaguđu ugbamukaci, mpa da Vuzavaguđu mpa da n dan-sai.>>>

30

I ta a kulapulúsuka Isaraila n Yahuda

¹ Da Vuzavaguđu ya'in kadanshi n Irimiya u danai,

² <<Vuzavaguđu Kashile ki Isaraila u dana ta, Dana a katakarda kadanshi raka kana n tonokoi nu.

³ A dama na Vuzavaguđu u dana ta, kannu ki ta lo a kutawa, kana n ku bono ko n uma a va aza Isaraila kobolo n aza Yahuda a idika i na n neke ikaya i le, kata tana a lya'a a gadu i da.>>

⁴ Nava dāda kadanshi kana Kašhile kadansai a dama Isaraila n Yahuza.

⁵ <<Da Vuzavaguđu u danai, m pana ta kaca'a ka mašhi, a dama na uma a pana ta wovon, a dama na babu maṭana a idika.

⁶ Ama kašukpai bi'i n ya'in ka da keci, mavali ma tsu matsa ta maku? Yida'i i zuwai da menei yaba dem n ekiye e ni wobongi a katsuma adan-shi vuka vu na vu dašangi aganda a limata? Yida'i i zuwai da ašhi a yaba dem a shilyamgbai?

⁷ I li ya atakaci i ta a kuyimkpa a kanna ka nanlo, kanna ka nanlo kita o kokpo kau, kanna ka atakaci ka Yakubu ka, dem n nannai i ta a kisai a katsuma ka ka'a.

⁸ Kašhile, mogono m alingata mo ovonshi ma dana ta, <<A kanna ka nanlo ka a ku kodo kogboro ka na ki a kudeku ku le, kata n kasa awin ada, a dama i kašukpa ku doku kokpo a gbashi a omoci.

⁹ Ama i ta a ku gandaka Vuzavaguđu Kašhile n Dawuda mogono me le mana n ku dangusa ke le.

¹⁰ A dama nannai, Yakubu kata vu pana wovon ba, kata tan feu vu je'e i kyamba ba, a vu Isaraila, a dama na n kisa wu ta a likuci ya n da'in, n muku n nu a idika yi ugbashi. Yakubu wi ta o kubono wa ya'in idashi i ni m maṭana, babu kpamu vuza na u ku rikpašai.

¹¹ A dama na mpa Vuzavaguđu mita kobolo n na vu, kpamu mita a ku banka wu, mita a kuna uma uduniya raka a ubuta u na n wacuwa le, ama ada n ku una da ba. N ku gbara da ta n ugboji, babu tsu na n ku kašukpa da babu atakaci.

¹² <<A dama na Vuzavaguđu u dana ta, i

takacika ta n a_{bu}ndai, da yokpoi an kuntsu ku gbangam ku na ku kpa_{da}i ku potso.

¹³ Babu vuza na u damai n kadanshi ka_{da}, aguma i lo a dama a untsu a_{da} ba, untsu a_{da} i na aguma ba.

¹⁴ Ncigi n da ra_{ka} n cinukpa ta n a_{da}, odoku a ba_{nka} da ba, a dama na n lapa da ta wuya-wuya an vuma wuya, a dama na u nushi u da u gbangam u da, u nushi u da u yimkpa ta.

¹⁵ A dama a yi_{da}i da yi a malapa mu una a dama a mba_{la} n da? Mba_{la} n da mi kupotso ba, a dama na unushi u da u gbangam u da, unushi u da u yimkpa ta.

¹⁶ A dama nannai, yaba dem na baci de dem u cikalai kuna da i ta a kunai, ka_{ta} irala i da yaba dem vu le u bana ugbashi, vuza na baci u purai u canuku da gbani i da feu a kupura u ni. Ka_{ta} yaba dem na baci de dem u sabai da vishili, a yi feu i ta a kusaba yi.

¹⁷ A dama na mita o ku bono ko da n ma_{ta}na mi ikyamba ma da, ka_{ta} untsu a_{da} o potso, a dama na irala i da i ci deke da ta olokushi, a dama na Sihiyona u dana ta babu vuza na u damai n a le.>

¹⁸ <<Vuzavagu_{du} u dana ta, la_{na}, mita o ku bono ko n kumaci ku Yakubu n ili yi uka_{ni} i le, ka_{ta} m pana asuvu a yali ubuta wi idashi ili le. I ta o ku bono a ma'asaka likuci ya a ubuta u na i da ishi, ka_{ta} kpamu a ma'a kpa'a ku mogono a ubuta u na ku da kushi.

¹⁹ Ka_{ta} uma odoku a ya'an ka mu ishipa i kucikpa, ka_{ta} mpa n zuwa uma a yimkpa a Urushelima, ka_{ta} n zuwa a cikpa le, babu kugoyi.

²⁰ Muku n le mita o kokpo an ci cau, ka_{ta}

uduniya u le kpamu shamgba e kelime ka_{va}, ka_{ta} n takacika yaba dem na u foroi le.

²¹ Vuza te a_{ka}tsuma_{ke} le wi ta_o kokpo mogono me le, ka_{ta} mpa n banuku yi u ta_{wa} devu m mpa, a dama na u cikpa mu, a dama na babu vuza na u ku ta_{wa} de vu m mpa, da baci n dekei ni ba.

²² Ka_{ta} a_{da} yokpo uma a_{va}, ka_{ta} mpa tamk-pamu mokpo Kashile ka_{da}.>>

²³ La_{na}, keleshu ka wupa u Vuzavagu_{du} ka ka_{ngu} ta, an wunla u kabatalikpau ka munuka a dama na ka_{yikpa} a kaci ka uma a gbani-gbani.

²⁴ Usudu_{kpi} u wupa u Vuzavagu_{du} wi o ku bono n ka_{ca}'a_{pa} ba, sapu na ayin a na u kotso kuya'in i na u cikalai ku ya'in a ka_{du} ka_{ni}. A ku ba m megeshe yi ta_a ku yeve ukuna wa.

31

Vuzavagu_{du} wi ta_a kubono ko Unam_{gbi} u ka_{tsuma} ma_{zanga}

¹ Da Vuzavagu_{du} u danai, <<Ayin i ta_{lo} a ku ta_{wa} a na n kokpo Kashile ka aza Isaraila ra_{ka}.>>

² Vuzavagu_{du} u dana ta,<<Aza na a la'akai ukpa'a u kotokobi, a ciya ta_{ugain} a kakamba, a na aza Isaraila a la_{nsai} kuvuka,

³ da mpa Vuzavagu_{du} mutai we le de dangi. Da n danai, n ciga da ta_n ucigi u babu ku kotso, a dama ucigi u mayun u va, da n tukai da_{de} vu m mpa.

⁴ N ku doku ta_{ma} ma'asaka wu a vu ka_{du} ka_{va} Isaraila. A li sapu na va doku va di_{ka} kagundari vu lapa n vu je'i a kubana a dama ma_{zanga} ba.

⁵ Yi ta o kudoku ya ca'a itacishi a kusan ku Samariya. Kata aza na a ca'a i da a lya'a umaci u le.

⁶ A dama a na kanna kita lo a ku tawa, kana aza kindi a ku dangusa alakatsu e le a kamba aza Ifiraimu kata a dana. <Dangai, tsu bana Sihiyona, u Vuzavaguđu Kashile ka tsu.>>

⁷ A dama na Vuzavaguđu u dana ta, <<Dengusai alakatsu kata i ca'a na vishipa m mazanga u Yakubu, kata i dengusa alakatsu a dama mogono mu uduniya, ya'in ka danshi, kata i cikpa mu i dana, <Vuzavaguđu isa uma a nu, wa ta aza kagimi ka aza Isaraila,>

⁸ Lana, mita a ku utuka n a le a likuci i gadi, kata n bolongu le dangi vi idika vu uduniya, kobolo n ayimba n nkutu, amaci atsuma kobolo n aza ganda a limata. Uduniya wa abundai u da u kubono.

⁹ M mashi ma a kubono, kata a kana ku ya'in ka mu kavasa. Kata n zuwa le a wala a ubuta u na wi n nyeneke n mini, a uye u singai u na a kutaɗatsa ba, a dama na mpa da kesheku aza Isaraila, kpamu Efiraimu da maku mu ugiti ma va.

¹⁰ <<Panai kadanshi ka Vuzavaguđu ada uduniya, kata i dana uma a na i a kaina ka mala dangi, u danai le. <A yi vuza na u wacuwai Isaraila, a yi da u kubolungu i da, kata u zuwa yi tsu na magubi ma tsu zuwa ushiga u ni.>

¹¹ Adama a na Vuzavaguđu u shiba ta Yakubu u shibai ni e ekiye aza a na a la'i utsura u ni.

¹² Kata a tawa a ca ana vishipa n utsura a kusan kugbayin ku Sihiyona, kata ashi e le a

tasa a dama a mazānga, a dama ugain wa abundai u Kashile, a dama ugain u kune'e wi ishina, n mini mi inabi, n ma mani ma zaitu, n ma nlala, n kanaka. Wuma u le wi ta okokpo an kashina kana ki a kuciya mini mayin, i a kudoku ku lumba ba.

¹³ A ayin a nanlo a da nkere n kuya'in kuje'e m mazānga, kata olobo n nkoshi tamkpamu a ya'an mazānga. N kubonoko ta unangbi u katsuma u le wokpo mazānga, kata kpamu n banka le, kata n kucikpa n neke le mazānga unau wu unangbi u katsuma.

¹⁴ Kata n cuwa tangu a na n ganu ni ilikulya'a bari, kata uma a va a cuwa n ugain u va. Mpa, Vuzavaguđu mpa da n dansai.>>

¹⁵ Vuzaguđu dana ta, <<A pana ta kalakatsu a Rama. Kalakatsu ku unangbi u katsuma m mashi mu utsura kau, Rahila a mashi a dama na muku n ni n kuwa ta.>>

¹⁶ Vuzaguđu u dana ta, <<Kasukpa mashi, kata vu ura kujilya a ashi a nu, a dama na i na vu ya'in dem vita a kuciya katsupu ki i da. Muku n nu mita a ku kasukpa idika yi irala i le kata o bono.

¹⁷ Vita na apa kelime, Vuzavaguđu u danai, muku n nu mita o kubono a idika i le.

¹⁸ M pana ta Efiraimu, u nangbi u katsama, a ku dana,<Vu gbara mu ta, kpamu n ya'an ta ugbari an kanaka ka na ka ciyai ugbari ba, bonoi m mpa, a dama a na m bono uteku tsu na mu ishi, a dama na a vu da Vuzavaguđu Kashile ka va.

¹⁹ A dama na cishi ta tsu vadalukpai ka wu kucina, ama gogo na ci shika ta unushi u tsu. An o tonokoi tsu ci ciyai kuyeve, da tsu zalikai aci a

tsu, ɗa tsu panai wono a dama na ci ta n tsulau tsu ɗangani u tsu.>

²⁰ Ashe Efiraimu ba maku mu ucigi ma va ma a ba? Ashe ayi ɗa mi a kupana uyo'o u ni ba? A ayin na baci de dem n dansai ukuna a dama a ka gbani-gbani ka ni, n ci ciba ta n ayi a dama ucigi. A dama nannai kaɗu ka va ka ci cikalai ta ayin tutu, mayun ɗa m pana asuvu ayali a ni, mpa Vuzavaguɗu mpa ɗa n dansai.

²¹ <<Zuwaka kaci ka nu urotu uye, zuwaka kaci ka nu urotu na wa ku yotsongu uwuye. Kata vu zuwaka nu uye ugbain, uye u na vu tonoi a ku bana. Mekere maya Isaraila, bono, bono a likuci nu.

²² Ali wanai ɗa va ku lya'a kelime m munlai, a vu mekere mu unambi wu nekei u kaɗu? A dama na Vuzavaguɗu u ya'an ta ili i savu a duniya. Vuka ɗa vu ku kanza vali.>>

²³ Vuzavaguɗu vo ovonshi Kašhile ki Isaraila ka dana ta, <<Ayin i ta lo a kutawa a na a kudoku ku dansa ukuna u na mpa a idika ya a Yahuda n a katsuma ka likuci, ayin a na baci m bonokoi le n uciyi u le, <<Vuzavaguɗu u zuwaka wu unaŋingai a ubuta wi idaŋshi uma usubi, a vu kakamba ka ciɗa.>

²⁴ Kata Yahuda kobolo n likuci i ni raka a ɗaŋgu ɗe kobolo, n acimbi n nguɓi kobolo n ushiga u le.

²⁵ A dama na n ku cuwa tangu ta aɗu a wuma a na o'oi, kata kpamu n lapulusuka aɗu aza na a lumbai.>>

²⁶ A ukuna u na mpa, ɗa mpa Irimiya n ɗangai, an mindanai, ɗa n danai alavu a va o yokpo ta.

²⁷ Da Vuzavaguɗu u danai mu, <<Lana ayin i ta lo a kutawa, a na n kudoku kaɓundai ka uma n ki

ilikuzuwa a idika yi Isaraila n Yahuda.

²⁸ Wi ta okokpo uteku tsu na mindai a dama na a muda, n oboshi le, a vakangu, n langasa le, n tsu na a tukai le n kawuya, nannai da kpamu n kulana le, a dama a na a shikpasuka ka le, mpa Vuzagudu mpa da n dansai.

²⁹ A ayin a nanlo, o kudoku a dansa ukuna u na mpa u na a tsu dana, <<Anan Dada a da a takumai mambulu ma kalam da anga a muku a kuwai ba.>

³⁰ Ama yaba dem wi ta a ku kuwa a dama u nushi u ni. Vuma na dem u takumai mambulu ma kalam ayi da anga a ni a ku kuwa.

Uzuwukpani u Savu

³¹ <<Lana, Vuzavagudu u dana ta, ayin i ta lo a kutawa, a na n kuya'an uzuwakpani u savu n aza a Isaraila m kpa'a ku Yahuza,

³² Ba tsu Uzuwakpani u na n ya'in n ikaya i le a kanna kana n kanai le n ekiye a va da mu utukai le a idika i Masar ba, Uzuwukpani u va u na o kodoi, ko an wokpoi mpa Vuzavagudu vu le da, mpa, Vuzavagudu, mpa da n dansai.

³³ A dama a na uzuwakpani u na n kuya'an n aza Isaraila, da baci ayin a na mpa o kotsoi, Vuzavagudu u dana ta, mita a kuzuwa wila u va a katsuma ke le, kata n dana u da adu e le. Kata mpa mokpo Kashile ke le kata e le tamkpamu okpo uma a va.

³⁴ Vuza wa o kudoku kuyotsongu toku, ko toku ni u dana, <Yeve Vuzavagudu,> a dama a na uma raka i ta e kuyeve mu, a gita a vuza kenu a kubana a vuza gbayin, Vuzavagudu da u dansai. A dama

na n kucinukpaka le u nushi u le, kaṭa n kpada kudoku ku ciba n unushi le kpamu.>>

³⁵ Nanai da Vuzavaguḍu dansai, a yi na u nekei kannu a dama a kannu, da kpamu zuwa wotoi n azangata a dama kayin, ayi na u tsu shida mala kaṭa u zuwa ma yura, Vuzavaguḍu vo ovonshi da kula ku ni.

³⁶ <<Da baci, wila u na mpa u kaṣukpai ulinga e kelime ka va, mpa Vuzavaguḍu n dana ta, ashe aza Isaraila i ta a ku kaṣukpa kokpo uma a va kowanai ke nan.>>

³⁷ Vuzavaguḍu u dana ta, <<I baci a kufuḍa a gisangu Kaṣhile gaḍi, kaṭa a e vecekpe ugiti wa uduniya, ashe n kuvakangu ta kumaci ka aza Isaraila dem, a dama i na a ya'in, i na Vuzavaguḍu u dansai.>>

³⁸ <<Lana, Vuzavaguḍu u dana ta, kannu kita lo a ku taṭwa kana a ku ma'asaka Vuzavaguḍu likuci, a kaginda ka Hanani a kubana a utsutsu u kuden.

³⁹ Kaṭa kawin ka kagisamkpatsu ka ku uta ka gaḍukpa a kubana a kaginda ka Garebu, kaṭa ka kpatala o kubono Gowa.

⁴⁰ Kaṭa ubuta u kara a ka akpisa n ki'iza, n akamba ubuta wa raka, i na i dikai de a kudolu ku Kidiron ali a kubana utsutsu u kuden ko odoku a ubon u kasana, wita o kokpo cida u Vuzavaguḍu. I a kudoku ku muḍa le ba be le tana a faḍa le, ali n tsukaya.>>

32

Irimiya u tsulai kakamba a ayin a tsugbashi

¹ An Zedekiya wi aya'a kupa a kulya'a tsugono tsa a yahuda, a ayin a nanlo tana Nebukaneza n aya'a kupa n kulai.

² A ayin a nanlo a, osoji o mogono ma aza Babila a kambuku ta Urushelima n kuvon, a yi keneki Irimiya tamkpamu ugbaguri a kunu ka a za kindi kuna ki a kpa'a kuna ki a e kefeku ka mogono ma a Yahuda.

³ A dama na Zedekiya mogono ma aza Yahuda ma gbagurai ta, a dama na u dana ta, <<A dama n ya'an a da vi a kuya'an kene, n vu danai, <Vuzavaguđu u dana ta, Lana, mita a kuneke i dika i na mpa e kiye o mogono ma Babila, wi ta tana a kulya'a i da n kuvon,

⁴ Zedekiya mogono ma a Yahuda wi a ku la'aka e kiye a aza Kaldiya ba, a dama na i ta a ku nekei e kiye a mogono ma aza Babila, kata a ya'an kadanshi n a yi ashi n ashi, kata e ene yi kpamu ashi n ashi.

⁵ Kata u dika Zedekiya u banka Babila, kata u yongo de a li sapu na n banai kenei. Ko da baci u shikai n aza Kaldiya wi a kuciya ulyai ba.>>>

⁶ Da Irimiya u danai, <<Vuzaguđu ya'in ta kadanshi m mpa, u danai.

⁷ Lana, Hanamel kolobo ka Shallum Dada ken vu nu wi ta a ku tawa kata u dana wu, <Tsula kashina ka va kana ki a Anatotu, a dama na a vu da ugain vu shiba ka, a dama nannai tsula ka.>

⁸ Da Hanamel toku va u tawai wa va a kpa'a kugbashi, tsu na Vuzavaguđu u danai mu, <<Tsula kashina ka va kana ki a Anatotu a idika i Biliyaminu, a dama na a vu da ugain vu shiba ka, a vu da ugain visa ka, a dama nannai tsula ka

a.> Nanai va ḏa n yevei an ukuna u na mpa wa kadanshi ka Kaṣhile ka.

⁹ <<Da n tsulai kashina ka ḏe a Anatotu e kiye a Hanamel toku Dada vu. Da n tsupa ni azurufa kupa na naṣhi.

¹⁰ Da n zuwai kukiye a katakarda ka ngan, ḏa m paḏarai ka n kaṭam̄bari, ḏa n ciyai ngan, ḏa n gisangi ikebe ya a kagisamkpatsu ḏa n neke ni.

¹¹ Da n ḏikai a katagarda a tsulaga a na a kecei kakuna ka tsulaga ka, a na a paḏai n kaṭam̄bari n a na a kpaḏai ku paḏara va.

¹² Da n nekei Baruk kolobo ka Neriya, vashi Ma'aseya, a kelime ka Hanamel Dada ken vu va, a kelime ka ngan n na n zuwai e kiye a katakarda ka tsulaga ka, kpamu e kelime ka aza Yahuda a na i lo iḏaṣhi ubuta wa aza kindi a.

¹³ Da n ya'in kadanshi n Baruk lo e kelime ka le, n danai,

¹⁴ <Vuzavaguḏu va ovonshi Kaṣhile ki Isaraila ka dana ta. Dika atagarda an ngan a tsulaga a na mpa a, a na a paḏarai n a na a kpaḏai ku paḏara n kaṭam̄bari ka, vu zuwa a maḏiki ma ci'in a dama na a ḏa e geshe.

¹⁵ A dama na Vuzavaguḏu vo ovonshi Kaṣhile ki Isaraila ka dana ta. <I ta a kudoku ku tsulusuka i uwa, n ashina, n ashina i inabi a i ḏika i na mpa.>

Irimiya u Ya'in kavasa a dama a na u ciya ku yeve

¹⁶ A na n kotsoi ku neke Baruk kolobo ka Neriya katakarda ka magan ka tsulaga ka kashina ka, ḏa n ya'in kavasa u Vuzavaguḏu, n danai,

¹⁷ <Vuzavagudu Kašhile, a vu da vu ya'in gaḏi n iḏika n utsura wa ekiye a nu. Babu i na i lya'i utsura u nu.

¹⁸ Vu tsu yotsongu ta ucigi u babu uteku uma aḃundai, ama vu tsu kašukpa ta unushi wi isheku ciya muku n le. O'o Vuzavagudu Kašhile kag-bayin, kula ku nu ku da Kašhile ko ovonshi,

¹⁹ kusheshe ku nu raḁa, ku gbangam ku da, ulinga u nu kpamu gbangam u da. Ašhi a nu i ta e kene i na yaba dem wi a kuya'in a u duniya. Vu tsu tsupaka ta yaba dem, derere vi na u ya'in.

²⁰ Vu ya'in ta ili mereve a iḏika i masar, kpamu a li a na na vu buwa ta a kuya'in sa nannai a a Isaraila n ubuta uma u duniya, da vu zuwakai kaḁi ka nu kula, tsu na ku da ki anana.

²¹ Vu utukai aza Isaraila a iḏika i Masar n urotu, n ili mereve, n utsura u gbangam, n wovon u gbangam.

²² Da vi nekei le iḏika i na mpa, i na vu kucinakai ikaya i le, iḏika i na yi a kuwa mani n ishigi.

²³ Da a uwai da isai i da. Ama da a iwain kushuku n kadanshi ka nu, be le o tononwila u nu. Ko ili ite a ya'in a kašuma ki na vu tonokoi le a ya'in ba. A dama nannai da vu su'uki le m maḁupka ma na mpa ma kana le.

²⁴ Lana, kayala ka ya'in de u dangushi a dama na a kumba mashilya ma likuci ma a ya'in kuvon. A dama o kotokobi, n kambulu, n atakaci da a nekei likuci i na mpa e kiye aza Kalidiya aza na ci a vishili ni da. I na vu dansai va yokpo ta kamayun, kpamu vene ta.

²⁵ Demu n nannai, a vu Vuzavagudu Kašhile, da

vu danai, <<Tsula kashina ka ni ikebe kaṭa vu ciya ngan>>Ko an wokpoi likuci ya e neke ḏe i ḏa ekiye aza Kalidiya.>>>

²⁶ Da Vuzavaguḏu u danai Irimiya.

²⁷ <<Laṇa, mpa ḏa Kaṣhile ka uma raḓa. Yidai i la'i utsura u va?

²⁸ A dama nannai, mpa Vuzavaguḏu, n dana ta, laṇa, mpa n ku neke ta likuci i na mpa a ekiye aza Kalidiya n ekiye a Nebukaneza mogono ma aza Babila, kpamu i ta a kulya i ḏa.

²⁹ Aza Kalidiya a na i a vishili n likuci i na mpa, i ta a kutaṵa kaṭa a dyaba likuci i na mpa a kina kaṭa o songu i ḏa raḓa, ni uwa i na a gaḏi vu kukpa ku le ku ḏa a tsu ya'in kune'e u Balu n kune'e ki ili kuso'o, a dama na a zuwa mu wupa.

³⁰ Mayun aza Isaraila n aza Yahuda a ya'in ili i maṛiki ṵaṵa ba, m ba ka gbani-gbani ba. I n koyoku ba, ita a kuzuwa mu wupa ubuta wu ulinga wa ekiye e le. Mpa Vuzavaguḏu mpa ḏa n dansai.

³¹ Likuci i na mpa i zuwa mu ta wupa tun a ayin a na a ma'in i ḏa a li a ku taṵa anana, a dama nannai kaṣukpa n takpa i ḏa a wenei u aṣhi a va,

³² a dama unushi wa aza Isaraila n aza Yahuda raḓa a na a ya'in a dama na a zuwa mu wupa, ngono n le kobolo n aza gbara gbara e le, n i ganu i le, n eneki e le, aza Yahuda kobolo n aza na i n idashi raḓa a Urushelima.

³³ A vadalkpuka mu ta kucina, ḏa a iwain ku neke mu maḓaṅga. Kpamu n yotsongu le ta ayin tutu, ama a pana ba, be le tana o tonu ku yeve.

³⁴ Da a shikpai amaḓi unata e le a kpa'a ku na tsu ḏeke n kula ku va, a dama na a laṅgaṣa ku ḏa.

³⁵ Da a ma'in a A'isa a_mali a Balu a kara ku lobo u Hinomu, a dama a na e neke muku n le kune u kamali ka Moleka, kpamu m mpa n zuwa le ba, kpamu i da yi a ka_du ka va an ma kudana le a ya'in i li gbani-gbani i na mpa a dama na a zuwa Yahuda u nusa ba.

I ta_o kokpo Uma a_va, ka_ta_Mpa mokpo Kashile ke le

³⁶ <<Ama gogo na Vuzavaguđu Kashile ki Is-araila u dansa ta ukuna, a dama a likuci i na mpa i na vu danai, <E neke ta i da ekiye a mogono ma Babila, a dama kotokobi, n kambulu, n madukpa.>

³⁷ Lana, n kubolongu le ta a likuci raka i na n lokoi le a bana a dama a wupa u va n ka_du ku usufukpi ka va. Ka_ta m bonoko n a le ubuta u na mpa, ka_ta n zuwa le o yongo n ma_tana.

³⁸ Ka_ta okpo uma a va, ka_ta mpa tamkpamu mokpo Kashile ke le.

³⁹ Ka_ta n neke le ka_du kete, n uye ute, a dama na a pana wovon u va ali n tsukaya, a dama ugain u le n ugain u muku n le n na n kutawa.

⁴⁰ Ka_ta n ya'in uzuwukpani u na wa ku kotso ba n a le, an ma ku kasukpa kuya'in ka le kasingai ba. Ka_ta n zuwa wovon u va a_du e le, a dama na a kasukpa mu ba.

⁴¹ N kupana ta uyo'o u kuya'in ka le kasingai, ka_ta n shikpa le a idika i na mpa n usubi, n ka_du ka va raka n wuma u va dem.

⁴² <<A dama na Vuzavaguđu u dana ta Uteku tsu na n tukai n kawuya ubuta uma a na mpa raka, nannai da n ku utuka le n kasingai ka na n ya'in ki le uzuwakpani.

⁴³ I ta a kutsula a shina a likuci i na mpa, i na vi a ku dana, <Yokpo ta a gali, babu vuza ko mana, kpamu e neke ta i da ekiye aza Kalidiya.>

⁴⁴ I ta a kutsulasuka ashina n ikebe a i dika i na mpa, kata a zuwa ekiye atagarda a tsulaga, kata a padara a da n katambari e kelime ka ngan, a idika i Biliyaminu n ubuta u na wi u karai n Urushelima, n a katsuma ka likuci i Yahuda, n likuci i na yi ubon wa a ginda, n i na yi ubon wa ara'a, n likuci a Negebu, a dama na mita o kubonoko uma n uciyi u le a likuci i le. Mpa Vuzavaguđu, mpa da n dansai.>>

33

Vuzavaguđu ya'in uzuwukpani u Mazanga

¹ Da Vuzavaguđu ya'in kadanshi n Irimiya ere, a ayin na wi ugbaguri a kpa'a kugbashi.

² <<Vuzavaguđu a yi na u ya'in uduniya, a yi na u shikpai u da, u dana mu ta, <Kula ku va ku da Kashile.

³ Dekei mu mpa tana mita a kushuku da, kpamu n kudana da ta ukuna u gbangam u na vu yevei ba.

⁴ A dama na i na Vuzavaguđu Kashile ki Isaraila kadansai ukuna, a dama i uwa i likuci n i uwa i mogono ma a Yahuda i na i fadai a dama na i ciya kayala ka na i ku kanzaka likuci a dama aza kuvon.

⁵ I sheshe ta an ya shilika n osoji aza Babila, ama ya'in n dana da i uwa i likuci i na mpa yita a kushana n even ikyamba ya aza na a kuna a likuci i na mpa, aza na n ku kasukpa una a dama usufukpi n wupa u va, a dama na n shirikpa ta

ashi a₁ va₁ a likuci i na mpa a dama ka gbani-gbani ke le.

⁶ La₁na, dem n nannai n ku tuka₁ ta₁ likuci i na mpa n ma₁ta₁na₁ nu potsokpo, ka₁ta₁ n neke le uciyi n ukanji.

⁷ Ka₁ta₁ kpamu m bonoko aza Yahuda n aza Isaraila n uciyi u le, m bonoko le tsu na ishi de n ugiti.

⁸ Ka₁ta₁ n cinukpaka le unushi u na dem a ya'in kai mu, ka₁ta₁ n cinukpa ka le u nushi u na a ya'in kai mu ra₁ka.

⁹ Ayin a na baci ka na mpa ka ya'in, uduniya ra₁ka₁ wi ta₁ a kuya'in ma₁za₁nga, ka₁ta₁ a cikpa mu, ka₁ta₁ a neke mu tsugbayin. Ka₁ta₁ uduniya ra₁ka₁ u pana kasingai kana n ya'ankai likuci i na mpa, ka₁ta₁ a dama i li na mpa a neke mu tsugbayin, ka₁ta₁ a pana wovon, e je'e i kyamba a dama kasingai n uciyi u na n la₁nsa₁ ki le.

¹⁰ <<I na Vuzavagu₁du dansai, a dama ubuta₁ u na mpa u na i u danai, <Wokpo ta₁ a gali babu vuza be le manama,> a ka₁tsuma₁ ka a Yahuda n uye u gbayin u Urushelima wokpo ta₁ a gali, babu vuza, babu ili be le nama. Ama n dana da₁ ta₁, i ta₁ o kudoku a pana

¹¹ ka₁la₁ka₁tsu ka ma₁za₁nga, n ma₁ta₁na, ka₁la₁ka₁tsu ka vali vu savu an vuka vu savu, n a₁la₁ka₁tsu ishupa a ayin a na a tukai n kune kucikpi a kpa'a ku Vuzavagu₁du. <<<Cikpai Vuzavagu₁du vo ovonshi, a dama na Vuzavagu₁du n gan ta₁, a dama na ucigi u babu kukotso u ni u kuyongo ta₁ kowanai.> A dama na n ku bonoko ta₁ n uciyi wi idika ya tsu ayin a cau, mpa Vuzavagu₁du, mpa da n dansai.

¹² <<Vuzavagu₁du vo ovonshi u dana ta. Puna

a ubuta_u wa a gali u na mpa, u na wi babu vuza kparamu babu mana, n a katsuma_u ka likuci ka dem, wi ta_u o kudoku kokpo ubuta_u u kalina una ngubi n kuzuwa ushiga u le vuka.

¹³ A likuci ya a kamba i dika a, n likuci ya ngu_ubi, n ubuta_u u likuci i Negebu, a idika i Bayami, n likuci i na yi u karai n Urushelima n ya a Yahuda, ushiga wi ta_u o kudoku ku yikpa_u ekiye aza na a ci kece le,>> Vuzavagu_udu da u dansai.

Uzuwukpani u babu kukotso u Vuzavagu_udu n Dawuda

¹⁴ Pana, Vuzavagu_udu u dana ta, << <Kanna kita_u lo a kutawa_u, <Kana n kushatangu uzuwakpani u va_u u na n ya'in n aza Isaraila n Yahuda.

¹⁵ << <A ayin a nanlo a da, n kuzuwa katangi kuta_u a kpa'a ku Dawuda kata_u u ya'in i na i ga'in n kasingai a idika.

¹⁶ A ayin a nanlo a da Yahuda u kuciya_u wishi kata_u Urushelima u dasangu m mata_una.

Kula ku na a ku dekei, kuda nna.

Vuzavagu_udu a yi da usubi u tsu.>

¹⁷ A dama na i na Vuzavagu_udu dansai i da na, <Dawuda u ku kpa_uda kuciya_u vuza na u kudasangu a kakuba ko tsugono ka kpa'a aza Isaraila ba,

¹⁸ nannai da feu i ganu, e le na i aza Levi, a ku kpa_uda kuciya_u vuza na u kulya'a kelime n kushamgba e kelime ka va_u u neke kune ku kusongu, n kune ki ishina n alyuka wa_u va_u ayin tutu ba.> >>

¹⁹ Da Vuzavagu_udu kparamu u doku ya'in kadan-shi n Irimiya. U u danai,

²⁰ I na Vuzavaguḍu dansai i ḍa na. <Da baci vu fudai ḍa vu kodoi wilā u va n kanna n kayin, a li ḍa kanna n kayin ka kpaḍai kudoku kuta a ayin a na a tsuta,

²¹ ḍa ḍa uzuwukpani u va n kagbashi ka va Dawuda, n aza Levi a na i a na n ganu, a na i a kuya'in ka mu tsugbashi na u kuya'in ukodi, ta lo Dawuda u ku namba kumaci ku na ku kulya'a tsugono a ka kakuba ko tsugono ka ni.

²² Tsu na wokpoi a tsu fuda e kece azangata a gadi ko kpamu a gisangu kayala ka mala ba, nannai ḍa n kudoku kabundai ka kumaci ku kagbashi ka va Dawuda n ka aza Levi n anan ganu i na yi a ku gandra mu nannai, a li uteku tsu na babu vuza na u kufuda wa kece le.> >>

²³ Da Vuzavaguḍu doku u danai Irimiya,

²⁴ <<Ashe vu zuwa ka ni na uma i a kudansa ba, an i a kudana, <Vuzavaguḍu iwain ta tsugono ci re ci idika i na uzagbai va. I ḍaḍa i zuwai ḍa o goyoi uma a va, odoku a dika le idika kpamu ba.

²⁵ I na Vuzavaguḍu u danai i ḍa na, <Ishi baci n ya'in uzuwukpani n kanna n kayin ba, ḍa kpamu n zuwai wilā a dama gadi n idika ba,

²⁶ mishi a ku inwan kumaci ku Yakubu n Dawuda, kpamu mishi a ku zagba vuza te a katsuma ka muku n ni wokpo mogono ma kumaci ma aza Ibrahi, n Ishaku, n Yakubu ba. A dama na n kubonoko le ta n uciyi u le, kata m mpa na asuvu a yali e le.> >>

34

A dansukai Zedekiya

¹ A ayin a na Nebukanezaru mogono ma aza Babila kobolo n osoji o tsugono raka, n uma a i punu a idika i na wi a tsugono i a kuvon n Urushelima n likuci i na i karai ni raka, da Vuzavagudu ya'in kadanshi n Irimiya.

² <<I na Vuzavagudu Kashile ki Isaraila kadan-sai i da na. Bana i Zedekiya mogono ma aza Yahuda kata vu danai, <Mpa Vuzavagudu n fobuso ta an ma neke likuci i na mpa ekiye o mogono ma aza Babila, kata u songu i da n a kina.

³ Vi a ku la'aka ba, mayun da a reme wu, kata e neke wu ekiye a ni. Vi ta e kene mogono ma aza Babila n ashi a nu, kata kpamu a ya'an kadanshi n ayi ashi n ashi kata vu bana a idika i Babila.

⁴ << <Demu n nannai, a vu Zedekiya mogono ma aza Babila pana, Vuzavagudu u dana ta A vu vi a kubana ukpa u kotokobi ba,

⁵ Vi ta a ku kuwa m matana. Uteku tsu na uma a ya'in kadiva ka a kina a dama a na a cikpa ikaya i nu ngono n cau, nannai da feu mi a ku ya'an ka wu kadiva ka a kina a dama na a cikpa wu nannai, a kudansa, <O'o mogono ma kuwa de.> Mpa Vuzavagudu mpa da n dansai.>>

⁶ Da Irimiya u danai Zedekiya mogono ma a Yahuda ukuna u na mpa raka a Urushelima,

⁷ a ayin a na osoji o mogono ma aza Babila mi a kuvon n Urushelima kobolo n likuci ya a Yahuda i na i buwai, wa ta Lakishi n Azeka. Nava e le da likuci yi ukanji i na i buwai a Yahuda koci.

Ubaruwi wa Agbashi

⁸ Da Vuzavagudu ya'in kadanshi n Irimiya an mogono Zedekiya u koci kuya'in uzuwukpani

n uma aza Urushelima raḱa a dama na a sala ubaruwi a dama agbashi.

⁹ Yaba dem u kaṣukpa kagbashi ka kpa'a ka ni, ko ma vuka ko mavali, kaṭa vuza u reme kagbashi ka Yahuda a kpa'a ku ni ba, dem vu le i li te i ḱa i.

¹⁰ Da ngono kobolo n uma raḱa ushuki n uzuwukpani wa, ḱa a u danai, yaba dem wi ta a ku kaṣukpa kagbashi ka ni, ma vuka ko mavali, kpamu o kudoku a e reme le ba. Da ushuki ḱa a kaṣukpai le.

¹¹ Ama, m megeshe ḱa kucikpa ḱa a sabai kusheshe ku le, ḱa obonoi ḱa e remei agbashi a n utsura ḱa o bonokoi le a tsugbashi.

¹² Da Vuzavaguḱu ya'in kadanshi n Irimiya kpamu. ḱa u danai,

¹³ <<Mpa Vuzavaguḱu Kaṣhile ki Isaraila, n ya'in ta uzuwukpani n ikaya i ḱa a ayin na mutukai le a iḱika i Masar, ubuta u tsugbashi. N u danai,

¹⁴ <A kaya ka cindere lakam, yaba dem u kaṣukpa toku ni va a Yahuda na u dengei kaḱi ka ni waḱa. Da baci u ya'in aya'a aṭali a tsugbashi. Ama ḱa ikaya i ḱa i iwain.

¹⁵ U geshe ba an i shikai u nushi u ḱa, ḱa i ya'in i na i ga'in wa va. Da yaba dem vu ḱa u dansai ukuna a dama ubaruwi uma a likuci a ni. A li ḱa i ya'ain uzuwakpani e kelime ka va a kpa'a ku na a ci ḱe n kula ku va.

¹⁶ Ama ḱa kucikpa ḱa i saba'i kusheshe ku ḱa, ḱa i bono i laṅaṣai kula ku va n yaba dem vu ḱa u bonokoi n ka gbashi ka ni kana u kaṣukpai, ḱa i zuwai le okpo a gbashi aḱa kpamu.

¹⁷ <<Adama nannai, i na Vuzavaguḱu dansai i

ɗana. Mayun i tono kadanshi kubaruwa kana n danai, yaba dem u kasukpa toku ni u laza ba. Adama a nannai mpa n ku lansaƙa ɗa ta <ubaruwi>wu ukpa'a u kotokobi, m maɗukpa kobolo n kambulu. Kaƙa n zuwa ɗa yokpo i li kugoyi i tsugono u duniya raka.

¹⁸ Uma a na o kodoi uzuwukpani u va, ɗa a kpaɗai ku kushatangu uzuwukpani u na a ya'in e kelime ka va, a ayin a na e pecei medendem ma kure'e, ɗa o tonoi e mere ma ka'a.

¹⁹ Dada aza e kelime a Yahuda n aza a Urushe-lima, azafada, anan ganu n uma a idika ya aza a na o tonoi medendem ma na a kidai va.

²⁰ N ku neke le ta ekiye irala i le, aza na i a kulansa wuma u le. Even i kyamba e le i ta o kokpo ilikulya ya n nnu n nama n kakamba.

²¹ <<N ku neke ta Zedekiya mogono ma aza Yahuda kobolo n aza gbara gbara a ni ekiye irala i ni i na yi a kulansa wuma u ni, wa ta osoji a za Babila aza na a ɗangai a kaskpi ɗa.

²² Mpa Vuzavaguɗu, mpa ɗa n ku neke kofon, kata n zuwa le o bono a likuci i na mpa. Kaƙa shilika ni ɗa, kaƙa o songu i ɗa raka. Kaƙa m bonoko idika ya aza Yahuda a gali tsu na Babu vuza na u kudasangu de.>>

35

Irimiya kobolo n aza Rekabu

¹ Ayin a na mogono Jehokimu kolobo ka Josiya ki a kulya'a tsugono tsu Yahuda, ɗa Vuzavaguɗu ya'in kadanshi n Irimiya, u danai.

² <<Bana ubuta wa aza Rekabu, kaƙa vu ya'an kadanshi n a le, kaƙa vu dika le vu tuka a A'isa a

Vuzavagudu, vu zuwa le a kunu ku te a katsuma
ka a unu a na i na, kata vu neke le mini m inabi
oso.>>

³ Da n dikai Jazaniya kolobo ka Habaziniya, n a
za ni, m muku molobo n ni raka kobolo n kumaci
ka aza Rekabu raka.

⁴ Da n tukai le a A'isa a Vuzavagudu, a kunu ko
olobo a Hana n Igadaliya vuma Kashile, kuna ki
devu n kunu ka aza gbara gbara, kpamu ku da
kita gadi n kunu ku Manasa kolobo ka Shallum,
kindi ku utsutsu wa A'isa a Kashile.

⁵ Da n shikpa ki le n diki tukpa n mini mi inabi,
n koko da n danai le, <<Oso mini mi inabi ma.>>

⁶ Ama da a u danai, <<Atsu tso kuso'o mini
mi inabi ba, a dama a na Jonadabu kolobo ka
Rekabu, Dada tsu dana tsu ta, <Kata i so'o makyan
mi inabi ba, ko ada ko ntsukaya n ada ali a kubana
uteku.

⁷ kpamu kata i ma'a i uwa ba, kata tan feu i ca'a
ica'ashi ba, kata i ca'a i cu'u ko i zama a shina ba,
ama i yongo apam ali a ayin a da raka, a dama
na i geshe n ayin a bundai a idika i na yi o tso
omoci.>

⁸ A tsu tana ci ta o kutono kadanshi ka Jonad-
abu kolobo ka Rekabu, Dada tsu, a yi na u danai
tsu, kata tsu so'o makyan mi inabi ba, a tsu n kaci
ka tsu, amaci a tsu, n olobo a tsu, n nkere n tsu,

⁹ kata kpamu tsu ma'a ka kaci ka tsu i uwa
i kudaangu ba. Kata tan feu tsu lansa ashina
itacishi n ashina ko icu'u i ku ca'a ba,

¹⁰ a dama nannai a da, tsu dasangi apam, da tsu
tonoi da tsu ya'in i na Jonadabu Dada tsu u danai
tsu.

¹¹ Ama a na Nebukanezaru mogono ma aza

Babila ma tukai n kuvon i dika ya, da tsu danai, <Daskpa tsu bana Urushelima a dama na ci ta a kuwa wovon wa osoji aza Kalidiya n osoji a aza Siriya. I da da i zuwai da ci n idashi punu a Urushelima.>>

¹² Da Vuzavaguđu ya'in kadanshi n Irimiya, u danai.

¹³ <<Vuzavaguđu Kashile ko ovonshi ki Isaraila ka dana ta. Bana vu dana aza Yahuda n aza na i punu a idashi Urushelima, ashe yi a kupana kadanshi n ku yotsongu kuwa ba ko?

¹⁴ Kumaci ku Jonadabu kolobo ka Rekabu ku tono ta kadanshi ka na Jonadabu Dada le u danai le, ka na u danai, kata i so'o makyar mi inabi ba, kpamu o so'o makyar mi inabi ba ali n anana, a dama na e le i ta o ku tono kadanshi ka Dada le. Ama mpa da na, a kuya'in kada kadanshi ayin tutu, ama i pana ka mu ba.

¹⁵ Da n kanai ku su'uku da na agbashi a va eneki raka, a dana da, <Yaba dem u kasukpa ka gbani-gbani ka ni, kata u lapula u kaci ka ni, kata u tono amali o yoku ba, nannai da ya ku dasangu a i dika i na n nekei da n ikaya i da. Ama da i kpadai kupana be le tana i tono kadanshi ka va.

¹⁶ Olobo a Jonadabu, kolobo ka Rekabu o tono ta kadanshi ka na Dada le u danai le, ama e le uma a na mpa a iwain ta ku tono kadanshi ka va.

¹⁷ A dama nannai, mpa Vuzavaguđu vo ovonshi Kashile ki Isaraila n dana ta. Lana, n ku tuka ta Yahuda kobolo n aza Urushelima raka kawuya ka na n dansai, a dama na n dana le ta kakuna ama da a iwain kupana, n deke le ta ama da a iwain kushuku.>>

¹⁸ Ama da Irimiya u danai aza kpa'a ku Rek-

abu,<<Vuzavaguđu vo ovonshi Kašhile ki Isaraila ka dana ta. Tun ana i tonoi wilā n kadanshi ka Dada aḏa Jonadabu, ḏa i ya'in i na u danai ḏa raka,

¹⁹ Vuzavaguđu vo ovonshi Kašhile ki Isaraila ka dana ta. Jonadabu kolobo ka Rekabu ka ku sawa ku namba vuza na wa ku ya'in kai a ganda ba.>>

36

Johoyakim u Songi Katagarda ka Irimiya

¹ A kaya ka nashi ko tsugono ka Jehokimu kolobo ka Josiya, mogono ma aza a Yahuda, ḏa Vuzavaguđu ya'in kadanshi n Irimiya, u danai,

² <<Dika ka katagarda kaṭa vu dana kadanshi dem kana n ya'in a dama aza Isaraila n Yahuda kobolo n uma uduniya dem, tun a kanna kana n gitai ku ya'in kadanshi n avu, a ayin o tsugono tsu Josiya a li a kutawa anana.

³ U ga'a ba uma a Yahuda a panai ukuna wa atakaci u na n fobusoi an ma su'uku le, yaba dem wi ta a ku kasukpa ka gbani-gbani ka ni a dama na n cinukpa ka le u nushi u le.>>

⁴ Da Irimiya u ḏekei Baruk kolobo ka Neriya, ḏa Baruk u ḏanai a katagarda ku ukpan kadanshi raka kana Vuzavaguđu u danai Irimiya uteku tsu na Irimiya u danai ni.

⁵ Da Irimiya u danai Baruk, <<A sanḑa mu ta ku bana a Isa,

⁶ a dama nannai, a vu ḏa za na wa kubana. Vi ta a kubana a kanna ka kakuli kaṭa vu kece ke uma kadanshi ka Vuzavaguđu kana ki a katagarda ku ukpan kana vu ḏanai na, uteku tsu na n tonokoi

nu. Kaṭa kpamu vu kece ke aza Yahuda a na utaṭi a likuci i le a pana.

⁷ Uteku tsu na mpa, u ga'a ba aza yoku o folono Vuzavaguḍu, kaṭa Yaba dem u kpatala u kaṣukpa ka gbani-gbani ka ni, a dama na wupa u Vuzavaguḍu gbangam u ḍa, kpamu i na u dansai wa ku ya'in ka uma a na mpa, a kaṭsuma ka wupa u ni, u gbangam i ḍa.>>

⁸ Da Baruk kolobo ka Neriya ka banai ḍa ka ya'in i na Irimiya keneki u tonokoi ni. Da u kecei kadanshi kana ki punu a katagarda ku ukpan ka u Vuzavaguḍu, a Isa a Vuzavaguḍu.

⁹ A kaya ka tawun ka tsugono tsu Jehokimu kolobo ka Josiya, mogono ma Yahuda, o wotoi u kuci, ḍa uma a Urushelima raḱa kobolo n uma raḱa a na utaṭi a Yahuda ḍa a taṭaṭi Urushelima a ya'in kakuli u Vuzavaguḍu.

¹⁰ Ka ḍaḍa Baruk u kecei katagarda ku ukpan ka kadanshi ka Irimiya a kelime ka uma raḱa, a Isa a Vuzavaguḍu a kefeku ka Gemariya kolobo ka Shafan kaḍani, kana ki o mololo ma gaḍi, a utsutsu savu wa a Isa a Vuzavaguḍu.

¹¹ A na Mikaya kolobo ka Gemariya matsukaya ma Shafan ma panai kadanshi ka Vuzavaguḍu kana e kecei a katagarda ku ukpan ka raḱa,

¹² ḍa u banai a kpa'a ku mogono, ḍa uwai a kunu ku kaḍani, ubuta u na tsugbayin raḱa ci idaṣhi, wa ta a yi Elishama kaḍani, n Delaya kolobo ka Shemaya, n Elinatan kolobo ka Acibor, n Gemariya kolobo ka Shafan, n Zedekiya kolobo ka Hananiya kobolo n aza a gbara gbara raḱa.

¹³ Da Mikaya u danai le ukuna u kadanshi u na u panai raḱa, an Baruk u kecei katagarda ku

ukpan ka e kelime ka uma.

¹⁴ Da ngono ra_{ka} n su'uki Juhudi kolobo ka Netaniya, matsukaya ma Shelemiya kolobo ka Kushi, u bana u Baruk ka_{ta} u danai, <<Dika katagarda ku ukpan kana vu kecei ki uma a ekiye a nu, ka_{ta} vu ta_{wa}.>>Da Baruk kolobo ka Neriya ka dikai katagarda ku ukpan ka ekiye a ni da u banai we le.

¹⁵ Da a u danai ni, <<Da_{sa}ngu vu kece ka_tsu ka tsu pana.>>Da Baruk u kecei ki le ka a.

¹⁶ A na a panai kadanshi ka ra_{ka}, da a kpatalai a indanannai n wovon. Da a u danai Baruk, <<Mayun da tsu tono ko mogono ukuna u na mpa ra_{ka}.>>

¹⁷ Da ecei Baruk a u danai, <<A dama a Ka_{sh}ile dana tsu, ninidai vu ya'in sai da vu danai ka_{dan}shi ka na mpa? Irimiya da u danai nu vu dana?>>

¹⁸ Da Baruk wushuki, da u danai, <<A_u yi da u dansai ukuna u kadanshi u na mpa ra_{ka}, da u zuwai mu n dana ka a katagarda ku ukpan ka na mpa.>>

¹⁹ Da ngono n danai Baruk, <<A vu n Irimiya banai i she_{de}ku, ka_{ta} i ka_{su}kpa_u vuza u yeve ubuta_u u na yi ba.>>

²⁰ Da a zuwai katagarda ka a kunu ku Elishama ka_{da}ni. Da a bana e ke_{fe}ku ka mogono, da a u danai mogono ukuna u kadanshi wa ra_{ka}.

²¹ Da mogono ma suki Juhudi u bana u di_{ka} katagarda ku ukpan ka, da u banai da u di_{ka}i ka a kunu ku Elishama ka_{da}ni. Da Juhudi u kecei ka u mogono ko_{bo}lo ngono n ni n na mi ka_{sh}ani a ku_{ci}na_u ku ni ra_{ka}.

²² A ayin wotoi u kuci u ḏa tana, a ayin utaṇi, kpamu mogono mita idaṣhi a kpa'a ku ni a ku nyashika akina a kambu.

²³ An Juhudi u kecei a kariki a tatsu n ka anaṣhi ka katagarda ku ukpan ka, ḏa mogono ma u danai Yehudi u ḏika mawun kaṭa u gbatyasai ka agbati-agbati nu songi a akina a na i a kutasa a kambu na. Ḑa u kanaṇi kuya'in nannai sapu na u kotsoi kusongu ka raḁa akina a kambu a.

²⁴ Demu n nannai, mogono n taji a ni a na a panai kadanshi ka, babu vuza na u panai wovon, ba le tana u kara motogu maṇi a dama u naṁgbi u katsuma.

²⁵ Ko an Elinatan, n Delaya, n Gemariya a u danai mogono kaṭa u songu katagarda ku ukpan ka ba, ḏa u kpaḏi kupana.

²⁶ Ḑa mogono ma zuwai Jerameyelu kolobo ka mogono n Seraya kolobo ka Aziriyelu, n Shelemiya kolobo ka Abiyelu a bana e reme Baruk kadani kobolo n Irimiya keneki, ama ḏa Vuzavaguḏu sokongi le.

²⁷ An mogono ma zuwai o songi katagarda ku ukpan ka Irimiya kana Baruk u danai unaṇi Irimiya wa, ḏa Vuzavaguḏu u danai Irimiya.

²⁸ <<Ḑika katagarda ku ukpan ko yoku kaṭa vu danasaka kadanshi kana ki ishi a katakarda ku ukpan kana Jehokimu mogono ma a Yahuda mosongi va.

²⁹ Ama ukuna a dama a Jehokimu mogono ma a Yahuda tankpamu, vu danai, <Vuzavaguḏu u dana ta, a vu ḏa vu songi katagarda ku ukpan ka n vu danai, <Adama yaṇi a ḏa vu danai punu a katagarda ka, vu danai, mayun ḏa mogono ma

aza Babila ma ta_{wa} ma langa_{sa} idika i na mpa, kata wu una uma n nama?>>

³⁰ A dama nannai, Vuzavagu_{du} dansa ta ukuna a dama Jehokimu mogono ma a Yahuda, u danai. Wi a kuciya_u vuza a kumaci ku ni na wa kulya a tsugono tsu Dawuda a unau ni ba, kpamu i ta a ku taduku keven ki ikyamba ka ni a usu_{du}kpi u kanna kata_n kayin kpamu ko oso utani.

³¹ N kutakaci ki ta kobolo n limata i ni, n agbashi a ni a dama ka gbani-gbani ke le. Kata n tuka_a da n atakaci a na n dansai, ada aza Urushelima n aza a Yahuda, tun na a kpa_{di} kupana.>>>

³² Da Irimiya u dikai katakarda ku ukpan ko yoku da u nekei Baruk ka_{ni} kolobo ka Neriya, da Baruk u danasaka kadanshi ka raka_u uteku tsu na ka kishi u danai a katagarda ku ukpan ka na Jehokimu mogono ma a Yahuda mo songi akina a. Da kpamu odoki ukuna u kadanshi n a_{bu}ndai u na u yotsoi u cau.

37

Irimiya u Dansukai Zedekiya

¹ Zedekiya kolobo ka Josiya, vuza na Nebukanezaru mogono ma aza Babila u shiyai tsugono a idika i Yahuda, da u lyai tsugono a unau Yekoniya kolobo ka Jehokimu.

² Ama mogono Zedekiya n ngono n ni kobolo n uma a likuci a, babu vuza na u zuwai kutsuvu pana akaka a kadanshi ka Vuzavagu_{du} kana u ya'in kadanshi a unau Irimiya keneki.

³ Demu n nannai da mogono Zedekiya u su'uki Jehukalu kolobo ka Shelemiya, n Zafaniya ganu,

kolobo ka Ma'aseya a bana ubuta u keneki Irimiya, kata a dana, <<A dama a Kashile tsu folono wu ta, ya'in kavasa a u Vuzavagudu Kashile a unau tsu.>>

⁴ A ayin a nanlo ta na e yi Irimiya bi a kubana nu bonoi a katsuma ka uma, babu a bi a gbagurai a kunu kugbashi.

⁵ A ayin a nanlo a tana, osoji a mogono Firi auna vu Masar uta de a tawa ubon kalivi u kure ka a Yahuda. A na osoji a za Kalidiya a na a karai Urushelima a panai ukuna u le, da a kasukpai Urushelima.

⁶ Da Vuzavagudu ya'in kadanshi n Irimiya keneki, u danai.

⁷ <<Vuzavagudu Kashile ki Isaraila ka dana ta. N dana da i bana i dana mogono ma a Yahuda a yi na u su'uki da i tawa ye ece mu kuna u na mpa. Udanai mogono ko an wokpoi osoji o mogono ma Masar a tawai a dama a banka wu, e le da de a kpatalai a ku bono Masar, a idika i le.

⁸ Yeve kata aza Kalidiya o bono a shilika n idika i na mpa. Kata isa i da, kata o songu i da na akina.

⁹ Vuzavagudu u dana ta, Kata i doro kaci kada, i dana, <<Osoji a za Kalidiya i ta a kulaza a kasukpa tsu ba,>> a dama na i a ku laza ba.

¹⁰ A dama na ko da baci i fudai da i lya'i aza Kalidiya a na mpa raka, da wokpoi aza muna a da a buwai koci, yaba dem a kapam ka ni, wi ta a kudanga kata o songu likuci i na mpa raka n akina.>>>

A gbagurai Irimiya a kpa'a kugbashi

¹¹ A na osoji aza Kalidiya a kasukpai Urushelima a dama Osoji o mogono Firi auna,

¹² da Irimiya u fobusoi an wa kaşukpa Urushe-lima a dama na u bono idika i Bayami a dama na wi'isa de ugboku wi ili yi ukani i ni a katsuma ka uma e le.

¹³ A na u yawai e kefeku ka Bayami, da ko osoji kagbayin ko yoku vuza kindi, vuza na a tsu deke Irija kolobo ka Shelemiya matsukaya ma Hananiya. Da u reme Irimiya keneki, u danai, <<Ai kusuma ku da wu a dama na vu neke kaçi ka nu wa osoji aza Kalidiya.>>

¹⁴ Da Irimiya u danai, <<A uwa a da vi a kuya'in, mpa mi a kusuma a kubana osoji aza Kalidiya ba.>> Ama da Irija wushuku ba, da u remei Irimiya da u banka ni ubuta wa aza gbara gbara.

¹⁵ Da aza gbara gbara a a ya'in wupa n Irimiya, da a lapa ni, da a gbagurai ni a kpa'a ku Jonata kadani, a dama na o bono ko ta ku da kpa'a kugbashi.

¹⁶ Da a gbagurai ni a kpa'a kugbashi, da u yongoi de ali ayin a bundai,

¹⁷ Da mogono Zedekiya u su'uki a tukai n Irimiya, a na a yawakai n ayi, da mogono ma zuwai a uka n a yi a suvu a kpa'a, da we ece ni, <<Vu ciya ta kadanshi ko yoku Vuzavaguđu?>> Da Irimiya wushuki, da u dana, Kadanshi kita lo.>> Da u danai, <<I ta a kuneke wu e kiye o mogono ma aza Babila.>>

¹⁸ Da Irimiya wecei mogono Zedekiya, <<Un-ushi wene u da n ya'ankai nu ko agbashi a nu ko uma a na mpa, an vu gbagurai mu a kunu kugbashi?

¹⁹ Tedei eneki a nu a na a u danai, <Mogono ma

aza Babila mi a ku ta_wakuvon n a_yu a i_dika i na mpa ya ba va?

²⁰ Gogo na pana, a dama a Kashile, a vu mogono mava, vuzavagu_du vu va. N folono wu ta, ka_tavu doku vu bono ko mu a kpa'a ku Jonata ka_dani kugbashi kpamu ba, ta lo ma ku_wade.>>

²¹ Da mogono Zedekiya u zuwai a zuwa keneki Irimiya a kunu kugbashi ku na ki ubu_tawa aza kindi. Da a ka_na_i ku nekei ka kutsu ko boroji vu na i a kuya'in sa uye kanna lakam, sapu boroji vu likuci ra_kavu kotsoi. Da a ka_sukpa_i Irimiya nannai a kunu kugbashi.

38

Utukai Irimiya a Kayinva

¹ Da Shefatiya kolobo ka Mata, n Gedaliya kolobo ka Pashihuru, n Jukal kolobo ka Shelemiya kobolo n Pashihuru kolobo ka Malikiya a panai i na Irimiya wi a kudanasa uma, u danai,

² <<Vuzavagu_du u dana ta, yaba dem na u da_sa_ngi a likuci i na mpa wi ta a kubana u kpa'a u kotokobi, u kambulu, nu ma_dukpa, ama vuza na baci wu uta_i da u nekei ka_cika_ni wa aza Kalidiya wi ta a ku la'a_ka n wuma. Wi ta a kisa wuma u ni an u canuku kuvon.

³ A dama na Vuzavagu_du u dana ta, mayun da e neke likuci i na mpa ekiye osoji mogono ma aza Babila ka_tatana a lya'a i da.>>

⁴ Da ngono n danai mogono, <<Vuma na mpa ugan ta unai, a dama na wi ta a kuna ikyamba ya osoji a tsu a na a buwai a likuci na, n ikyamba i uma ra_kaa dama a kadanshi kana wi a kuya'in sa

na. A dama na vuma na mpa wi a kulansa idashi matana i uma na mpa ba, ama unangbi.>>

⁵ Da mogono ma u danai, <<Lanai, i da nanlo ekiye da, a dama na mogono mi ni na wa kuya'in kawu ni na i cikalai ba.>>

⁶ Da a dikai Irimiya a ukai ni a kayinva ka kpa'a ka Malikiya, kolobo ka mogono, kana ki ubuta wa aza kindi a, a ukai ni a kayinva ka n awin. Kpamu kayinva ki n mini ba, kopoti ka'a koci, da Irimiya u libai punu o kopoti ka.

Ebedimeleki u Bankai Irimiya

⁷ An Ebedimeleki vuza va aza Habasha, madari ma na mi a kpa'a ku mogono, u panai a u danai a uka ta Irimiya a kayinva. A ayin nanlo tana mogono idashi a tsutsu kefeku ka Bayami.

⁸ Da Ebedimeleki wu utai, da u banai u mogono da u danai ni,

⁹ Wuma u nu geshe, vuzagbayin, uma na mpa a ya'in ta ka gbani-gbani a katsuma i li na a ya'in kai keneki Irimiya raka, an a uka ni a kayinva, wi ta a ku kuwa de n kambulu, a dama na ilikulya i buwa lo a likuci ba.>>

¹⁰ Da mogono madanai Ebedimeleki vuza va aza Habasha va, <<Dika uma kamangankupa na, kata i bana yutuka Irimiya keneki a kayinva ka, babu na u kuwai punu.>>

¹¹ Da Ebedimeleki u dikai uma a, da a banai a kpa'a ku mogono, da uwai a kunu ku kuzuwa, da u dikai akashi n awin a kuku, da a banai da a ukai a da u Irimiya a kayinva ka.

¹² Da Ebedimeleki u danai Irimiya, <<Uka akashi a n awin a avangatsu a nu, a dama na

a ya'in ka wu muna ba.>> Da Irimiya u ya'in nannai.

¹³ Da o ronoi Irimiya n awin, utukai ni punu a kayinva ka. Da u yongoi lo u pulai a kpa'a kugbashi ubuta u na aza a kindi i.

Irimiya Udoku U dansukai Mogono Zedekiya

¹⁴ Da mogono Zedekiya u doku da u su'uki a dekei Irimiya keneki, da u gasai n ayi a utsutsu tatsu wa A'isa a Vuzavagudu. Da mogono ma u danai Irimiya, <<N kece wu ta kadanshi, ama nciga vu sokongu mu kakuna ba.>>

¹⁵ Da Irimiya u danai mogono Zedekiya, <<N dana nu baci kamayun, vi a kuna mu ba? Kpamu n neke wu baci odoki, vi a kushuku ba.>>

¹⁶ Da mogono Zedekiya u kucinakai Irimiya u sokongi, u danai, <<N kucina ta n Kashile ka wuma, ayi na u ya'in tsu, mpa n kuna wu ba, kpamu n ku neke wu ekiye a uma na mpa a na i a ku lansa wuma u nu na ba.>>

¹⁷ Da Irimiya u danai mogono Zedekiya, <<Vuzavagudu Kashile ki Isaraila ka dana ta. Da baci vushuki da vu nekei kaci ka nu wo ngono n Babila, vita a kulaka n wuma u nu, kpamu i a kusongu likuci i na mpa n akina ba, kata a vu kobolo n kpa'a ku nu i la'aka n wuma.

¹⁸ Ama da baci vu iwain ku neke kaci ka nu wo ngono ma aza Babila, i ta a ku neke likuci i na mpa ekiye aza Kalidiya, kata o songu i da n akina, kpamu a vu vi a kula'aka ekiye e le ba.>>

¹⁹ Da mogono Zedekiya u danai Irimiya, <<Mpa mita a wovon wa aza Yahuda a na a sumai a kubana aza Kalidiya, ta lo e neke mu ekiye le. Kata atakaci ka mu wuya-wuya.>>

²⁰ Da Irimiya u danai, <<I a ku neke wu ekiye e le ba. Ushuku n kadanshi ka Kaṣhile kana mi a kudana wu, a dama na vu ciyaṁ maṭaṇa, kaṭaṁ kpamu vu la'aka.

²¹ Ama ḁa baci vu iwain kushuku, kene ku na Vuzavagudu yotsongi mu ku ḁa na. U u danai,

²² Lana, amaci a na a buwai a kpa'a ku mogono ma a Yahuda raḁa, utukaṁ le taṁ ḁa a ugubi le a kubanka ngono m Babila, a kudana,

<<Aja'a nu o doro wu ta
ḁa alai n utsura,

ayin a na enei ene'e a nu a kuliba o kopoti,
ḁa kpatalai a kaṣukpai nu.>

²³ <<Amaci a nu raḁa n muku n nu i taṁ a kupuraṁ le a banka aza Kalidiya, a vu feu n kaḁi kaṁ nu vi a ku la'aka ekiye ba, a dama na mogono ma aza Babila mitaṁ a ku reme wu, kaṭaṁ a o songu likuci i na mpa raḁa n akina.>>

²⁴ Da Zedekiya u danai Irimiya, <<Kaṭaṁ vudana vuza u kuna u na mpa ba, ta lo ngono n kuna wu.

²⁵ Da baci ngono n panai ukuna u na mpa ḁa a taṁwai ubutaṁ u nu ḁa a u danai, <Dana tsu i na vu danai mogono, ni na mogono madanai nu, kaṭaṁ vu sokongu tsu kakuna, aṁ tsu tsa kuna wu ba,>

²⁶ dana le, <N folono taṁ mogono maṁ kaṣukpaṁ mu, kaṭaṁ u doku bonoko mu a kpa'a kugbashi ku Jonata ba, ta lo ma kuwaṁ ḁe.>>>

²⁷ Da ngono raḁaṁ n taṁwai u Irimiya ḁa ecei ni, ḁa ushuki le tsu na mogono ma tonokoi ni u dansa. Da a kaṣukpai ku doku ku ya'in kadanshi n ayi. A dama na babu vuza na u panai kadanshi kana a ya'in m mogono.

²⁸ Da Irimiya tana u yongoi lo a kpa'a kugbashi ubuta wa aza kindi, sapu, kanna kana a lya'i Urushelima n kuvon.

39

Uyikpi wu Urushelima

¹ A kaya ka kuci ka tsugono tsu Zedekiya mogono ma a Yahuda, a wotoi u kupa u da Nebukanezaru mogono ma Babila kobolo n osoji a ni raka a banai da a kanji Urushelima n kuvon.

² A kaya ka kupa n kete ka tsugono tsu Zedekiya, a wotoi u nushi, a kanna ka kuci ko wotoi ka da da obosoi mashilya ma likuci ma.

³ Da ngono m mogono ma Babila raka a uwai, da a dasangi utsutsu mere ma likuci ma. Ula ngono ma e le da na. Negalu-sareza vu Samgaru, n Nebu-saru-sekimu Rabi-sarisu, n Negalu-sareza ka Rabu-maga kobolo n tsugbayin tsu mogono ma Babila a na buwai raka.

⁴ A na Zedekiya mogono ma Yahuda kobolo n osoji a ni eni le, da a sumai, a kuta a likuci ya n kayin, o tonoi n uye u kashina ko mogono a ubuta wa nshilya nre'e. Da a gadukpai a kubana ubon u Araba.

⁵ Ama da ovonshi a Babila a sabai mogono ma da e reme ni a kamba Jeriko. A na a kani ni da a bankai ni u mogono ma Babila a likuci Ribula, ubuta u na a kidikai ni a fada.

⁶ Da mogono ma Babila ma unai muku n Zedekiya a Ribula a ashi a ni, da mogono ma Babila kpamu ma unai aza gbayin a likuci Yahuda raka.

⁷ Da o todo ni ashi da a shiya ni n ikani da lazai n nayi a ku bana Babila.

⁸ Da aza Kalidiya a dyabai kpa'a ku mogono akina n uwa i uma, da a fadai nshilya mu Urushelima.

⁹ Da mogono Nebukanezaru kajagaba ko ovonshi ka, ka purai aza na buwai n wuma u bankai le Babila, wa ta aza na a sumai o tono ni kobolo na aza na a buwai punu a Urushelima.

¹⁰ Ama Nebuzaradan, kajagaba ka aza a kindi, u kasukpa ta aza unambi o yoku a idika i Yahuda ya, aza unambi aza na i ni ili ba, da u nekei le a shina n a kamba a vicimba a kannu ka nanlo ka.

Kashile kisai Irimiya

¹¹ Da Nebukanezaru mogono ma aza Babila u nekei kadanshi a dama Irimiya u Nebuzaradan, kajagaba ka aza a kindi, u danai,

¹² <<Dika Irimiya, vu lanai mayin, kata vu takacikai ba, ama vu ya'in kai i na dem u cikalai.>>

¹³ Da Nebuzaradan kajagaba ka a za kindi, n Nebushazaban ka Rabi-sarisu, n Negalu-sareza ka Rabu-maga kobolo n aza gbagba'in o mogono ma Babila raka

¹⁴ a su'uki a bana utuka n Irimiya a kpa'a kugbashi. Da e nekei Gedaliya kolobo ka Ahikamu, matsukaya ma Shafan, a dama a na u soku Irimiya a kpa'a. A dama a na u dasangu a ubuta uma.

¹⁵ Vuzavaguđu ya'in ta kadanshi n Irimiya a ayin a na a gbaguri ni a kpa'a ku ghashi, u danai,

¹⁶ <<Bana vu dana Ebedimeleki vuza va aza Habasha, u danai, <<Vuzavaguđu va ovonshi

Kašhile ki Isaraila ka dana ta, <N kuzuwa ta ka gbani-gbani ba kasingai ba ka yikpa a likuci i na mpa, vi ta tana a kene ka n ašhi a nu.

¹⁷ Ama mpa n kisa wu ta a kanna ka nanlo, kpamu i a ku neke wu ekiye a uma a na vi a kupana wovon u le ba.

¹⁸ A dama na mita a kisa wu, kpamu i a kuna wu n kotokobi ba, ama vi ta a ku ciya wuma u nu tsu ucanuku kuvon, a dama na vu neke ta kađu ka nu wa. I na Vuzavaguđu dansai.>>>

40

Irimiya u yongoi a Yahuda

¹ Da Vuzavaguđu ya'in kadanshi n Irimiya an Nebuzaradan kajagaba ka aza kindi ka kašukpai ni a Rama, a dama na u dikai ta ushiyi n ikani kobolo n agbashi a na u remei a Urushelima n Yahuda raka, a dama na u banka le tsugbashi a Babila.

² Da kajagaba ka agbashi ka ka dekei Irimiya da ka u danai ni, <<Vuzavaguđu Kašhile ka nu ka dansa ta u kuna wa atakaci a dama ubuta u na mpa.

³ Vuzavaguđu ya'in ta derere tsu na u dansai. A dama na i ya'in ka ta Kašhile u nushi, i tono kadanshi ka ni ba, i da da i zuwai da i li na mpa i ciyai da.

⁴ Gogo na, lana, anana n shikpa ta ikani ekiye a nu. Da baci venei ugan wu ta, vu tono mu a kubana Babila, tawa, mpa n kulana wu ta mayin, ama ugan wu baci vu tono mu a kubana Babila ba, shamgba. I dika i da na raka ekiye a nu, vita a kufuda kubana ubuta dem u na u ga'in nu.>>

⁵ Ama, da baci vu cikalai kutono mu ba, wala vu bana u Gedaliya kolobo ka Ahikam matsukaya ma Shafan, a yi na mogono ma Babila ma zagbai gomuna vu likuci Yahuda, kata vu dasangu n a katsuma ka uma a ni. Ko kpamu vu bana ubuta dem u na vu cikalai.>> Da kajagaba ka aza kindi a ka neke ni ikebe yi ilikulya n ucanuku, da u kasukpai ni u laza.

⁶ Da Irimiya u banai u Gedaliya kolobo ka Ahikam a Mizapa, da u dasangi de a katsuma ka uma a na a kasukpai de i dika ya.

⁷ Ana a Jagaba osoji a na i a likuci wawa raka a panai a dan mogono ma Babila ma zagba ta Gedaliya kolobo ka Ahikam wokpo gomuna vi idika a dama a uma ali, n amaci kobolo n muku za unambi a na a kpadi ku dika ku banka ubuta u tsugbashi a Babila,

⁸ da a banai u Gedaliya a Mizifa. A zana a banai va e le da, Ismailu kolobo ka Netaniya, n Johanan n Janata muku n Kareya, n Seraya kolobo ka Tanhumetu vuza va aza a Netofa, n Jazaniya kolobo ka aza a Makatu, e le n uma a ni.

⁹ Da Gedaliya kolobo ka Ahikam matsukaya ma Shafan ma u kucinakai le, u danai, <<Kata i pana wovon u tsugbayin wa aza a Babila ba,>> Lansai ubuta i dasangu i ganda ka mogono ma aza Babila, yi ta a kuciya matana mi idashi.>>

¹⁰ Ama mpa n kudasangu ta a Mizifa, kata mokpo vuza kelime vu da ubuta wa a za Kaldiya a na a ku tawa ubuta u tsu. Ama ada, dakakai, kata i bolongu makyan n umaci wa ndanga m mani, ni foboi an diki a i uwa i da, kata i dasangu a likuci

i na i zagbai.

¹¹ Nanai ɗa feu aza Yahuda a na i ɗe idashi a Moba, n Amoriya, n Edom kobolo n uma a likuci kaka wu raƙa a pana a u danai mogono ma Babila ma ƙaƙuƙpa ta Yahuda kpamu zagba ta Gedaliya kolobo ka Ahikamu matsukaya ma Shafan, mo okpo mogono me le,

¹² ɗa aza Yahuda raƙa a ƙaƙuƙpai ubuta na ishi ɗa o bonoi a i ɗika i Yahuda, a ubuta u Gedaliya a likuci Mizifa. Da o bolongi maƙyan n umaci wa ndanga wa abundai.

¹³ Kanna kete ɗa Johanan kolobo ka Kareya kobolo n a Jagaba osoji a na i a likuci wawa raƙa a tawai u Gedaliya a Mizipa

¹⁴ ɗa a u danai ni, <<Ko vu ciya ta ku yeve an Bali mogono ma aza Amoriya ma su'uki Ismailu kolobo ka Netaniya u lansa wuma u nu?>> Ama Gedaliya kolobo ka Ahikamu kushuku n a le ba.

¹⁵ Da Johanan kolobo ka Kareya u ya'in kadan-shi n Gedaliya u sokongi a Mizipa, u danai, <<A dama a Ƙashile ƙaƙuƙpa mu m bana n kapa Ismailu kolobo ka Netaniya, babu vuza na u ku yeve. A dama n ya'in ɗa u kuna wu, a dama na u wacuwa aza a Yahuda a na i kobolo n ayu na?>>

¹⁶ Ama ɗa Gedaliya kolobo ka Ahikam kadanai Johanan kolobo ka Kareya, <<Ƙata vu ya'in mure vu ya'in ili na mpa ba, a dama na u kuna wa a uwa u ɗa i a ku ya'in ka Ismailu.>>

41

Unai Gedaliya

¹ A wotoi u cindere, da Isma'ila kolobo ka Netaniya ma tsukaya ma Elishama, vuza te a katsuma ka kumaci ku mogono, u banai n uma kupa u Gedaliya kolobo ka Ahikam a Mizifa. E le a kulya'a ilikulya kobolo de a Mizifa,

² da Isma'ila kolobo ka Netaniya kobolo n uma kupa a, a dangai da a kapai Gedaliya kolobo ka Ahikam matsukaya ma Shafan, ayi na mogono ma Babila ma zagbai wo okpo gomuna a idika ya n kotokobi da unai ni.

³ Da kpamu Isma'ila wunai uma a Yahuda a na i kobolo n Gedaliya a Mizifa n osoji aza Kalidiya a na i lo ubuta wa.

⁴ An kayin kasai, an unai Gedaliya, kafu na uma e yeve ka a,

⁵ da uma kunlai utai e Shekem n Shilo n Samariya n ntsaka n le upuni n akashi e le kpamu ukari, a tukai n kune'e ki ishina n ili magulani a dama a na e neke i da A'isa a gbayin a Vuzavagudu.

⁶ Da Ishimailu kolobo ka Netaniya ka utai a Mizifa m masshi adama na u gasa n ele, a na wenei le, da u danai le, <<Tawai tsu bana u Gedaliya kolobo ka Ahikam.>>

⁷ Ana a yawai e mere ma likuci, da Ishimailu kolobo ka Netaniya kobolo n uma a na i kobolo n ayi unai le da a vakangi le asuvu a kayinva.

⁸ Ama a katsuma ka e le, uma kupa a dana ta Ishimailu, <<Kata vuna tsu ba, a dama na ci ta m mpon alkama, n itabi i bali, n mani kobolo n ishigi u sokongi a ka kamba.>>Da u kasukpai le, da u kpadai kuna le kobolo n otoku.

⁹ Kayinva kana Ishimailu tafuki even a uma a

na wunai kobolo n Gedaliya va, ka ɗa kayinva ka gbangam kana mogono Asa u gawai a dama kindi ka aza Basha mogono ma aza Isaraila, Da Ishimailu kolobo ka Netaniya ka shatangi ka n even a uma.

¹⁰ Da Ishimailu purai uma a na a buwai a Mizifa raka, a na suruniya kobolo uma raka a na a buwai a Mizifa, aza na Nebuzaradan kajagaba ka aza kindi u kasukpai ekiye a Gedaliya kolobo ka Ahikam. Da Ishimailu kolobo ka Netaniya purai le tsucanuku kuvon ɗa u kanai uye n a le a ku bana Amoriya.

¹¹ Ama a na Johanan kolobo ka Kareya kobolo n ajagaba osoji a ni raka, a panai ka gbani-gbani kana Ishimailu kolobo ka Netaniya u ya'in,

¹² ɗa u pura uma a ni raka u banai a dama na a shilika n Ishimailu kolobo ka Netaniya. Da a cinai ni o kudolu kugbain ku na ki a Gibiyon.

¹³ A na uma a na i kobolo n Ishimailu enei Johanan kolobo ka Kareya kobolo n ajagaba osoji raka kobolo n ayi, ɗa a ya'in mazanga.

¹⁴ Da uma raka aza na Ishimailu purai a kubanka tsugbashi a Mizifa a kpatalai o bonoi, ɗa o tonoi Johanan kolobo ka Kareya.

¹⁵ Ama ɗa Ishimailu U sumai kobolo n uma kunlai ɗa a banai a likuci Amoriya.

¹⁶ Da Johanan kolobo ka Kareya kobolo n ajagaba osoji a na i kobolo n ayi a Mizifa, a purai uma raka a na a buwai, aza a na Ishimailu kolobo ka Netaniya ka remei a Mizifa a ayin a na wunai Gedaliya kolobo ka Ahikam, wa ta, osoji, n amaci, n muku kobolo n ndari, a na Johanan wi isai a Gibiyon.

¹⁷ Da a banai a daṣangi a Kimham devu n Batalami, e sheshe ta a bana Masar,

¹⁸ a dama a za Kalidiya. A dama na i ta o wovon u le, a dama na Ishimailu kolobo ka Netaniya kuna ta Gedaliya kolobo ka Ahikam, vuza na mogono ma Babila ma zuwai wokpo gomuna vi idfika va.

42

Irimiya u dansukai le kaṭa a bana Masar ba

¹ Da ajagaba osoji raḳa, n Johanan kolobo ka Kareya, n Jazaniya kolobo ka Hoshaya kobolo n uma raḳa, vuzagbayin n vuza kenu, o bolongi,

² ḁa a u danai, Irimiya keneki, <<Tsu folono wu ta, folonoko tsu Vuzavaguḁu Kaṣhile vu nu, a dama a tsu na tsu buwai kenu na, uteku tsu na, venei n aṣhi a nu.

³ Vasaka tsu, a dama na Vuzavaguḁu Kaṣhile yotsongu tsu uye u ku tonon na tsa ku ya'in a.>>

⁴ Da Irimiya u danai, <<Mpa na ta ufolu ḁa, Kpamu n ku vasa ta n folono Kaṣhile kaḁa tsu na i folonoi, kpamu i na baci de dem Vuzavaguḁu dansai, n kudana ḁa ta, ko o ili ite ma ku sokongu ḁa ba.>>

⁵ Da a u danai Irimiya, <<Ḃaskpa Vuzavaguḁu vu kasingai n kamayun wokpo magan wa a tsu, ḁa baci tsu kpaḁai ku ya'in ukuna derere tsuna Vuzavaguḁu Kaṣhile ka nu kana ka suki nu wa tsu u danai tsu tsu ya'in ba.

⁶ Ko kasingai ko ka gbani-gbani, cita o kutono kadanshi ka Vuzavaguḁu Kaṣhile ka tsu kana tsu suki nu wa ni, a dama cita a ku ciya maṭana mi

idashi da baci tsu tonoi kadanshi ka Vuzavaguḏu Kaṣhile ka tsu.>>

⁷ A u koci u kanna ka kupa da Vuzavaguḏu ya'in kadanshi n Irimiya.

⁸ Da u dekei Johanan kolobo ka Kareya n ajagaba osoji a na i kobolo n ayi, kobolo n uma raka maku n vuzagbayin, da u danai.

⁹ Vuzavaguḏu Kaṣhile ki Isaraila, Kaṣhile kana i suki mu n folono ko da ayi, u dana ta.

¹⁰ Da baci yi ushuki da i daṣangi punu a idika i na mpa, n ku banka da ta i gbonguro ba m bono ko da kacapa ba. N ku banka da ta, ama n ku takpa da ba, a dama na n ku kasukpa ta ukuna u kawuya kana mishi a ku su'uku da.

¹¹ Kata i pana wovon u mogono ma Babila ba. Kata i pana wovon u ni ba, a dama na mita kobolo n ada, mita a kisa ada ekiye a ni. Mpa Vuzavaguḏu, mpa da n dansai.

¹² N kupana ta asuvu ayali ada, kata n zuwa yi u pana asuvu ayali ada, a dama a na u kasukpa da i daṣangu i dika i da.

¹³ Ama da baci i u danai, <I ku daṣangu a i dika i na mpa ba,> I ya'in ka ta Vuzavaguḏu Kaṣhile ugbamukaci.

¹⁴ Ama da baci i u danai, A a, a tsu tsa kubana ta a idika i Masar tsu daṣangu a ubuta u na tsa kudoku ce ene kuvon ko tsu pana ciliki i vishiyaun ko kambulu ki ilikulya ba,

¹⁵ a dama nannai panai kadanshi ka Vuzavaguḏu ada aza a Yahuda a na a buwai. Vuzavaguḏu Kaṣhile ko ovonshi, Kaṣhile ki Isaraila ka dana ta. Da baci de i u danai a Masar da ya ku bana ya daṣangu,

¹⁶ to kotokobi kana i sumai va, kita_a kuna da de a idika i Masar, kata kambulu kana yi a kupana wovon wa ko tono da_a li de a Masar, ta de ya ku kuwa.

¹⁷ Uma raka_a na a cikalai kubana Masar a dasangu de i ta_a kubana ukpa_u kotokobi, n kambulu, n atakaci. Babu vuza te a katsuma_ke le na wa ku la'aka a katsuma_kat atakaci a na n ku utuka_le.

¹⁸ A dama na Vuzavaguđu vo ovonshi Kashile ki Isaraila ka dana ta, tsu na n vama_i wupa u va ubuta_wa aza Urushelima, nannai da n ku vama_kada_wupa u va nannai da baci i banai Masar. Kata_yokpo ili kavama, n ili yi unata, n ili wovon, n ili kadanshi i uma. Kata_i namba kudoku kene ubuta_u na mpa wa.

¹⁹ Vuzavaguđu u dana ta, ada_kabuwu ka aza Yahuda, kata_i bana Masar ba. Yevei anana an n dansaki da,

²⁰ A dana i yansa_ta_kaci kada_a ayin a na i su'uki mu n bana n folono ko da_Kashile, da i u danai, <Vasaka tsu Vuzavaguđu Kashile, i na baci de dem u danai dem cita_a ku ya'in.

²¹ Da na anana n danai da, ama da i kpadai_kushuku n kadanshi kana Vuzavaguđu Kashile kada_ka suki mu n dana da.

²² A dama nannai, gogo na i yeve an ya ku bana ukpa_u kotokobi, n kambulu, n atakaci de a ubuta_u na i cikalai ku bana ku dasangu va.>>

43

A dikai Irimiya a bankai Masar

¹ An Irimiya u kotsoi kudana uma kadanshi kana Vuzavaguđu u danai ni u dana le,

² ɗa Azariya kolobo ka Hosiya, n Johanan kolobo ka Kareya kobolo n uma ugbamukaci raka, a u danai Irimiya, <<A uwa a ɗa vi a kudansa. Vuzavaguđu Kashile ka tsu ka dana wu, <Kata tsu bana Masar tsu dasangu de ba.>

³ Ama Baruk kolobo ka Neriya ɗa u kushangi nu wa a tsu a dama na u neke tsu ekiye aza Kalidiya a dama a na wu una tsu ko kpamu u banka tsu tsugbashi a Babila.>>

⁴ Da Johanan kolobo ka Kareya kobolo n ajagaba osoji n uma raka a iwain ku'ushuku n kadanshi ka Kashile, ɗa a dasangi a Yahuda.

⁵ Ama ɗa Johanan kolobo ka Kareya kobolo n ajagaba osoji a purai uma a Yahuda a na a buwai raka aza na o bonoi ɗa a dasangi a idika i Yahuda, a ubuta kakau dem u na ishi a wacuwai le,

⁶ amaci, n ali, n muku, nkere m mogono kobolo n yaba dem vu na Nebuzaradan kajagaba ka aza kindi ka kasukpakai Gedaliya kolobo ka Ahikamu matsukaya ma Shafan kobolo feu n Irimiya keneki m Baruk kolobo ka Neriya.

⁷ Da a banai a idika i Masar, a dama na e le a iwain ta kutono kadanshi ka Vuzavaguđu. Da a yawai Tafanesu.

⁸ Da Vuzavaguđu ya'in kadanshi n Irimiya a Tafanesu. U u danai,

⁹ <<Dika atali a gbagba'in n ekiye a nu kata vu sokongu a ɗa a ubuta wu ukiri wu tsutsu u kuwa u kefeku ka Firi auna a Tafanesu a kelime ka aza Yahuda,

¹⁰ kata vu dana le, <<Vuzavaguđu vo ovonshi

Kashile ki Isaraila ka dana ta, <<N fobo ta, an ma su'uku kagbashi kava Nebukadnezar u tawa u shikpa tsugono a gadi va atali a na n sokongi na. Kata u bapa tsugbayin tsu tsugono tsu ni a gadi vu le.

¹¹ Kata u tawa u lapa Masar, kata aza na a kutakaci ka ukpa'a u madukpa, a takacika. Aza na kubana tsugbashi, a bana. Kata kpamu aza na a kubana ukpa u kotokobi, a bana.

¹² Kata u dyaba nvali ma amali ma aza Masar akina, kata u songu le, kata u dika ozoyoku laza ka. Kata u cidatangu idika i Masar u teku tsuna magubi ma tsu takpa ikurukpatai o motogu ma ni, kata u laza m matana.

¹³ Kata kpamu bosonshilya ma a A'isa amali a ubirini u rana wi idika i Masar. Kata u songu a A'isa amali aza Masar n akina.>>>

44

Kawuya adama a tsugbani

¹ Da Vuzaguđu ya'in kadanshi n Irimiya a dama aza Yahuda a na i idashi a Masar, a likuci i Magidolu, n Tafanesu, m Memfisu kobolo n idika i Fatusosu raka, u danai,

² <<I na Vuzavaguđu Kashile ki Isaraila u dansai i dana, yene ta atakaci a gbayin a na n tukai Urushelima kobolo n likuci ya a Yahuda raka. Anana ele da na idashi a gali, babu vuza punu

³ a dama a ka gbani-gbani kana a ya'in. A zuwai mu wupa adama na o sonku ta amali ili magulani da a tonoi le, a na da ko ikaya i da e yevei ba.

⁴ Kpamu n kana ta ku su'uku le n agbashi a va n a u danai le <Kaṭa i ya'in ili yi unata i na mpa i na n iwain ba.>

⁵ Ama ḡa a iwain kupana, be le tana a o bonoko a suvu e le, a kaṣukpa ka gbani-gbani ke le ba, be le tana a kaṣukpa kusunḡu aṡali ili magulaṡi.

⁶ A dama nannai, ḡa n tsuwain wupa u va we ele, ḡa u ḡa u kanaṡi likuci ya aza Yahuda n uye ugbain wu Urushelima, ḡa m bonoko i le agali tsu na i anana.

⁷ <<Gogo na, i na Vuzavaguḡu Mala'imili, Kaṣhile ki Isaraila ka dansai, i ḡa na. Yidaṡi zuwai ḡa i ronokoi kaṡikaḡa atakaci a na mpa, i cigai yuna amaci, n ali, n nrebu a kaṡsuma ka Yahuda a li uteku tsu na a ku namba n tsukaya?

⁸ Yidaṡi zuwai ḡa yi a kuzuwa mu wupa ni na ekiye aḡa a ya'in, yi o kusunḡu aṡali ili magulaṡi a Masar, a ubuta u na i banai a dama i ḡaṡangu? Yi ta a kuna kaṡikaḡa, kaṡa yokpo ili yi izoshi n ili kushika ubuta uma a kaṡsuma ku duniya raḡa.

⁹ A ḡa i cinukpa ta n ka gbani-gbani kana ikaya i ḡa, n ngono n ḡa, n kana aḡa i ya'in kobolo n amaci aḡa a idika i Yahuda n uye ugbain u Urushelima?

¹⁰ Da na ali n anana i kaṣukpa ugbamukaci ko i neke mu tsugbayin ba, ba le tana i tono wila u va, n mila ma na n nekei ikaya i ḡa.

¹¹ <<A dama nannai, i na Vuzavaguḡu Mala'imili Kaṣhile ki Isaraila kadansai i ḡa na. N sheshe ta an ma ku tuka ḡa m maḡukpa, kaṡa muna aza Yahuda raḡa.

¹² Kaṡa n ḡika aza Yahuda a na a buwai, aza na a cikalai kubana Masar a ḡaṡangu ḡe, kaṡa n

zuwa a kuwa de. Otokobi n kambulu i ta a kuna le de raka, m maku n vuza gbayin. Kata okpo ili yi izoshi, n ili kushika, n ili wono a uduniya.

¹³ N ku takacika ta vuza na dem u dasangi a Masar n kotokobi, n kambulu kobolo m madukpa, uteku tsu na n takacikai Urushelima.

¹⁴ Babu vuza a katsama ka aza Yahuda a na a buwai da a banai da a dasangi a Masar u ku la'aka. Ko vuza u kubono a Yahuda ubuta u na a cikalai o bono a dasangu ba, sai de agbashi koci.>>

¹⁵ Da ali raka, aza na e yevei amaci e le i a kuya'an sa ka amali atsakana, kobolo n amaci a na i lo ubuta u kobolo wa raka, n aza Yahuda aza a na i n idashi a Faturosu punu a Masar, da kobolo ka uma kadanai Irimiya,

¹⁶ <<A tsu ci a kushuku n akaka a kadanshi kana vu danai tsu n kula ku Vuzavagudu na ba.

¹⁷ Ama a tsu cita a ku lya'a kelime ni na tsu kucina i kuya'in. Cita a kulya'a kelime n kuya'in ka suruniya Kashile atsukana, kata tsu darukpakai mara uteku tsu na a tsu n ikaya i tsu, n ngono n tsu, n aza gbara-gbara a tsu a kiwanai a Yahuda n uye ugbain u Urushelima. A ayin a nanlo tana tsu yongo ta n ilikulya n uciyi bari, babu kpamu atakaci.

¹⁸ Ama tun a ayin a na tsu kasukpai ku ya'in ka suruniya Kashile atsukana n kudarukpaka yi mara, tsu doku ci ciya ili ba, sai atakaci m munuka ma kotokobi n kambulu.>>

¹⁹ Da amaci a u danai kpamu, <<Ayin a na baci tsu ya'in kai suruniya Kashile atsukana da tsu darukpakai ni mara, ashe ali a tsu e yeve an ci ci ya'in emeshe n iyoci i kulu ku i ni ba?>>

²⁰ Da Irimiya u danai uma raka, amaci n ali a na a ya'in kai ni kadanshi ka nanlo,

²¹ <<A dama ukuna wa atsukana a na ada n ikaya, n ngono n ada, n aza gbara-gbara ada kobolo n uma idika a ya'in sai a likuci ya Yahuda n uye u Urushelima, i sheshe ta Vuzavagudu yeve n ada ba ko i dana ta u cinukpa ta?

²² Vuzavagudu wo'o uta n ka gbani-gbani kada, n ili yi unata i na i ya'in sai. I da da i zuwai da idika i da yokpoi agali, babu i li, n ili i kugoyi, babu vuza, uteku tsu yi e kene i da anana.

²³ A dama na i ya'in sa ta atsukana, da i nusakai Vuzavagudu, i iwain kushuku n ayi ba le i tono wila u ni ko kpamu mila ma ni, da da i zuwai da atakaci a na yi e kene na a ciyai da.>>

²⁴ Da Irimiya u danai uma kobolo n amaci raka, Panai kadanshi ka Vuzavagudu ada aza Yahuda raka a na i a Masar.

²⁵ I na Vuzavagudu Mala'imili Kashile ki Isaraila kadanai i dana. A da n amaci ada i dansa ta da kpamu i ya'in i na ada n unau da i ya'ain uzuwukpani an ya kuya'in, i u danai, <A tsu cita a ku shatangu a kucina a na ci ya'in, an tsa ku ya'in ka suruniya Kashile atsukana na a darukpa a mara.>

<<Da u danai le lya'i kelime, shatangi uzuwukpani u na i ya'in, tonoi wila.

²⁶ Ama panai i na Vuzavagudu dansai, raka vu da a Yahuda a na i idashi a Masar. Mpa Vuzavagudu n kucina ta n kula ku gbayin ku va,> n danai, babu vuza va a Yahuda na u kuya'in ni idashi punu a Masar wa kudoku wa ya'in akucina n kula ku va. <<A li da baci de mi n wuma.>>

²⁷ A dama na n zuwa ka le ta ashi a dama ka gbani-gbani ba kasingai ba, a za Yahuda na i punu a Masar i ta a kutakacika a dama otokobi n kambulu, a li sapu n a o kotso a ku kuwa raka.

²⁸ Aza na a kula'a ka kata o bono a idika i Yahuda kenu da. Ta lo aza Yahuda a na a buwai da a tawai ku dasangu a Isaraila a ku yeve vuza na kadanshi ka ni ki mayun, ke le ko kava.

²⁹ << <Nava da da wa kokpo da urotu na ya kene kata i yeve an ma kutakacika da a ubuta u na mpa,> A dama na i yeve an kadanshi kava a dama ku utuka da n atakaci mayun da.>

³⁰ Kata n neke Firi'auna Hofura mogono ma Masar e kiye irala i ni i na yi a kulansa wuma u ni, derere uteku tsu na n nekei Zedekiya mogono ma a Yahuda ekiye a Nebukanezaru mogono ma aza Babila, vurala ni na wi a kulansa wuma u ni.>
>>

45

Akaka a Irimiya u Baruk

¹ A ayin a na Jehokimu kolobo ka Josiya ka lya'i tsugono tsa a Yahuda aya'a a nashi, da Baruku danai akaka a na keneki Irimiya u danai ni raka. Da Irimiya u danai ni akaka a na mpa. U u danai,

² <<Kadanshi kana Vuzavagudu Kashile ki Isaraila ka dansai a dama a nu ka dan na.

³ Vu dana ta, <Ili ya atakaci i da wa va, A dama na Vuzavagudu doku ta atakaci an mballa n va, mo'uta n inka, kpamu n ciya kuvuka ba.>

⁴ Ama Baruk i na Vuzavagudu u dana ta Lana, i na m ma'in, mita o kubono kuboso i da, kata

kpamu n ta_{ba} i na n ca'a_{yi}, wa ta uduniya wa raka.

⁵ Vi ta_a kulansa_{ka} ka_{ci} ka_{nu} ili gba gbayin? Ka_{ta} vu la_{nsa} i da ba, a dama na mi_{ta} a ku utuka n unam_{gb}i u vuma dem, ama mi_{ta} a ki_{sa} wuma u nu an ucanuku kuvon, ka_{ta} vu la'aka a ubuta dem u na vu banai.> >>

46

Akaka a dama a Yahuda

¹ Vuzavagudu ya'in Irimiya a dama idika i na i buwai.

² N ugiti a dama a idika i Masar.

Na da akaka a dama osoji a Firi'auna Neko mogono ma Masar, aza Nebukanezaru mogono ma Babila malya'i n kuvon a Karikemishi o kudolu ku Yufiritu a kaya_{ka} na_{shi} ka tsugono tsu Jehokimu kolobo ka Josiya mogono ma Yahuda.

³ Da ajagaba ovonshi a Masar a lapai una, a u danai,<<Fobusoi nra_{ga} n da, vuzagbayin n maku, ka_{ta} yuta_a dama kuvon.

⁴ Shiyakai odoku ada_{ig}olu, ka_{ta} ishiya ka le ekeke odoku. Ka_{ta} Yaba dem u shamgba ubuta_u ni n nkun ma akpanu a aci ada. Gboroi nsara n da, ka_{ta} i uka ntogu n kuvon.

⁵ Yedei mi e kene? I ta_o wovon, i ta_o ku ronono o kubono n ka_{capa}, a lya'a ta_osoji e le, da i a kusuma n iladi babu kindana ka_{capa},

a dama a na wovon u kaṇa le ta a kambu dem,>>

6 <<Aza ilaḍi gogo a ku la'aka ba
vuza vu utsura feu ta nannai.
N tsu gaḍi a kuḍolu ku Yufiriti
ta de a taḍatsai ḍa a yikpai.

7 <<Ya yi tamkpamu na lo a kuḍenga an kuḍolu
ku Nilu,
An ndolu n na mini e le mi a kuvuzukpa?

8 Masar ḍa wi a kuḍenga an Nilu,
a ndolu n na mini me le mi a kuvuzukpa.
U danai, <Mi ta a kuḍanga kaṭa n lya'a u duniya.
Kaṭa n langasa likuci n uma e le.>

9 Dangai, aḍa oḍoku
sumai n ujari, aḍa akumbi ekeke oḍoku.

Ya'an osoji uta,
aza Habasha n aza Futu aza na a ci ḍika n
nraga,
n aza Lidiya, aza na a fudai utan.

10 Ama kanna ka nanlo ka Vuzavaguḍu ka'a,
Vuzavaguḍu Mala'imili,
Kanna ka katsupu, a dama na u tsupa ka irala
i ni.

Kotokobi ki ta a kupede m mpasa ali ka cuwa,
ali sai kakuli ka ni ko kotso m mpasa.
a dama na Vuzavaguḍu, Kaṣhile Malyaimili wi ta
a kuya'in alyuka,
a likuci yi ubon ugaḍi a kaḱina ka kuḍolu ku
Yufiriti.

11 <<Gaḍukpai a kubana a likuci i Giladi kuvece
aguma,
a vu mekere ma aza Masar.
Ama gbani ḍa vu kuya'an aguma a nanlo,
a dama na vi a kupotso ba.

12 U duniya ra_{ka} wi ta a kupana ukuna wu ili wono i nu, mashi ma_{nu} mita a kushana u duniya. A dama na kosoji ki ta a kugama toku kosoji, ka_{ta} ra_{ka} le a yikpa kobolo.>>

13 Da Vuzavagu_{du} u danai Irimiya keneki a kaka a dama ukuna u ku ta_{wa} ku Nebukanezaru mogono ma aza Babila ku shi_{li}ka m Masar.

14 <<Sala ukuna u na mpa a Masar, ka_{ta} vu dansa u da a Magidolu, ka_{ta} kpamu vu dana aza Memfisu, n Tafanesu, dana le, <Yaba dem u fobo, ka_{ta} u shamgba ubuta u ni, a dama na kotokobi ki_{ta} a ku lebece aza na i u kara_i n a_{da}.>

15 A dama a iya_n a da ovonshi a nu a pa_{da}i bini? A fuda a shamgba ba, a dama na Vuzavagu_{du} wi ta a ku tecengu le idika.

16 Ka_{ta} a ka_{na} kufatatsa n a yikpai, ka_{ta} a ka_{na} kuyikpa i toku i le. Ka_{ta} a dana, da_{ngai}, tsu kpatalai tsu bono a ubuta u uma a tsu, a i di_{ka} yi umaci i tsu, tsu sumai a dama otokobi i rala i tsu.>

17 Yeve ka_{ta} a dan. <Firi'auna mogono ma aza Masar ukuna wu utonu da koci u fudai, u namba ta aga_in a ni.>

18 <<N kucina ta_n wuma u va, tsu na Vuzagu_{du} u dansai, ayi na kula kuni ku da Vuzavagu_{du} Malyaim-ili, vuza yoku wi ta a kuta an Tabuwa a katsuma ka nsansa,

- an Kamelu a ka₁ina ka ku₁olu.
- 19 Fobusoi u canuku u da₁ a dama a kubana u
gbashi,
a₁da na yi ida₁shi a Masar,
a dama a na Memfisu wi ta₁ a ku na₁ngba
ka₁ta wokpo agali babu vuza.
- 20 <<Masar, idika i singai da,
ama mgbototo n ta₁wa le ta₁
a ubon ugadi.
- 21 Osoji a tsulaga a ni
i ta₁ an ndendem m mani'in.
E le feu i ta₁ a kukpatala ka₁ta a suma kobolo n a
le,
a kufuda a shamgba a ya'in kuvon ba,
a dama na kanna ka atakaci ke le ka ta₁wa le ta,
kanna ka atakaci.
- 22 Osoji aza Masar i ta₁ a kusuma uteku tsu na koko
ka tsu suma
ayin a na baci irala i dakaki kusa₁ba le,
i ta₁ a kusa₁ba yi n ogovu an aza kukapa ka ndanga.
- 23 Ka₁ta a kapa kuntsu ka ndanga ku ni.>>
<<tsu na i n kayimbi.
- A la'a ta₁ akyun ka₁bundai
ka₁bundai ke le ki kukece ba.
- 24 Mekere ma aza Masar mi₁ta o kuso'o wono,
i ta₁ e ku nekei uma ubon ugadi.>>
- 25 Vuzavagudu Ka₁shile Mala'imili Ka₁shile ki Is-
araila ka dana ta.<<N fobuso ta₁ an ma ku takacika
Amuno ka₁ma₁li ka Tebesu, n Firi'auna kobolo n
aza Masar n ama₁li e le, n ngono n le kobolo n aza
na e nekei katsura ke le u Firi'auna.
- 26 N ku neke le ta₁ ekiye aza na i a ku₁ansa
wuma u le, u Nebukanezaru mogono ma aza a
Babila kobolo n aza gba₁ra-gba₁ra a ni. Ama ka₁ta

m megeshe, kucikpa obono a daṣangu a Masar va
tsu ayin a cau,>>

27 <<Kaṭa vu pana wovon ba, a vu Yakubu kag-
bashi ka va,

kaṭa i je'e ikyamba ba, aḍa aza Isaraila.

mita a kisa ḍa a idika ya n da'in,

kumaci ku nu a kaṭsuma kugbashi.

Kaṭa Yakubu u doku u ciya ukanji m maṭana.

Kpamu babu vuza na u kudoku wa zuwai
wovon.

28 Kaṭa i pana wovon ba, Yakubu kagbashi ka va,
a dama na mita kobolo n aḍa,>>

ko an ma kuna uduniya raḱa

u na n wacuwai ḍa we e le,

mi a kuna ḍa ba.

n kugbara ḍa ta, ama n kamayun,

mi a ku kaṣukpa ḍa babu ugbari ba.>>

47

Akaka a dama aza Filistina

1 Na ḍa a kadanshi kana Vuzavaguḍu u danai
Irimiya keneki a dama Filistina kafu na Firi'auna
u banka Gaza kuvon.

2 I na Vuzavaguḍu dansai i ḍa na.

Laṇai, uteku tsu na mini mi a kudenga a ubon
gaḍi,

wi ta o kokpo kudolu ku na kulya.

kaṭa kulya'a idika n i na yi punu dem.

likuci n aza na i punu idaṣhi i ḍa.

Kaṭa uma a likuci a shika kulansa ubanki,

kaṭa uma a na i idaṣhi idika a shika

3 kaṭa a pana ilama yo okotsu odoku an nwalu,
ilama ya ekeke odoku i rala

- n kaca'a ki ilaḍi ya nshingi me ekeke e le.
Isheku yi a kukpatala isa muku n le ba,
a dama na ekiye e le a kuwa ta.
⁴ A dama na kanna ka ka yawa ta,
kana a kuna aza Filistina raḱa
kana a ku loko kaḅanki dem
kana ka kuḅanka Taya n Sidon.
Vuzavaguḍu u ciga ta wu una aza Filistina,
kabuwi ka aza na i a kaḱina ka mala'a ma
Kafito.
⁵ Aza Gaza i ta a kupuna anji e le a dama a kpalu,
kaṭa Ashkelon u namgba.
o'wo aḍa kabuwi ka aza na i a keteshe,
ali wanai ḍa i ku kaṣukpa ma ḍana ma kaḱi
kaḍa?
⁶ << <O'o otokobi ka Vuzavaguḍu,
<wanai ḍa va kuyuka?
Kaṭa vu bono a iven i nu,
kaṣukpa kaṭa vu shamgba.>
⁷ Ama nini ḍa ka ka vuka
ana wu okpoi Vuzavaguḍu ḍa u zuwai ka'a,
a yi ḍa u zuwai ka
ka shilika aza Ashkelon n aza kaḱina ka
mala'a ba?>>

48

Afada adama aza Mowabu

- ¹ Adama aza Mowabu.
Ili i na Vuzavaguḍu mala'imili, Kaṣhile ka aza
Isaraila kadanai i ḍa na.
atakaci adama Nebu, adama ana u namgba ta.
e neke ta Kiriyatayim wono, adama na a lya'i
a le ta n kuvon,

e neke ta katura ke le wono, o bosoi ka a,

² Tsugbayin tsa aza Mowabu tsu ba.

De a Heshibon ta de o fobusoko ni kagbanigbani.

<Tawai tsu bana tsu langasa ni adama na
wokpo uduniya ba.

Kata a vu Madumana vu pada bini,

kotokobi ki ta a ku saba wu.

³ <<Kakatsu a ma lapa mu una a Haroniya, a
kudana,

<Atakaci, n atakaci a gbangam.>

⁴ A langasa ta Mowabu,

muku n wawa'a n kana ta mashi.

⁵ Adama a na a kumba ku Luhita

i ta a ku kumba m mashi,

adama a na a kagidalau ka Haroniya

i ta a kupana atakaci a mashi a kulangasu.

⁶ Sumai, adama a wuma u da.

sumai an majaki ma kakamba.

⁷ <<Adama a na i kede ta apa ada ubuta wu utsura
u da n udukuyan u da,

ada feu i ta a ku pura da,

Kata Kemoshi u bana ugbashi,

kobolo ni ganu i ni n aza a gbagba'in a ni.

⁸ Vuza munuka va, wita a ku uwa idika kakawu,

babu idika i na i ku la'aka.

aginda i ta a ku namgba,

kata ara'a a ya'an ufadi,

tsu na Vuzavagudu u dansai.

⁹ <<Neke aza Mowabu evelyu,

adama ana wita a ku imkpa u suma,

kata likuci i ni yokpo agali,

tsuna babu ili wuma punu.

10 <<Unawiya u ḏa u vuza na wi a kuya'an
ulinga u Vuzavaguḏu n ucigi wi ikyamba,
kpamu unawiya u ḏa ayi na u saṅkai ko-
tokobi kaṇi mpasa m munuka.

11 <<Ali ḏe a wuti wu ugiti, Mowabu wi ta idashi
i maṭana,
n kaḏu kaṇi idashi,
a ḏaskpa edele a ni lekeḏi ba,
a sa'awa ku bankai tsugbashi ba,
adama a nannai ugain u ni u buwa ta kobolo n
nayi,
kpamu magulaṇi maṇi ma asa ba.

12 <<Adama nannai, laṇa, kanna kita lo a
kutawa Vuzavaguḏu u danai, ana n ku su'uki n
aza a ku vama a na a ku vamai, kata a ḏaskpa
edele a ni lekeḏi kata o boso edele a ni mirimiri.

13 Kata aza Mowabu u pana wono wa aza Ke-
moshi, u teku tsu na Betelu kpa'a ka aza Isaraila
ku panai, ele na a zuwai apa ele we ele.

14 <<Yidai i zuwai ḏa vu danai, a tsu ali a ḏa,
kpamu aza u utsura u kuvon>?

15 Vuza munuka vu Mowabu n likuci i ni u yawa
ta,
kpamu aḏengaṇi uzagbi, a bana ta adama a
makidaka,
Vuzavaguḏu mogono, ayi na a ci ḏeke kula ku
ni Vuzavaguḏu mala'imili ayi ḏa u dansai.

16 Kawuya ka aza Mowabu ka yawa ta ḏevu,
ukpa u ni kpamu u dakaka ta iladi.

17 Ya'in kpalu adama a ni, aḏa na yi ḏevu n ayi,
n aḏa raka na i yevei kula ku ni,

danai ni, <Uteku tsu na kalangu ku utsura ko
kodoi,
Kalangu ka tsugbayin?>

¹⁸ Cipa a gaḏi vu idaṣhi i tsugbayin tsu nu,
kaṭa vu ḏaṣangu o kubuta ki idika,
aḏa kumaci ka aza Dibon,
Adama a na vuza munuka vu Mowabu u taṭa ta
adama e le,
u laṅaṣa ḏe katsura ka ḏa.

¹⁹ Shamgbai uye kaṭa yinda,
aḏa kumaci ka aza Arowa.
ecei, aza a na a lakai ḏa a sumai,
ecei le, <I na i gitai?>

²⁰ E neke ta Mowabu wono, adama a na u kodo ta,
ḏengusaḷ alaḱatsu kaṭa i shika adama a ni.
Danai aza a Aruno,
an unai Mowabu.

²¹ <<Afada a kaṇa ta likuci i na yi a i ḏika e
keteshe, wa ta Holon n Jahaza kobolo m Mefatu,
²² n Dibon n Nebo kobolo n Beth-dibalathaim,
²³ n Kiriyatu n Betu-gamulu m Betu-meyo,
²⁴ n Keriyotu m Bozura kobolo n likuci yi idika
i Mowabu raḱa, i na yi da'in ni i ḏevu.

²⁵ Kavana ka Mowabu ko kodo ta, kpamu ka-
vangatsu ka ni ko kodo ta, i na Vuzavaguḏu u
dansai.

²⁶ <<Zuwai ni u so'o maṛa ma maka yi, adama a
na u shamgba ta tsura n Vuzavaguḏu, adama na
Mowabu u ḏaṣa a shama a ni, kaṭa uma o zo'oso
yi.

²⁷ Ashe aza Isaraila okpo wu ili yi zo'oshi ba?
An aza a kaṇai kobolo n oboki, ḏa wa kokpo wu

a ayin a na baci de dem vu ya'in kadanshi ke le
kaṭa vu gbaḍa kaci ka nu adama aṛaḍi?

28 <<Daṣkpai likuci, kaṭa i bono i daṣangu atali,
aḍa kumaci ka a zana a Mowabu.
okpoi uteku tsu modoi n na mi okowo a tsukinda,
a kaḱina ka kungu.

29 Tsu pana ta ukuna wa aṛaḍi wa aza Mowabu,
wi ta n aṛaḍi kau
n pana ta kpamu ukuna wu ugbamukaci u ni, n
aṛaḍi a ni, n ukuna u kugoyi u ni,
n ukuna wu usuḍukpi u kaḍu ka ni.

30 Mpa Vuzavaguḍu n yeve ta ugbamukaci wa aza
Mowabu,
aṛaḍi a ni ukuna u gbani u ḍa, ulinga u ni
kpamu feu ukuna u gbani u ḍa.

31 Adama a nannai mi ta a ku lapa una adama a
Mowabu,
mita a kushika adama a Mowabu raḱa,
adama aza Kiri-haresetu a ḍa n naṃgbi
kaṭsuma.

32 Mi ta a kushi'ika ḍa u la'a maṣhi ma aza Jaza,
avu vi ta tsu maḍanga mi itacishi ma Sibima.
Acaka a nu a kungba ta ali a pasa ta mala'a,
u yawa ta mala'a ma Jaza,
ama ḍa vuza munuka u kumbai,
umaci wu ndanga u lyushi u ḍa.

33 Uyo'o n mazanga u kotso ta
a idika ya aza a usubi i Mowabu,
n sanḱa ta kupisha maḱyan an ndanga n kupisha
maḱyan,
babu vuza na u doku u dengei le m mazanga,
kaca'a ka kaca'a ka mazanga ka ba.

34 <<I na i dīkai ya aza Heshibon a li a kubana a aza Elila, sapu na u banai dangi n Jahazu uma a kupana alākatsu a māshi e le, n i na i dīkai Zowa a kubana Horoniya n Egalatu-shelishiya. Adama a na kudolu ku Nimiri feu ku dekpe ta.

35 Kātā n zuwaka aza Mowabu uteku u na o kudoku e neke amālī e le alyuka o kusongu a isa e le ba, mpa Vuzavagudu mpa da n dansai.

36 <<Adama nannai kađu kava kita a māshi adama a Mowabu an vushari, kađu kava kpamu kita a māshi adama aza Kiri-haresetu. Adama na uciyi u le u na a ciyai u kotso ta.

37 <<Adama a na kaci dem o gbunduwo de, ntsaka feu a puna de. A dana sa ta ekiye e le raka, da kpamu a ukai ntogu n kpalu.

38 A i uwa ya aza Mowabu raka n ubuta wi idashi babu i na va ke ene sai māshi, adama a na n boso ta Mowabu an madiki ma a na uma odoku a cikalai ba, mpa Vuzavagudu mpa da n dansai.

39 Tsu na u bosoi. N tsu na a lapai una. N tsu na Mowabu u kpatalai kucina ku ni adama o wono. Da Mowabu wokpoi ili yi izoshi n ili i wovon wa aza a na i u kara'i n ayi raka,>>

40 Adama a na Vuzavagudu u dana ta,
<<Lana, vuza yoku wi ta a ku imkpa n iladi kau an mashangi,

kata u u bapa evelyu a ni adam aza Mowabu,

41 I ta a kulya'a likuci ya
kata isa ubuta u katsura ke le.
adu ovonshi aza Mowabu a kanna ka nanlo
i ta o kokpo an kađu ka vuka va aganda a
limata.

42 I ta a ku una Mowabu, kata wokpo babu vuza,
adama a na u goyo ta Vuzavagudu.

43 Wovon n kpenle n maza
mita a kelime ka nu, o'wo ada aza Mowabu.
mpa vuzavagudu mpa da n danai.

44 Ayi na u sumai adama wovon
wi ta a kuyikpa e kpenle,
kata ayi na u kumbai a ku uta e kpenle ka,
waza a maza.
adama a na mi ta a ku utuka ni ili i na mpa wa
aza Mowabu,
a kaya ka atakaci ke ele,
Vuzavagudu da u dansai.

45 <<A suvu a kulu ku Heshibon
aza a na a lakai, i ta a kushamgba babu u
tsura,
adama a na akina a kana ta Heshibon,
nlentsu ma akina mu uta ta a kpa'a ku Sihon,
da ku songi kucan ku Mowabu,
orolika a muku n tumulutu.

46 Ili ya atakaci i da wa ada aza Mowabu.
aza Kemoshi a namgba ta,
adama a na a pura ta muku n da a banka tsu
gbashi
n nkere da feu a kubanka tsugbashi.

47 Dem n nannai mi ta o kubonosoko n uciyi u
Mowabu
a ayin e kelime, Vuzavagudu da u dansai,>>
na va da da afada a Mowabu.

49

Afada adama aza Amuno

¹ Adama aza Amuno.
Vuzavaguḍu u dana ta.

<< Ashe Isaraila wi m muku ba?
Ashe wi n aza a na a kulya'a ukani u ni ba?
Yidai i zuwai ḍa aza a na i o kutono Milika, isai
ubuta u na Gadu wi ni idaṣhi,
ḍa a ḍaṣangi puna a likuci i ni?

² Adama a nannai, lana,
Vuzavaguḍu u dana ta, ayin i ta lo a kutawa,
a na n ku zuwa uma a pana maṣhi
adama aza a likuci i Raba va aza Amuno.
kata wo okokpo agali a gbani,
kata o songu n likuci n ni na akina,
yeve kata Isaraila u lya'a aza a na a lya'i ni,
Vuzavaguḍu ḍa u dansai.

³ << Lapai una, aḍa aza Heshibon, adama a na a
langasa ta Ai,
Lapai una aḍa nkere ma aza Raba,
ukai akashi a kpalu,
shikai, kata i suma a kubana ni bonoi a
katsuma ka nshilya.
Adama a na Milika wita a kubana ugbashi,
kobolo ni ganu i ni n aza gbara-gbara a ni.

⁴ Yidai i zuwai ḍa yi araḍi n katsura ka ḍa,
aḍa vu babu kasingai,
aḍa na yi a malapa ma apa adama uciyi u ḍa, a
kudana,
<Ya yi u kufuḍa kushilika n a tsu?>

⁵ Lana, Vuzavaguḍu u dana ta, mi ta a kutuka aḍa
n atakaci a wovon,
wa aza na i u kara'i n a ḍa dem,

kaṭa a loko ḡa, yaba dem u kaṇa uye u ni, a we
eni u aṣhi a va,
kaṭa a namba vuza na u kubolongu aza na a
buwai.
mpa Vuzavaguḡu Mala'i mi ili dem n danai.

⁶ <<Ama a kaṇa mi ta o kubonosoko aza
Amona n uciyi u le, mpa ḡa Vuzavaguḡu mpa ḡa
n dansai,>>

Afada adama aza Edom

⁷ Adama aza Edom.
Vuzavaguḡu Mala'imili u dana ta.

<<Ashe ugboji u cico'o u buwa ḡe a Teman ba?
Odoki a tsu naṃgba ta ubuta wa aza kuyeve?
Ugboji u le wa u kotso ta?

⁸ A aza a Dedan,
kpatalai, kaṭa i suma i shedeku ugavi,
adama a na mita a ku tukai n atakaci a Isuwa,
ayin a na baci n takacikai ni.

⁹ Da baci aza a kutaba u maci wi inabi a tawai wa
a nu,
ashe a tsu buwaka kagimi ba?

Da baci oboki a tawai nu n kayin,
ashe i na a cigai i ḡaḡa a tsu ḡika ba?

¹⁰ Ama m palukpa ta Isuwa,
m palukpa ta ubuta u kushedeku u ni,
Ali uteku tsu na wa kufuda ku sokongu
kaṇikani ba.

una ta muku n ni koḡolo n aza a ni n itoku i ni,
babu vuzana u buwai.

¹¹ Kaṣukpai mkpan n muku n ḡa, mpa n kulana le
ta kaṭa kpo n wuma,

kata i kasukpa kpamu agapa ada ushuku nu mpa.>>

¹² Adama a na Vuzavaguđu u dana ta, <<Da baci wokpoi aza a na ugain a takacika atakaci a na mpa ba i o so'o a da, avu va i ta a ku das_kpa_wu gbani? I a ku das_kpa_wu gbani ba, avu feu vi ta a ku so'o a da.

¹³ Adama a na mpa Vuzavaguđu n kucina ta n kacikaya, n danai, Bozara wita okokpo ili wovon, ili yi izoshi, n ili kushika, kata likuci i ni raka yokpo agali kowanai.>>

¹⁴ Mpa na ta akaka u Vuzavaguđu,
a su'uku ta kalingata uduniya.

<<Bolongi kacika_ada kata yu uta tsurala n ayi,
kata i dangusa vishili n ayi.

¹⁵ Adama a na da na, n ku bonoko wu za kenu a
katsuma ku uduniya,
ili i kugoyi a katsuma ka uma.

¹⁶ Ugbamukaci u da u yansa da ta,
kobolo n aradi adu a da,
ada vuna yi idashi a ungu a tali,
ada vuna i kanai gadi vu kusan.

ko an i ma'in kpa'a ku da gadi vu kusan an
mashangi,
mpa n ku cipaka wu ta i dika,
mpa da Vuzavaguđu, mpa da n dansai.

¹⁷ <<Edom wita a o kokpo ili wovon. Kata yaba dem vu na u walai lo, u pana wovon ali u mede una adama kagbanigbani kana wenei.

18 Derere uteku tsu na a vakangi Sodom n Gomora n likuci i le i na i buwai, tsu na Vuzav-agudfu u danai, babu vuza na u ku daṣangu de, babu kpamu vuza na u ku ya'an tso omoci de.

19 Lana, uteku tsu na Kawu u tsu uta a kutsun ku Urdu adama a na u uwa ushiga wa nlala, nannai da n kuzuwa le a suma yi. Kata yeve n zuwa yaba dem na n zagbai. Adama a na yayi da wi lo tsu va? Yayi da u ku deke mu? Magubi me e ne ma maku shamgba e kelime ka va?

20 Adama a nannai panai ofobuso a na Vuzav-agudfu u ya'in adama Edom kobolo ni na n sheshei kuya'an n kumaci ka aza Teman. mayun ali n muku n wawa'a mita a ku laza na le. Kata ubuta u kalina u le wokpo ubuta u wovon.

21 Kata a ilama yi uyikpi u le idika i gbaḍa, kata a pana alakatsu a mashi me le a mala mashili.

22 Lana, vuza yoku wita a ku imkpa n kafura, kata u gadukpa gadi an mashangi kata u barakpa evelyu a ni adama a Bozara. Ama adu osoji a Edom a kanna ka nanlo i ta okokpo an adu a vuka va a ganda a limata.>>

Afada adama aza Dimaska

23 Adama Dimaska tan kpamu.

<<Hamatu kobolo n Apadu a rikpa ta,
adama ana a pana ta ukuna u gbanigbani,
da e derikpei adama o wovon,
A takacikai an kudolu kuna ku tsu pada bini
ba.

24 Da Dimaska wokpoi babu utsura, da u kpatalai
adama a na u suma,
da wovon u kana ni,

atakaci a unangbi u katsuma a kanai ta,
an vuka va a ganda a limata.

25 Nini dai a daskpai likuci yu uyeve,
likuci i mazanga i va?

26 Adama a nannai adangani a ni i ta a kuyikpa e
keteshe ka likuci,
kata kpamu una osoji a ni raka a kannu ka
nanlo,
mpa Vuzavaguđu vu Ubangari.

27 Mita a kudyaba akina an nshilya Dimaska,
kata a da o songu ubuta u katsura ka aza Ben-
hadadu.>>

Afada adama Kedar u n Hazo

28 Adama aza Kedar likuci igbain i Hazo i na
Nebukadnezaru mogono ma Babila mu unai.

Vuzavaguđu u dana ta
<<Dangai a ku bana Kedar,
una uma a kalivi.

29 Kata i pura nvali n le, n ushiga u le,
n akashi utsutsu e le kobolo n ucanuku le
raka.

kata kpamu a lazaka n arakuma e le,
kata uma a kana malapa mu una a kudana
atakaci ubuta dem,

30 <<Ada aza Hazo, i i shedeku ugavi,
ada aza Hazo Vuzavaguđu u danai
adama ana Nebukadnezaru, mogono ma Babila,
mo fobuso ta kagbanigbani, u sheshei kag-
banigbani adama ada.

31 Da Vuzavaguđu u danai dangai, adama a na i
shilika nu uduniya u na wi idashi matana,

uduniya u na wi idashi matana,
 aza na likuci i le na atsu tsu ko aburakpatsu ba,
 aza a na i idashi an de'en le.

³² Vuzavaguđu u dana ta,
 <<I ta a ku pura arakuma e le,
 ka ta a pura ushiga wa wi ilikuzuwa i da,
 ka ta n wacuwa le a ubuta dem,
 e le na a tsu puna iga'in i anji i le,
 ka ta n tuka le n atakaci
 a ubuta u na wi u karai na e le dem.

³³ Ka ta Hazo wo okpo agali a kowanai, ubuta u
 kuyongo wa nyama,
 kakiza ka babu uteku
 babu vuza na wa ku dasangu de,
 babu kpamu komoci kana ka ku ya'an limoci
 de.>>

Afada adama aza Elim

³⁴ Kadanshi ka Vuzavaguđu kana ka tawai u
 Irimiya keniki, adama a Elim, a ugiti u tsugono
 Zedekiya mogono ma aza Yahuda.

³⁵ Vuzavaguđu ma la'i mi ili u danai ta. <<Lana,
 mita ku kodo utan u Elim, u na wi katsura ka ni.

³⁶ Ka ta n tuka Elim wunla u nashi wu ubon u
 nushi u Kashile. Ka ta n wacuwa le o tono
 u da a ubuta dem. Ka ta wokpo babu likuci
 i na a ku namba vuza Elim punu.

³⁷ Ka ta n zuwa Elim u pana wovon a ashi i irala i
 le n ubuta wa aza na i a ku lansa wuma u le. Ka ta
 n tuka le nu usudukpi u wupa u va. Vuzavaguđu
 da u dansai. Ka ta n zuwa a una le n otokobi sapu
 ayin a na n kotso le raka,

³⁸ kaṭa n shikpa tsugono tsu va a Elim, kaṭa mu una mogono me le ni taji i ni. Vuzavaguḍu ḍa u dansai.

³⁹ <<Ama a u koci kaṭa n bonoko Elim n uciyi u ni. Vuzavaguḍu ḍa u dansai.>>

50

Afada Adama aza Babila

¹ Kadanshi ka na Vuzavaguḍu u dansai adama aza a Babila,
adama i ḍika ya aza Kalidiya, a una u Irimiya keniki.

² <<Neke arabali wa aza ana a buwai, dansai kakuna.
ḍangusai urotu ka kashi kaṭa i dansa,
kaṭa i sokongu ka ba, ama i dana.
<A ḍika ta Babila,
e neke ta Belu wono,
Merodach u shama ta.
amali a ni a ya'an ta wono
amali a ni a shama ta.>

³ <<Adama a na a kaṭsama ka ubon ugadi uduniya u yoku u ḍanga ta tsurala n ayi, i na ya ku bonoko idika i ni agali, tsu na wa kokpo babu vuza na wa ku ḍasangu punu i ḍa, adama a na manama n vuma dem i ta a kusuma.

⁴ <<Vuzavaguḍu u dana ta, kaṭa ayin a nanlo, aza Isaraila n aza Yahuda obolungu ubuta ute a mashi a kulansa Vuzavaguḍu Kashile ke le.

⁵ Kaṭa_ece uye u kubana Sihiyona, kaṭa_o tonon uḁa,
kaṭa_a dana, <Taṭaṭi tsu bolongi kaṭi ka tsu
u Vuzavagudu, kaṭa tsu ya'an uzuwakpani
n Vuzavagudu, u na a kucinukpa ba.>

⁶ <<Uma a va okpo ta a na nkyon n na m
puwaṅkaṭi. Aza a na ngubi n le m puwaṅkaṭi,
aza na ngubi m puwaṅkaṭi an nsansa. Aza na i
a kubana n kubono a kusan. Aza a na a cinukpai
nu ushiga u le.

⁷ Kaṭa_vuza na baci de dem u cinai le wu una
le, ḁa irala i le i danai, <A tsu, ci nu u nushi ba,
adama a na a nusaka ta Vuzavagudu vu le, vuza
singai, Vuzavagudu vu na ikaya i le i keḁei apa.

⁸ <<Sumai yuta i kaṣukpa Babila, kaṭa kpamu
yuta i ḁaṣkpa idika ya aza Kalidiya, kaṭa yokpo
an ngaji n na mi o ku rono ushiga kelime.

⁹ Adama a na mita a ku ḁangusa likuci i
gbagba'in ya aza kasana adama a na a bana a
shilika n Babila. Kaṭa a lya'i. Uma a na aya'a e
le i tsa aya'a a a fudai o kuvon, aza na aya'a e le o
tsu bono gbani ba.

¹⁰ I ta a kupura Kalidiya, kaṭa raka le na a purai
le va a cuwa, mpa Vuzavagudu, mpa ḁa n
dansai.

¹¹ <<Ko an wokpoi, i pana ta u yo'o ḁa yi a
mazaṅga,
aḁa na i purai uma u kani u va,
ḁa kpamu yi a mazaṅga an mashan a kajanu,
a vishili an odoku,

12 Adama a nannai anakpa ada i ta a kuya'an
wono kau,
kata e neke ayi na u matsai da wono.
adama ana wita o kokpo kacapa a katsuma ku
uduniya dem.

kagbata, idika yu udekpu n kakamba.

13 Adama a wupa u Vuzavaguđu, babu vuza na u
kudasangu a katsuma ki i da,
yi ta o kokpo agali,
kata yaba dem na u walai lo u namba i na wa
kudansa,
kata kpamu u mede una adama a untsu a ni.

14 <<Raka vu da aza a njiki, dikai njiki n da i kara'a
Babila,
ada raka, aza ana o tsu rono utan,
tawa ni, kata i buwaka aya'a ba,
adama ana u ya'in ka ta Vuzavaguđu unushi.

15 Kara'i ni n kaca'a ka kuvon,
sapu na u neke utan,
nshilya n ni yikpa ta,
a vakangu ta asaka a ni.
adama ana na va katsupu ka Vuzavaguđu ka.
tsupai i na u ya'in,
ya'ankai ni derere uteku tsu na u ya'ankai da.

16 Sankai Babila aza vu ca'a,
n aza a tsu kana nkaun a ayin a vukya'a.
adama o kotokobi ka vuza gbanigbani,
yaba dem wita o ku bono ubuta u uma a ni,
yaba dem kpamu wita a kusuma a ku bono a
idika i ni.

17 <<Aza Isaraila i ta an nkyon n na wacuwai,
aza na kawu u lokoi. Nu ugiti mogono ma

Asuriya ma'a ma takumai le. Ama a u koci, Nebukadnezar u mogono ma Babila ma mo bosoi etele ele.

¹⁸ Adama a nanai Vuzavaguđu ma la'i mi ili, Kašile ki Isaraila u dana ta. Mi ta a kutuka n atakaci u mogono ma Babila n idika i ni, uteku tsu na n takacikai mogono ma Asuriya.

¹⁹ Mi ta o ku bonoko n aza Isaraila a kajanu ku le, ka ta a ya'an kalina a Kamelu m Bashan, ka ta a cuwa a kamba aza Ifiraimu n Giliyadu.

²⁰ Ka ta a ayin a nanlo, a makyan ma nanlo ma, a la sa u nushi a ka suma ki Isaraila n Yahuza ama ka ta a lamba, adama ana mi ta a kucinukpa ka aza ana a buwai u unushi u le.

²¹ Vuzavaguđu u danai, <<Shilikai n uma a Merathaim, n aza Peko.unai ka ta i foro le. ya'in ili i na n danai nu dem. mpa Vuzavaguđu n danai.

²² Kaca'a ko kuvon ki ta i dika ya, n kuna ku gbayin.

²³ Uteku tsuna a iwain uma a duniyan ra ka, uteku tsuna Babila u kunu u gbani, nu unata n uma ana a buwai.

²⁴ N zuwaka wu ta atakaci, a ka nau ta tana, a vu Babila, a vu tana vu yeve ba. a ciya ta a ka nu wu adama ana vu ya'in ta vishili nu mpa.

²⁵ Vuzavaguđu u bayuwa ta ubuta wi ili i kuvon i ni, u tu ka ta n yunatsu i wupa i ni, adama Vuzavaguđu Kašile malya'i mi ili dem, wi ta nu ulinga una wi a kuya'in i dika ya.

²⁶ Ta waj, i shilika n ayi a ka suma ki ili dem.

bayuwai mpon n ni, i pica'a sa i da tsu ili i
kashina,
i una i da raka,
kata ili i yoku i ni i buwa ba.

27 U nai obomburon e le raka, a banka le ubuta u
ku kida,
ka ya vu le adama ana ayin ele o kotso ta, ayin
a fada ele o kotso ta.

28 Panai, a suma ta a la'a ka a katsuma ka Babila,
adama ana a yikpa a Sihiyona, katsupu ka
Vuzavaguđu Kashile ka tsu adama kasingai
ka ni.

29 <<Dekei aza njiki, aza ana o tsu rono njiki, a
yikpa u Babila.

ma'in likuci u kara'i u le, kata i kasukpa vuza
u la'a ka ba.
i ya'in ka le ulinga u le adama ana u goyo ta
Vuzavaguđu,
vuza ci da vi Isaraila.

30 Adama nanai olobo e le i ta a kuyikpa a uye.
i ta a kuna osoji a ni raka a kanna ka nanlo
mpa Vuzavaguđu n danai.

31 <<Dan na, mita a tsurala n avu, avu Babila,
vuza vu ugbami u kaci.

adama ana kanna kana mi a takacika wu,
ka yawa ta, mpa Vuzavaguđu mala'i mi ili
dem n danai.

32 Vuza vu ugbami u kaci wita a ku tadatsa u
yikpa,

babu vuza na kpamu u ku dangusai,
mita o kusongu likuci i ni n a kina,
mita kpamu a kuna ili i na yi u kara i uni raka.

33 <<Mpa Vuzavaguđu mala'i mi ili dem n danai,
a tsugba ta uma Isaraila na a Yahuda,

- a zana a kanai dem ele agbashi a kanai le n
utsura. a iwain ku kasukpa le.
- 34 Vuza kisa vi le vuza vu utsura da, Vuzavaguđu
mala'i mi ili dem da kula kuni.
mayun wita a ku shamgba ka le adama ana
u tuka aduniyan n matana, ama mita a ku
tuka aza idashi i Babila vishili.
- 35 Mpa Vuzavaguđu n danai, kotokobi ki ta lo a
Kilidiyawa,
n aza idashi i Babila, n aza ulinga a ni n aza
cico'o a ni.
- 36 Kotokobi ki ta lo wa aza aguma
adama ana okpo alau. otokobi i ta lo wa aza
utsura a ni, adama ana una le.
- 37 Otokobi i ta lo wa aza ana a tsu kumba odoku,
n ukuna wo osoji ayin kuyongo n ele, adama
ana okpo an a maci, otokobi i ta lo ubuta
wu udukuyan u va raka adama ana o loko
u da.
- 38 Udekpu wita a kuzuwa mini ma shamgba,
adama ana idika yita tukpa n amali ana uma
i a mali ma a da.
- 39 <<Adama a nannai nnama n kakamba nu n nu,
ita a kudasangu a Babila,
ta kpamu uma nannai o kudoku kuciya a za
idashi a katsuma ke le ba a tsumani dem.
- 40 Ili i na i ya'in n aza Saduma n Gomora
n likuci i gbagba'in u kara'i ule, i da kpamu
ya ya'in n Babila, babu vuma vun vi a
kudasangu punu.
- 41 <<Uma a dana a kubana a kasana,
idika i gbagba'in nu ngono, a ku tawa ubuta
u dada'in punu aduniyan.

⁴² Ita uremi nu iven nu nsara, aza gbagba'in aza babu asuvu ayali.

ofobuso ele ita an ni izumgbi i kudolu, i ta u fobuso adama ku ya'in kuvon n avu, avu Babila.

⁴³ Mogono ma Babila u panai arabali e le, Ekiye a ni, a yikpai gbani. a wuya n atakaci a kana'i ta, an vuka vu limata.

⁴⁴ <<Mpa Vuzavagudu mita lo a ku tawa an kawu vuna vi a kuta a kangu ka madanga ma Urdu a ku bana a magubi.

gogolo, mita a ku zuwa a suma wa ni. ayin a nanlo kata n zagba kayi vuzana n zagbai, yayi wi uteku tsuva? Yayi u ku banka mu a kara? Vuzagbayin ne dai u kuya'in vishili nu mpa?

⁴⁵ Adama a nannai panai ili i na Kashile ke sheshei ku ya'in n aza Babila, nu usheshi u na u ya'in vishili n idika i Kilidiyawa. mayun mita a ku wala n aza wawa'a e le ushiga wita o kokpo a gali.

⁴⁶ Aduniyan i ta a kugbada makyan mana u panai a lya'i Babila n kuvon.

i ta a kupana mashi mani a katsuma ki idika i na i buwai.

51

¹ I na Vuzavagudu u danai i dana.

<<Lana, n ku dangusa ta ka adu ka vuza munuka a dama aza Babila kobolo n aza Kaldiya,

² kata n su'uku Babila aza na a ku yelekpe yi, kata e yelekpe yi,

kata o bonoko idika i ni lekefi,

ayin a na baci a kanji ni a kambu dem
a kannu ka atakaci.

³ Kātā i kašukpā kātāin ko rono utan u ni ba,
kātā kpamu i kašukpāi uka a minya o kuvon
a ni ba.

kātā i kašukpā olobo e le n wuma ba,
unai osoji e le raku raka.

⁴ I tā a kuyikpā ukpā a idika i Kaldiya,
kātā a ya'an ka muna uye wuya wuya.

⁵ A dama na Vuzavagudu Kašhile ko ovonshi
u kašukpā Isaraila n Yahuda ba,
ama idika ya aza Kaldiya i shana tā n nushi
adama aza a cida a Isaraila.

⁶ <<Sumai, i kašukpā Babila,
kašukpā yaba dem wi'isa wuma u ni.

Kātā una dā adama unushi u ni ba,
adama na gogo na ayin a na Vuzavagudu
kuya'in katsupu,
u kutsupai tā derere vi na u ya'in.

⁷ Babila wokpo tā mokoko ma kazanariya ekiye a
Vuzavagudu,
dā u zuwai uduniya raka oso'i.
dā uduniya oso'i mara mā ni
dā a jarai.

⁸ Gogolo dā Babila u yikpāi dā u bosoi,
Shikāi a dama a ni.
Laṣakāi ni aguma a dama an mbaḷa ni,
ugan ba wa, wo potso.

⁹ Ci neke tā Babila aguma,
ama u potso ba.

Tsu kašukpāi ni, tsu kana uye,
yaba dem u bono idika i ni,
a dama na afada a ni a yawa tā gaḍi Kašhile,

u gaḍukpa ta ali u laza eleshu.

10 << <Gogo na Vuzavaguḍu sumba tsu ta,
taḡwai tsu dana Sihiyona
i na Vuzavaguḍu Kaḡhile ka tsu ka ya'in.

11 <<Gboroi aya'a aḡa,
ḡika yi nraḡa n ḡa.

Vuzavaguḍu ḡanguḡa ta aḡu an ngono ma aza a
Midiya, a dama kusheshe ku ni kuna wu'una Ba-
bila, adama na nanlo ḡa katsupu ka Vuzavaguḍu,
katsupu adama a Isa a ni.

12 <<ḡanguḡai kakashi a dama na i faḡa mashilya
ma Babila.

Dansukai aza a kindi,
zuwai le a shamgba ubuta u le,
fobusoi aza a kava'awan,
Adama na Vuzavaguḍu wi ta a ku ya'in ulinga u
ni,
u na u dansai a dama aza Babila.

13 O'o a vu a na vi iḡaḡhi a ubuta u mini ma
aḡundai,
a vu na vi n udukuyan wa aḡundai,

uteku nu yawa ta,
ayin a yawa ta a na a ku kotso n avu.

14 Vuzavaguḍu Malyaimili u kucina ta n kaḡikani.
mayun ḡa n shatangu Babila n uma, an
kaḡuma ka akyun,
kaḡa a cana vishipa vu lyai a dama aḡa.

15 <<Ayi ḡa vuza na u ya'in iḡika n utsura u ni,
ḡa u ya'in aduniyan n ugboji u ni,
ḡa u barukpai gaḡi n kuyeve ku ni.

16 Da baci u lapai kakpanga, kaḡa mini mana mi
gaḡi ma giruwa,
u tsu zuwa ta eleshu a u koci wu uduniya,

u tsu su'uku ta uladi kobolo m mini

kata wutuka n wunla a katsama ki uwa i ni.

17 <<Uma raka alau a da, kpamu e yeve ili ba,
kayimi ka kamali kpamu ko tsokpo ta n wono
adama a kamali ka na u yuma yi.

adama na kamali kana u ya'in va, ukuna wa a
uwa u da,

a da i n wuma ba.

18 I li gbani-gbani i da, ili modoruko i da koci,
ayin a kukida ka afada a yawa baci i ta a ku
kuwa.

19 Ama ayi Kashile kana a tsu aza Isaraila ci o ku
tono ki tsu na mpa ba,

adama na ayi da vuza na u ya'in i li raka,

kobolo n kumaci ka a gadu ku ni,

Vuzavagudu Malyaimili da kula ku ni.

20 <<A vu da ucanuku kuvon u va,
ucanuku vishili u va

n avu da n ku una uduniya,

n navu da n kuna tsugono,

21 n avu da mu unai odoku n a kumbi e le,

n navu da n langasai ekeke odoku na a kumbi
e le,

22 n navu da mu unai vuka n vali ni,

n navu da mu unai kolobo m mokoshi,

n navu da mu unai kolobo n mekere,

23 n navu da mu unai magubi n nlala n ni,

n navu da mu unai kacimbi n kanaka ka ni,

n navu da mu unai ogomuna n aza
gbaragbara e le.

24 Vuzavagudu u dana ta, <<A ashi a da a da n
ku tsupa ka Babila kobolo n aza na i punu idashi a
Babila raka a dama a ka gbani-gbani kana a ya'in
a Sihiyona.>>

25 <<Mpa mita a tsurala n ayu, a vu katali ka munuka.

a vu na vu unai uduniya raka,>>

n ku dangusa ta kukiye ku va kata n lapa wu,
kata n tecengu wu vu gidala i dika,
kata m bonoko wu vu za vu ukuli a kusan.

26 Babu vuza na u kudika katali ka nu ya'in ka ku ma'a,

babu katali ka nu kete kana a ku gita ka ku ma'a,

adama na vi ta o kokpo a gali a kubana uteku,>>

27 <<Dangushi kakashi ka urotu a idika ya.

u likai ishiyaun a katsuma ku uduniya.

Fobusoi uduniya adama kuvon n ayi,

dekei tsugono tsu na mpa adama a ni.

tsugono tsu Arara, n tsu Mini kobolo n tsu Ashkenaz,

Zagbai kajagaba adama a ni,

tukai n odoku n abundai tsa kakpan ka akyun.

28 Fobusoi uduniya adama kuvon n ayi,

ngono maza Medes,

kobolo n ana Gomuna n aza gbaragbara a ni raka,

n likuci i na i a kulya'a tsugono raka.

29 Uduniya u giruwai da i je'e ikyamba,

adama na Vuzavaguđu shatangu ta kusheshe ku ni adama Babila

adama a na u langasa Babila

tsu na babu vuza na u ku dasangu de.

30 Ovonshi a Babila a kasukpa ta kuvon,

a shamgba ta apam e le.

Utsura u le u kotso ta,

ɗa okpoi uteku tsa aṁaci,
o songu ta ubuta wi idaṣhi u le n akina,
o kodo ta aburakpatsu a utsutsu a ni.

31 Kusuma o kutono aza a ilaɗi,
kaṣuki o kutono kaṣuki,
a dama na a bana a dana mogono ma Babila
an e remei likuci i ni,

32 a kpada ta kapasa ka mala'a,
ɗa a dyabai a daba akina,
ɗa osoji e je'i ikyamba.>>

33 Adama na Vuzavaguɗu vo ovonshi Kaṣhile ki
Isaraila ka dana ta.
Aza Babila i ta an ulanga u kulapa ki lya'a
u na o fobusoɗi ɗe a dama na a ya'in kulapu,
m megeshe kenu
ɗa ayin a makapa a ni a ku yawa.>>

34 <<Nebukanezaru mogono ma Babila muna mu
ta,
u jara mu ta,
ɗa u bono ki mu lekeɗi,
u soɗongi mu an koko,
ɗa u shatangi katsuma ka ni m maḷaki ma va,
ɗa u zuwai mu utukai.

35 ɗaṣka ka gbani-gbani kana a ya'in kai mu
kobolo n uma a va, ko bono u Babila,>>
ɗaṣka aza na i idaṣhi a Sihiyona a dana.
<<ɗaṣka mpasa n tsu m bono a kaci ka aza na i
idaṣhi a Kaldiya.>>

ɗaṣka aza Urushelima a dana.

36 A dama nannai, Vuzavaguɗu u dana ta
Laṇa, <<Mpa n ku baṅka ɗa ta
kata n tsupaka ɗa,
n ku zuwa ta kuɗolu ku le kuɗekpe

- kaṭa n zuwa aṣhi a mini a ni e dekpe,
37 Kaṭa Babila wokpo kobolo ka keveri,
ubuta u kalina wa nshe n ka kamba,
ili i wovon n ili kadanshi,
ubuta u na uma a kudaṣangu ba.
38 <<Kaṭa a kana yura kobolo an kawu,
kaṭa a shika an muku n kau.
39 Ama a ayin a na a ɗangai, kaṭa n fobuko le
kaɗiva
kaṭa n zuwa o so'o mara ma maka le, a dama
na a pana uyo'o,
kaṭa a vaku alavu a na a ku kpaɗa ku aṅa,>>
40 Kaṭa n rono le an nkyon n na a kubanka ubuta
u kukida,
an nkyon ko ngaji.
tsa ngiri n ngaji.
41 <<Lana bi, tsuna a lyai Babila n kuvon,
ili ya araɗi uduniya raḳa.
Babila wokpo ta ili wovon
wu uduniya raḳa.
42 Mala mita a kulya Babila,
yura ya abau a ni i ta a ku pala yi.
43 Likuci i ni yita o kokpo a gali,
idika yi udekpu n agbata,
idika i na uma a tsu daṣangu ba,
i na uma a tsu wala ba.
44 N ku takacika ta Belu kaṃali ka aza Babila
kaṭa n zuwai u shama i na u soɗongi.
Uduniya wi a kudoku ku shida a kubana ubuta u
ni ba.
Kaṭa mashilya ma Babila ma yikpa.
45 <<Sumai yuta punu, aɗa uma a va.
Sumai a dama na yisa wuma u ɗa.

- sumai a dama a wupa ugbain u Vuzavagudu.
46 Kata yutuka adu ko i pana wovon ba
da baci i pana a uwa a kadanshi idika ya,
ukuna u kadanshi u kaya ka na mpa kau, u kaya
ka nan de kpamu kau,
ukuna u vishili idika
n ukuna u mogono a vishili n mogono.
47 A dama na, mayun kannu ki ta lo a kutawa
kanna n kutakacika amali aza Babila,
kata idika i ni raka yokpo n wono
kata akpisa a ni raka okpo furali a idika i ni.
48 Kata uduniya raka n alingata a gadi a ya'in
mazanga,
adama aza ubon u gadi a na a kutawa una
Babila.
49 Babila wi ta a ku yikpa adama aza Isaraila a na
unai,
derere tsu na Babila u yikpai adama uma
uduniya a na wunai raka.
50 <<A da i la'akai,
sumai, kata i shamgba ba.
ama, i ciba n Vuzavagudu ko a yi dangi,
kpamu kata i ciba n Urushelima a adau ada.
51 A tsu tsokpo ta aza wono, adama na uma i ta a
kushika tsu,
wono u pala ta ashi a tsu,
adama na omoci
a uwa ta a ubuta u cida u kpa'a ku Vuzav-
agudu.
52 <<Adama nannai, Vuzavagudu u dana ta,
kanna kita lo a kutawa,
kanna n ku ki dika amali a ni a fada,
n ubuta raka a katsuma ki idika
kata aza a muna a inka.

- 53 Ko da Babila u gadukpa gadi a Kashile,
da uma'in mashilya mu utsura de,
dem n nannai, n kusu'uku le ta n vuza munuka,
mpa Vuzavaguđu mpa da n dansai.
- 54 <<M panai, mas̄hi a kuta a idika i Babila.
kaca'a ka munuka ma aḅundai a idika ya aza
Kaldiya.
- 55 Adama na Vuzavaguđu ciga ta wa bonoko
Babila wokpo a gali
kata kpamu zuwa kelentsu kagbayin ka ni ka
shira.
- 56 adama na vuza munuka u tawa le ta,
u tawa ta u Babila,
a pura ta ovonshi a ni,
o kodo ta a utan u le miri-miri,
adama na Vuzavaguđu Kashile ka katsupu ka a.
mayun da u tsupa.
- 57 Kata n zuwa aza agbara-gbara n e yevei a ni o
so'o mara mala'a le u so'i,
a na ogomuna a ni, n ajagaba a ni kobolo n
ovonshi a ni,
kata a vaku alavu a na a kukpada kudanga,
tsu na mogono, a yi na kula ku ni ku da
Vuzavaguđu va ovonshi udansai.
- 58 <<Vuzavaguđu va ovonshi u dana ta.
Mashilya magbayin ma Babila
i ta a kufada ma a li idika,
kata atsutsu a ni u gadi a
o songu a da n akina.
kata atakaci a uma okpo ukuna u gbani,
kata uduniya wo'otongu kacikale le gbani,
adama na akina a da a kulebece ili na a
ya'in raka.

⁵⁹ Kadanshi kana keneki Irimiya u nekei Ser-
ayiya, kolobo ka Neriya matsukaya ma Ma'aseya,
a ayin a na u tonoi Zedekiya mogono ma a Yahuda
a kubana Babila, a kaya ka nashi ka tsugono tsu
ni. Serayiya va ayi da kajagaba ka aza kindi ki
uwa i omoci.

⁶⁰ Da Irimiya u danai a katagarda atakaci raka
a na a kuciya Babila, wa ta kadanshi ka na mpa
raka kana a danai adama a Babila.

⁶¹ Da Irimiya udanai Serayiya. <<Ayin a na baci
vu yawai Babila, vu kece katagarda ka na mpa ka
raka,

⁶² kata vu dana,<O'o Vuzavagudu vu ya'in
ta kadanshi adama ubuta u na mpa, an va
kulangasa u da rakuraka, tsu na ko ili wuma ya
ku dasangu punu ba, vuma ko manama, kata u
da wokpo agali ali a kubana uteku.>

⁶³ Ayin a na baci vu koci ku kece katakarda ka
na mpa, vu shiya ka n katali, kata vu taduka e
mere ma kudolu ku Yufiretus,

⁶⁴ kata vu dana,<Tsu na mpa tsu da Babila u
ku liba, wi kpamu o kudoku ku denga ba, adama
atakaci a na Vuzavagudu wi a ku tukaj le.> >>

Da da kadanshi ka Irimiya.

52

Uyikpi u Urusalima

¹ Zedekiya wi ta n aya kamanga n kete ana
wokpoi mogono, u lya'a ta tsu da a ya kupa
n kete kpamu a Urishelima.

kula ka anaku a ni ku da da Hamata mekere
ma Irimiya vu Lina

- ² U ya'in ta kpamu i gbanigbani a kelime ka Vuzavagudu,
uteku tsuna Johoyakim u ya'in dem.
- ³ Adama a wupa u Vuzavagudu u yawa ta tsuna a Urishelima n Juda da wu utakai le pulai e kelime kani.
da Zedekiya ugoyi mogono ma Babila
- ⁴ A kanna ka kupa n wotoi u kupa, a kaya ka kuci u bolongi tsugono tsu Zedekiya mogono ma Yahuda da, Nebbukadnezzaru mogono ma Babila, u tawai kuvon u Urishelima kobolo n osoji a ni. a kambuki i da n kuvon, a ma'in likuci ya u kara'i u le.
- ⁵ A kambuku ta likuci ya n kuvon ali a ya kupa n kete o tsugono tsu Zedekiya.
- ⁶ A kanna ka kuci n ko wotoi u nashi u kaya ka nanlo,
kambulu ka yimkpa ta kau a likuci ya.
uma a nambai ili i na a kulya'a.
- ⁷ Da a tashai likuci ya, osoji a tana da a sumai,
a utai a suvu a likuci ya n kayin a uye u na wi ubon wa a kambu e re devu n kashina ko mogono, a ayin ana Kilidiyawa a kambuki likuci ya. osoji a banai ubuta Araba
- ⁸ Ama osoji a Kilidiyawa a shilika ta n mogono ma Zedekiya, a cinai ni a u Jeriko.
osoji raka a vakangi ni.
- ⁹ Da a kanai mogono ma da a bankai ubuta u mogono ma Babila na de a Ribula i dika i Hamata,
ta de mogono ma Babila ma kidikai ni afada.
- ¹⁰ Mogono ma Babila ma kidai muku n Zedekiya a ashi a ni,

- ɗa kpamu u kidai aza a gbagba'in a Juda a i
ɗika i Ribula.
- 11 Da u todoi a_{shi} a Zedekiya, ɗa kpamu a shiyai
ni n ikani, ɗa mogono ma Babila u ɗikai ni
u bankai likuci i Babila,
ɗa a zuwai ni a_{ku} kunu ku ugbashi ali a kubana
kanna ku ukpa_{kani}. A'isa a_{ku} lai
- 12 A kanna ka kupa n wotoi u tawun a_{ku} kaya ka
kupa n kuci ko tsugono tsu Nebukanezaru,
mogono ma Babila, ɗa Nebuzaradan vuzag-
bayin vu kindi n aza o kutoni o mogono u
tawai Urishelima.
- 13 Da u songi kpa'a ku Kashile n kpa'a ku mogono,
n i kpa'a i gbagba'in i na yi punu a Urishe-
lima.
- 14 Osoji a Kalidiya ana i kobolo vuzagbayin vu
kindi, a unai likuci i Urushelima raka.
- 15 Da tana Nebuzaradan vuzagbayin vu kindi u
purai aza unambi o yoku, n uma o yoku
ana a_{ku} kasukpai a_{ku} likuci ya, n aza ana
a sumai a kubana ubuta u mogono ma
Babila,
n aza yoku aza idengushi, u bankai le ubuta
u tsugbashi tsu gbani
- 16 Ama u kasukpa_{ta} aza unambi o yoku a mayun
a_{ku} likuci ya, adama ana a ya'in u linga a
kashina ki inabi n ashina ana a buwai.
- 17 Kagita_{tsu} ka viyum kana ki a kpa'a ku Vuzav-
agudu, n kashamkpatsu ka_{ku} viyum kana
ki a kpa'a ku Vuzavagudu, raka ko bosoi
mirimiri, ɗa a ɗikai iyim ya raka a kubanka
u Babila.
- 18 Da a_{ku} purai mgbodo n viyum, n kula, n
hantsuka, n daruna, n a kpanu o ku songu

ku ili i magulaṇi, n viyum vishili vu singai vuna a ci ya'in ka ulinga adama kaḍiva ka a isa.

19 Da kpamu a purai a kpanu a wawa'a o ku so'o, n ka kpanu ka akina, n ka kpanu, nu mgbodo, ma alyuka n ebelyu o kusongu ili i magulaṇi, n a kpanu e kuneke alyuka o kuso'o. ili i na yi i kazanariya na azurufa dem, vuzagbayin vu kindi da u purai.

20 Viyum vuna mogono ma Sulemanu ma ya'in kai ili i nanlo n vu da, agitatsu e re, n mogbodo ku ugadi, n obomburon kupa n e re ana a ku bankai wi ta n amiki kau.

21 Ugadi wa agitatsu dem ubapi kupa n kunlai da, u kara i u ni kpamu kupa n ure ugbami u ni udashi ku nashi. dem vi le i ta n kpenle punu asuvu.

22 A gadi vu kashamkpatsu dem, a ya'ankai ta kobisho ka viyum vu shili, udangi u ni udashi u tawun. A gadi vu kobisho dem kakashi ki ta de n ululu wu umaci u ruman wi iyum i shili ukara'i n kobisho ka. Kashamkpatsu ke ire ka feu wi nannai n ululu a umaci u ruman.

23 Iyoci i ruman amanga a nashi n kupa ni i tali, i na e kene a kaga'in ka, iyoci i ruman dem i na yi u kara'i amanga a tawun.

24 Vuzagbayin vu kindi va kpamu u dika ta Seraiya ganu vu gbayin, n Zafaniya vuna wi o kutono ganu vu gbayin, n uma a tatsu aza a kinda utsutsu wa a isa, u walai n ele.

25 A katsuma ka likuci ka kpamu u dikai vuzagbayin vo osoji, n uma e cindere aza odoki o

mogono, n kaḁani ka katagarda ka vuzagbayin vo osoji vuzana u tsu bolongu osoji a likuci, aza na a cinai le a likuci ya, u walai n ele.

26 Nebuzaradan vuzagbayin vu kindi u bankai n uma a nanlo ubuta u mogono ma Babila a Ribula.

27 Da mogono ma Babila ma fabai le ali wunai le a likuci i Ribula a idika i Hamata. ḁa a ḁikai aza Yahuza a bankai ugbashi pulai vu likuci i ni,

28 Na lo ḁa ka bundai ka uma kana Nebukadnezar u bankai u gbashi. a kaya ke cindere ko tsugono tsu ni, u bankai n aza a yahuda akpa a tatsu n kamanga n a tatsu.

29 A kaya ka kupa n kunlai ko tsugono tsu ni, u banai n aza a Yahuza u Urishelima amanga a tawun kunlai n kaman kupa n ejere.

30 A kaya ka kamanga n ka tatsu ko tsugono tsuni kpamu, Nebuzaradan vuzagbayin vu kindi u lazai n aza a Yahuda uma amanga a tawun e cindere n amanga e re n a tawun. ubolongi u le raka u ḁa ḁa uma akpa a nashi n amanga a tawun a tali an e nekei mogono ma Yekoniya tsugbayin a Babila.

31 A kaya kana Ewil-merodak wo okpoi mogono ma Babila, ḁa u ya'in kai Yekoniya mogono Yahuda kasingai. wu utakai ni ubuta wu ugbashi. ili ya i ya'in ta a kanna ka kamanga n ka tawun n wotoi kupa nu ure a kaya ka kaman kupa n cindere ana a bankai Yekoniya ugbashi.

- ³² Da u ya'in kadanshi n a yi mayin da u nekei ni
ili yi idashi gadi vi idashi wu ngono n na mi
kobolo n ayi a Babila.
- ³³ Yekoniya u fodoi ntogu mu ugbashi, u ubani ku
lya'a ili i kulya'a tutu a teburu vu mogono,
ali kagimi ka ayin a wuma u ni raka.
- ³⁴ A kanna dem a nekei ta a kune'e uteku tsuna
mogono ma danai ta a ya'in kai ni nannai
ali ukpa u ni.

Cishingini Agwara Kambari [asg]
Cishingini: Cishingini Agwara Kambari [asg] (Bible)

copyright © 2025 Language Development and Translation Initiative (LDTI)

Language: (Cishingini)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Jul 2025 from source files dated 9 Jul 2025

ff342a73-d285-5f4f-952c-a0c91ef11d25